

Repetitio egregia peregrina ac singu-
laris rubrice de rebus ecclesie ali. nam
ois: l. nō. Edita p. excellētissimū ac to-
to orbe celebrimū iuris uirūq; mo-
narcha in diuū dominū Andream
barbaciā Siculū Messanensem
militē apostolicū egregiū proba-
tissimūq; uirū

m

A X I **Muz**
atq; aplissimū
reperendi mu-
nus quod ab i-
mortali deo de-
scatus suz: opti-
mi ptes: Et ui-
ri celebrimi ho-
diēna die assūp-
turus sum ubi

nullus unq; ingenij orationū copia: aut
disputandi maiestas digne suppetere
posset. Quare non possum quin non
expaueam: et tota mente et iuribus nō
contremescam. non modo ut hanc ru-
bricā de reb. eccl. non. alie. comen-
tandi studio assūptam in tam frequē-
tissimo litteratissimoz coetu narrem:
sed nec coraz tribunis. ple. ubi amplif-
sima statuitur orandi uenia rerum pri-
uatarum et omnium que insenatur que
in foro: que in theatris: que in iudicijs
alijsq; publicis cerrationib; efficiunt
eius enim disputatio clarissimoz ui-
roz ingenijs non cedit. nec me ho-
minem insulsiſsimū et omni dispu-
tandi genere dignū facit ut d. ea pā-
ua: aut si qua sunt cura eē otineat orō

Illud autem referam in media qd
glorioso Paulo gētiū magro ad Cor.
pmo pōicante uenit in mentē: Sapia
nobis a deo. iusticia: sanctificatio: et re-
emptio. Est enim alienatio omīs
actus p. quem transfertur dominium
secundum. Hosty. in sūma huius. ti. et
est. tex. formalis in. l. i. C. de. fun. dota.
et. lex hoc edicto. §. ij. ff. d. ali. iudi. mu-
causa. fa. l. alieatiois. ff. de. x. sigl. l. i. C.
de. iur. emphi. Sed in hoc tractatu lā-
goni accipitur quia phibentur etiam
contractus p. quos dominium nō trās-
fertur ut adductio ipotecaria et emphy-
teosis ut in. c. nulli. 7. eo. et in. cle. i. eo.
ti. et in. auē. de. non. alie. §. nos igit et
in. l. si. eo. ti. facit. glo. in. d. l. i. de. fun.
do. et in. d. l. si. de. reb. alie. non. alie. et
habetur in. l. ea lege. C. de. condi. ob.
tau. sed pprie loquendo non est uera
alienatio nisi illa p. quam dominium
transfertur ut pbat. in. d. l. si. quod.

17406
Bal. inducit ad statuta odiosa et pena-
lia loquentia de alienatione ut intel-
ligantur in pprio et stricto significa-
to ut non contineatur pignus nisi fō-
te ascenderit ad tantam quantitatem
q. non esset spes luitionis ut est. tex.
melior de iur. in. l. qui habebat. ff. de le-
ij. Idem etiā dixit in testamētis odio-
sis: et penalis ut si odio consortū tes-
tator iussit non alienari in consortes
sub pena quia intelligit pprie et stric-
te. Ita pulchre dixit. Bal. in. l. si. pro-
cur: et in. l. uoluntas. C. d. fideicom. q.
si aliquis inueſtit alium dum taxat p.
anulū non dicitur ppria alienatio s;.
abusua: secus si p. possessionem corpo-
ralem allegat. nō. in. c. i. in. ti. quid sit i-
uesti. Quod tu limita nisi illa inueſti-
tura p. anulū fieret in presentia rei
ar. l. clauibus. ff. de. contrahen. emptō.
Idem dixit in comento rubrice. C. d.
contrab. ep. i. xxiij. al. xvij. q. uide. Bar.
in. l. in. quoz. ff. d. pigno. i. fi. x. Quid
si forſis est phibitus emere bona i-
mobilia in ciuitate non erit phibit?
capere pignori mobilia quia proprie
non est alienatio facit dictum. Cy. re-
latum a. Saly. in. d. l. si. q. si duo ba-
rones inuicem pmiserunt q. unus nō
acquirat in territorio alterius sub cer-
ta pena et alter ppter mutuum quod
fecit acquisiuit in territorio alterius
ipotecam q. ex hoc non incidit i. pe-
nam quia sibi non queritur quod ab
alio nō aufertur. Ifacit q. uoluit
Idem. Saly. in. l. i. C. de. fun. do. et ad
de. Bal. in. auē. hoc ius pōiectum in
pn. C. de. sacro. sanct. eccl. ubi in mate-
ria tradidit optimam doctrinam dicē
q. in reb; temporalibus est considera-
re plura s. p. mū quid est ipa pprie-
tas. Est autē pprietas pncipale domi-
nium cuius alienatio ē ppissima alie-
natio allegat. dicta. l. i. C. de. fun. dota.

Secundo est considerare utile do-
minium et est istud duplex quoddam
est q. directo dominio subordiat et ori-
tur ab eo ut est dominium emphiteo-
te et feudatarij et etiam si hoc trāsfe-
tur dicitur alienatio ut in. auē. de. non
alie. §. alienationis. Tercio est con-
siderare usufructum et hoc si trāsfe-
ratur dicitur etiam quedam alienatio
ut in. l. iubemus. §. si. d. sacro. sac. eccl.

Quarto est considerare ius urēdi
et idem ut in. d. §. si. uide ibi late p. euz
quē oio uide. Et pōicta iduco ad
quotidianam et elegantem questionē
Statuto municipij cauētur q. res imo-
bilis non possit alienari in non subdi-

tam etiam ut utilior hesitatio ista f'd
datur eliciantur hec dubia. Pri-
mo utrum tale statutum ualeat. Se-
cundo utrum tale statutum comprehen-
dat clericos et ecclesias. Tertio po-
sito qd op'bedat an sit de ecclesiastica li-
bertatem. Quarto posito qd inter
fratres qui sunt de ipso municipio es-
set unus clericus posito qd non posset
fieri alienatio in clericu an posset fie-
ri diuifio. Quinto si tale statutum
phibeat alienationem fiendam no' li-
dito inter uiuos et testator in testame-
to grauet heredem uendere fundu no'
subdito an heres possit compelli ad ue-
dendu et si uenditio celebratur an tras-
ferat dominium. Sexto et ultimo
utrum stante dicto statuto res imobi-
lis possit dari pro filia in dotez no' li-
dito. Et istis mature et appensate exai-
natis et excussis apparebit indubitanter
ueritas p'sentis hesitationis. Ca-
pio nunc dubium p'mo institutum ui-
delicet an ualeat tale statutum qd i no'
subditum non possit alienari res imo-
bilis Et quidem non mediocris auc-
toritatis. Oltra. lode. disputauit. q. il-
tam in famoso studio paduano et deter-
minauit qd statutum tale ualeat. motus
ex. l. i. C. no. li. habi. metropo. li. xi. et. l.
dudum. C. de. contrahen. emp. Cuius
decisione sequutus est accurate. Bar.
sup'mus. doc. ut. Bal. utar uerbis in. l.
scripture. C. de. fid. instru. Ita tenuit
bar. in. l. fi. C. de. sacro. sanc. eccl. et in.
l. filiulfa. ff. de. lei. et in. l. in quoz. ff. de
pigno. et i. l. si i emptione. §. omni. ff.
de. contrahen. emp. et i. pall. l. dudum
Et ultra. Oltra. et alios ausus est finis-
se allegare casum non ex cogitatu ab
antiqua iuris prouetia i. d. §. omni in
x. mores ciuitatis et ita uidetur sensis-
se in. l. si ita quis. §. ea. l. ff. de. x. ob. et i.
d. l. filiulfa. §. diui et §. qd alienari ean-
dem partem sequut' est. bal. in. l. ea le-
ge. C. de. condi. ob. cau. et in. l. ij. ff. de
iurdi. o. iudi. et in. d. §. omni et in. d. l. du-
dum et in. d. l. fi. de. sacro. sanc. eccl. et
clarius et melius i loco satis p'grino
in. c. clerici. de. iudi. Idem tenuit. Ange.
in. d. §. diui. Saly. i. d. §. omni et i. d. l.
dudum Moderni i. c. constitutus de.
in. inte. resti. Et multu eleganter uli
alios comentates sequit' istam partez
p'p'e. de. anch. i. c. canonum in. x. quero
ulterius qd statutum p'p'usij de. consti.
Tu pondera qd. tex. allegatus a. Bar.
dicit phibita est uenditio fm mores
ciuitatis iuncta. l. statu liberum a cete-
ris. §. quintus. ff. de. statu. liber. pbat

dictum. bar. qd procedit olim quia i p'
mo iuncta dixerit later iuris ciuiliis no-
men uenditionis continebat omne co-
mutationem ut ibi Sed hodie supue-
nerunt plene nouum distinctiones Et
ideo appellatione emptionis no' uenit
omnis alienatio uel comutatio et ideo.
tex. ille non pbat doctrinam. bar. Ita
uicimus qd phibita uenditione non
est phibita donatio ut. l. fi. C. de. p'di.
curia. li. x. de quo plene p. bal. i. l. uolu-
tas. C. de. fideico. et. l. ij. C. de. usuc. p
emp. Et ista est doctrina. bal. in. d.
l. uoluntas ita intepetrant. d. §. quin-
tus licet no' fecerit mentionem de. d.
§. omni et pondera subtilius. glo. i. d. §.
omni in. x. mores ciuitatis que ponit
exemplu in rebo publicis et i publico
usu. et allegat. tex. insti. de. contrahen.
emp. §. fi. et sic. glo. intellexit illuz. tex.
qd mores ciuitatis disponit qd res pu-
blici usus ut platea et similia no' sunt
in comuni comertio et no' probat ille.
tex. qd ea que sunt in comuni comertio
sunt interdita forensibz hoc ciuitas
non potest statuere Et si uerbis auda-
cia detur dicerem qd in hoc defecerit
illustre ingeniu. bar. et alioz tene me-
ti qd est nouu dictu ad illum. §. Sz
mirum est qd no' ponderauerit illum.
tex. iuncta. glo. pbatem hoc qd ciuitas
statuer potest qd loca publica et res pu-
blici usus uendantur et alienent quod
probo uia ratione Na si moribus ci-
uitatis inductu est qd res publici usus
non possunt uendi ergo e contrario mo-
ribz et statutis induci potest ut ueoa-
tur Ad hoc pondero doctrinam. ang.
in. l. captatorias institutiones senatus
improbauit. ff. de. here. insti. ergo acon-
trario senatus potest approbare capta-
torias institutiones et audui in uoce
sollemne doctorem dnm meum. Ioan. de
Imola ibi referent' se auduisse uia
uoce. Ang. dicentem ibi aperto ore p-
bari ualere statutum populi ut institu-
tio captatoria ualeat et teneat qd ppe-
tuo no. ad intellectum. cum tibi de.
testa. et. l. fi. C. de. fideicon. et facit dic-
tum eiusdem. Ang. i. l. cum p'tor. x.
moribus. ff. de. iudi. ubi moribz intro-
ductum est mulierem non posse iudica-
re ergo moribz induci potest qd iudi-
cet. Faciat qd habetur in. l. mores na-
stre ciuitatis. ff. de. acqui. here. faciat. l.
moribz. ff. de. uulga. et. pu. Et istud est
nouu quod introduxit. l. illa iuncta. glo.
Pondera etiam qd ille. tex. loqui-
tur in re phibita a comuni comertio
ciuium et sic ille. tex. non pbat precise

non enim dicitur qd
commercium

phibita uenditio non est
phibita donatio

doctrina. Bar. quo ad non subditos et
ita videbatur dicendum cum laude dei.

Et pondera quod ista communis opi-
nio fortificatur hac ratione potentior et
dispositio statuti quam paxatū puatorum
Omne enim quod potest fieri paxato mel-
to magis potest fieri statuto populi ut
uoluit. Bar. i. l. omnes populi. ff. de iur.
sti. et iur. et l. non possibile. de pac. et re-
putatur una. glo. sing. in rubrica. de-
cre. de iur. li. x. et allego aliam. glo. in c.
pe. de consue. li. vi. et allego. tex. secun-
dum. Bal. meliorem et iur. in l. genera-
liter. C. de fideicom. licet uulgo allari
soleat. l. neque pignus et l. ex pretorio ff.
de regu. iur. et in l. puatorum et l. fi.
C. de iuris. omni. iur. et l. non solum.
ff. de iur. et op. no. num. et pulchre. bal.
i. l. de quibus. ff. de legi. et d. An. in d.
et fi. de consu. Sed ipsi contententes in
contentibus suis possunt apponere le-
gem quod super istis rebus non possit co-
mertium celebrari cum certo genere ho-
minum sed si pupillus. ff. item si plures
ff. de iur. et allego. tex. quem nouissi-
me considero in l. si quis ita. C. de pa-
ctis inter. emp. et uendi. ubi ualet pac-
tum quod in fundo uendito non fiat capel-
la et hoc propter aggregationem inimi-
corum quod inimici possunt ibi congregari
ut ibi. no. glo. multo fortius potest si
statuere ciuitas. Si aciat etiam potestas
testatoris non debet esse maior et dispo-
nendo circa res suas quam potestas ciuita-
tis in statuendo ut in. au. de nup. ff. dis-
ponat. l. i. post. pu. C. communia. de leg.
imo maior debet esse potestas universita-
tis. l. nemo potest dele. i. l. testandi. C.
de testam. sed testator potest rebus suis
legem imponere ne pedia eius alienen-
tur in certum genus personarum. l. petro.
ff. fratre. l. cum pater. ff. libertis. ff. de le.
ii. ergo multo fortius universitas po-
test hoc statuere. Facit et statutum
non est maioris auctoritatis quam auctori-
tas iudicis. l. cum quasi. ff. si plures. ff. de
fideicom. liber. Sed auctoritate iudicis
potest prohiberi ne fiat alienatio extra
certos fines ut est. tex. i. d. l. in quorum
ergo pariformiter idem dicendum est
in statuto populi. Facit etiam que
procedunt a pari potentia sunt paria
effectus. l. si libertas. C. de nup. l. de q-
bus i. ff. de legi. Sed lex communis
et statuta populorum procedunt a pari po-
tentia hoc est a potestate principis et
eius potentia. l. i. C. de uere. iur. enu.
merito ergo sunt paria effectus. Sed
propter commune propter utilitatem publi-
cam statui potest ut cum non subdi-

tis non fiat commercium certarum rerum
C. que. re. asper. no. de. le. ii. C. de co-
mer. et mer. l. mercatores ubi impera-
tor prohibet peris qui tunc non erant
subiecti imperio quod non possint facere
comercium in locis imperii ibi prohibi-
tis ergo idem potest statutum populi
Facit quod. no. i. l. fi. C. de fudis limi-
ta. li. xi. et i. l. fi. de fun. re. pu. eo. li. et
i. l. fundos. C. de fun. pa. eo. li. et i. l. fi.
C. de ex. acto. tribu. li. x. ergo eadem ra-
tione statutum istud propter publicum
bonum ut subditi seruent eorum res in
mobiles et melius pvideant liberis
suis et familie et ut melius possint ibi
ire onera ciuitatis ut. no. in. d. l. filius
fa. ff. diui. in. glo. ergo tale statutum est
ualidum Et propter hoc ualida sunt sta-
tuta in hac splendida urbe Bononię
quod doctor forensis non possit legere de
mane nec intrare in uenerandū colle-
gium doctorum licet non habeat locum
in aliquo eminentis scie doctore ut est ca-
sus. sing. et aureus i. l. sed et probari
ff. si. in. x. maxime disciplinatos homi-
nes. ff. de excu. tuto. Et ibi dicit. Bal.
quod propter eminentem scientiam homi-
nis sceditur non solum a iur. comuni
ut in. c. de multa. de. pben sed etiam a
statuto populi Et non immerito dice-
bant sacri canones scientiam eminen-
tem sacri. desiderandam ut i. c. nisi cum
pcedem. d. renu. d. qua p. glo. in. c. non li-
cet. xi. q. iii. et Immo. i. c. cum in cunctis
de. elec. Et de hac scientia eminenti ex-
clamauit comertor Auerois in primo
philosophorum asserendo Aristotelem ha-
buisse intellectum adeptum et ita cum lau-
de dei uidetur tenendum super isto nota-
bili passu Et limita istud statutum ni-
si transferat nuda possessio quia illo
casu fieri potest quia uerba statuti sunt
uerba iur. et non uerba fci nobile dictum
fuit. bal. ita limitati. statutum pstatum
in. l. ii. ff. de iur. iur. o. iur. et mouet p. l.
i. ff. si uir uxori. ff. de acqui. pos. Lo. ro.
l. d. ff. si uir uxori moxder illam doctri-
nam Bal. et dicit pcedere in nuda pos-
sessione facti tunc et mirum est de tanto
doctore quia istud idem dixit Bal. in.
d. l. secunda Et facit l. si eum qui ff.
de dona int. ui. et uxo. ubi illa possessio
non habet effectum iuris Et ego alle-
go tex. ponentem gladium et securim
ad dentes. d. Bal. in. l. i. x. quoque modo
C. non. li. habi. me. li. xi. q. pbat quod nec
possessionem fci nec iuris hfc potest
Secundo limita nisi illa acquisitio
esset inutilis et dampnosa non subdita
quia tunc non haberet locum prohibi-

doctor forensis non possit legere
de mane: in intrare et collm
doctor fallit: doctor eminens
fng.

no solum aurea est hfc
astra pph pp sacra receding

Scientia eminentis

comertor Auerois

Et statum iuris non fci.

rio statuti cum cesset ratio eius. **Facit**
q. nō. bal. 7. Ang. post. Cy. in. l. q. sol.
uendo. ff. de. heredi. insti. ubi dicitur sta-
tuto cauetur q. gu. elsi non possit ha-
bere officia i. ciuitate qd. intelligitur de
officijs utilibus 7. honorabilibus i. ci-
uitate sed si essent dampnosa: possunt
habere. **Facit.** glo. nō. in. l. i. §. nemo.
ff. de. capi. dimi. ubi licet banitus dsi-
nat esse ciuis intelligit quo ad hono-
res non quo ad odia. **Et** idō dixit
Bar. l. i. §. d. digni. li. xij. q. si ex dis-
positione statuti aliquis perdit nobi-
litatem propt. delictum qd. intelligit
illam perdere quo ad honores 7. cōma-
da sed quo ad damna 7. uituperationē
non perdit 7. idem uoluit in. l. i. §. d.
filiolai. li. x. Tu allega. l. actione. §. itē
si societatem. ff. p. socio. ubi renuntiās
ante tempus debitum: societati: dñit
esse socius quo ad cōmoda sed quo ad i-
cōmoda remanet socius. **Facit** q. ha-
betur in. l. exheredatus. §. sub diuo. ff.
ad. sille. **Et** facit simile in. auē. si epis-
copalis dignitas. **De.** epi. 7. cle. ubi
filius fa. effectus episcopus liberatur a
pria potestate quo ad utilia sibi. **Unde**
ibi. **Saly.** 7. alios bar. 7. **Nico.** d. nea-
po. i. l. item in potestate. ff. de. his. qui
tunt sui. uel. alie. iur. **Et** superioribus
diebus consului **Ferrarie** q. licet per
baptisimum filius iudei liberet a pa-
tria potestate ut est. glo. singi. xxvij.
q. i. c. quacumq. al. c. iudei: tamen intel-
ligitur nisi esset utile iudeo effcō xpia
no quia tunc censetur esse in pria po-
testate quo ad cōmoda sua 7. ad illam
glo. est nouum dictum non excogita-
tum a dominis meis canoistis. **Facit**
q. uoluit. **De.** de. anc. in. c. intellexi-
mus d. iudi. ubi uoluit q. auē. hoc am-
plius. **De.** de. fidei. con. i. quātū disponit
q. heres nō implens uoluntatem de-
functi q. nihilominus erit heres si ē
sibi dampnosum q. dictum est mirabi-
le 7. non a legistis tactū in. d. auē. hoc
amplius. **Tertio** limita nisi illa ac-
quisitio rei imobilis resultaret in cō-
modum ipsius ciuitatis quia tunc nō
subditus possit illam acquirere pbat
hoc p. tex. singi. 7. meliorem d. iur. in. l.
si quis igrati. §. hi. quocq. ff. ad. sillea.
uoluit hoc. **De.** de. an. in. d. c. canonuz
de. consti. quia cū istud respiciat publi-
cā utilitatem non recipit interpreta-
tionem restrictiua habilitatis plone.
Facit in simili. nō dictum. **Bal.** i.
l. cōtra iur. in. pn. ff. de. pac. ubi uoluit
q. si alienatio fiat in utilitatem eccle-
się posito q. non interueniat sollempni

tas canoica ualet 7. tenet. **Et.** idē. **Bal.**
uoluit i. l. cum hi. §. causa. ff. de. trasac.
uoluit ibi. **Buil.** de. cu. **Faciat** etia3
nō dictum eiusdē. **Bal.** in. l. quicumq.
De. de. bo. q. liber. ubi dixit q. licet auc-
toritas superioris i. alienanda re ecclesię
debeat interuenire i. ipso actu uel i. cōti-
nenti post ut in. c. i. 7. e. li. vi. tamen po-
test ex intervallo iteruenire qñ illa alie-
natio emanauit ad utilitatem ecclesię
7. ita potest saluari. glo. Jo. teutonici
i. c. sine exceptione 7. in. sūma. xij. q. ij.
7. glo. in. c. i. de. i. iur. resti. faciat etia3
simile q. uoluit. glo. singi. fm. **Ang.** i.
l. ij. ff. d. accep. ubi licet pupillus nō pos-
sit obligari sine auctoritate tutori. ni-
hilominus si illa obligatio parit li-
berationē pupillo poterit iuri absq.
auctoritate tutoris quod iouet ad sta-
tutum. **Et** loz. uide ibi p. eum 7. p. Jo.
de. ymo. **Facit** q. nō. idē. **Ang.** i. suis
psilijs psilio ultimo. **Quarto** limi-
ta nisi ex dispositione alterius statuti
posset comprehendere forensis ita dixit.
De. de. anc. in. d. c. canonum i. d. palk.
Dictat statutū **Perusij** fm. eū q. fo-
rensis nō possit acquirere possessionē
Perusij Alio statuto eiusdē municipi-
ij cauetur q. quarta pars bonoz ho-
micide debet applicari primiori con-
sanguineo occisi q. si tal. cōsanguineus
sit forensis poterit acquirere quartaz
partem bonoz i. rebus imobilibus. 7.
dicit i. contingentia facti reperisse. bā.
consulente. **Et** dicit se uidisse similem
questionē **Triusij** Statuto triusij
cauebatur q. forensis nō possit acqui-
rere bona imobilia: Aliud statutum
dictabat q. uxore pcedente i. matrimo-
nio uir lucretur dotē **Modo** uxor tri-
uisina pcedit uiro forensi. fuit dubi-
tatum utrum ille maritus forensis pos-
sit lucrari dotem cōsistentem in reb9
imobilibus 7. dicit se cōsultasse q. sic
7. idē consuluit in. c. statutum. §. cu3
autem de. rescrip. li. vi. **Et** mouetur q.
unum statutum i. dubio debet intel-
ligi ut non deroget alteri statuto alle-
gat. **Bar.** i. l. i. §. p. ui. ff. q. ui. aut. claz
7. Jo. an. i. ady. spec. in. ti. de. sen. §. ut
autem 7. i. titulo. de. excu. sen. §. postre-
mo. Tu allega. **Bar.** in. l. i. §. fi. ff. d. o-
di. inde. 7. i. l. beneficio. ff. ad. l. falci. et.
Bal. i. l. maximum uitium. **De.** d. libe.
p. te. 7. **Ang.** in. l. sed si lege. §. p. ind. ff.
de. peti. heredi. **Quinto** limita nisi
fuisset data res imobilis forensi causa
hac ut illam uendat 7. caperet sibi pre-
ciu m q. tūc potest ad hoc allego. nō.
dictum **Bal.** i. l. cum questio. **De.** de. leg.

qđ licet fratres p̄dicatores sint men-
dicantes tamen eis legari possūt imo-
bilis cum hoc ut illa uendant q̄ uiue-
re uolūt 7 allegat. glo. singl. l. c. i. de re
li. domi. libro sexto. **Facit** qđ nō. idē
bal. i. autē. si qua mulier. C. de sacro.
sanc. eccl. canoniste omnes i. c. in p̄sen-
tia de renun. **Facit** dictum Bar.
l. l. filiulfa. §. si quis alium dele. i. ubi
dixit si legetur fundus non allibato
in ciuitate ubi uiget illud statutum 7
fm̄ illud statutum nullo modo acqui-
re potest: q̄ ei debet extimatio p̄ illa
tex. Et istud tenuit antiquus. doc. Al-
be. de. rosa. i. suo tractatu statutor. i. se-
cūda parte. ij. q. i. prima. col. 7 allegat.
bar. 7 Ray. in. d. §. q̄ alicui 7 nō p̄ se
in. l. alienationes. ff. famiber. 7 i. l. si
cut. §. uenditiones. ff. qui. mo. pig. uel.
ypo. sol. Idē uoluit. bal. in. d. §. q̄ alicui
et inducit ad questionē statuti dic-
tantis q̄ forensis non possit acquire-
re imobilia in loco q̄ ei debeat extima-
tio faciat. l. fideicomissa. §. si seruo de
le. ij. p̄ quem. tex. concludit omnes ibi
q̄ si mulieri legata sūt ornamenta p̄-
hibita portari scienter q̄ testator scie-
bat p̄hibitionem q̄ debebit extima-
tio. **Faciat** q̄ uoluit idē. Bar. in
l. si. C. de uesti. elebo. li. x. 7 qđ uoluit
idē. bar. in. l. quis. ff. de auro. 7 arg.
le. 7 idē uoluit. bal. in. l. si. C. de. cō-
di. ob. cau. Et allego. tex. formalem in
c. recolentes de. sta. mo. ubi licet inter
dictum sit cartusienlibz tenere castel-
la tamen si acquirunt possunt illa cu-
alijs p̄mutare. Et ibi dixit Reuerēdus
pater. D. 7 cōsilius meus. abb. q̄ si
collegio legatur res quam habere nō
potest: poterit illam p̄mutare allegat.
nō. in. l. apud iulianum. §. si. de lega. i.
Facit q̄ dixit Jo. d. ymo. in. d. §.
si. q̄ quando relinquitur res imobilis
mendicantibz licet non possint acqui-
rere ut p̄petuo teneant tamen possūt
acquirere ut uendāt 7 distribuunt in
alimenta allt. glo. in. d. c. i. C. p. i. l. de
nobis. C. de. episc. 7 cle. idē in. d. l.
apud iulianum. §. si. dicitur qđ si res
non est in nostro comertio uel est cu-
maxima difficultate non potest legari
7 si legatur non tenet legatum: quo-
ad extimationem. secus si est in comu-
ni comertio sed nō legatarij absq̄ suo
tamen delicto quia tunc debetur ei ex-
timatio Et pondera q̄ ingrum̄ ille. §.
fi. communiter allegatur p̄ omnes qđ il-
lud qđ fit ab uno solo p̄ uiam dispen-
sationis uel gratiē reputatur impossi-
bile. D. mei canoniste allāt dictum.

singl. Inno. in. e. pastoralis de cā pos-
sessiois 7 p̄prietatis. Ego allego. tex.
l. c. ep̄m. lxxij. vi. 7 glo. i. c. gr̄e. de. rel.
crip. li. vi. 7 uoluit. bar. i. d. §. si. 7 in. l.
q̄ diu. de. acquiren. heredita. 7 in. l.
i. C. de. condi. insti. 7 i. l. i. de. uulga. 7
pu. 7 in. l. si. C. de. sen. pal. 7 i. l. i. ff. d.
inoffi. testa. Et ita refert ibi. Ange. se
audiuisse. bar. allāt casum in. l. iij. in
p̄n. ff. de. fideicō. liber. sed nō possu-
z it̄ nominari. quod in contrarium est casus
formalis non ponderatus per hos pa-
tres nostros in. l. in. tercioit. §. q̄ resti-
tui i ciuitate pōt q̄ p̄babilis esse ar-
bitrō. ff. d. condi. 7 de. ubi ē iste cā? Si
alicui legatur si consul factus fuerit 7
interim moriatur: extinguitur legatū
si uero interim deportetur non extin-
guitur legatum quia restitui potest in
ciuitate si uero dāpnetur imerallum
extinguitur. Et iste est casus. singl. et
unicus fm̄. Jo. de. ymo. ibi: Tunc ar-
guo sic formaliter solus p̄nceps resti-
tuit. l. infamē. ff. de. pu. iudi. 7 i. c. cum
te de. re. iudi. ergo illud qđ non potest
fieri nisi p̄ uiam restitutionis uel dis-
pensationis uel gr̄e ab uno solo nō re-
putatur impossibile 7 habetur i consi-
deratione iuri. 7 nō extinguitur actus
qui. tex. funditus destruit omnes. opi.
comunem nec est tactum aut scriptum
p̄ aliquem docentem Et delete 7 euer-
se sunt theoricę multe edite apud pa-
tres nostros i locis p̄llatis. Et ad. l.
iij. in p̄n. apparet r̄sio q̄ ibi non cu-
ratur de restitutione fauore libertaria
soluat apollo. Nihilominus ga tēpo-
ra ista nō sunt frustra possz solui b̄ in
ponderando. tex. i. d. §. si. ibi iussu p̄n-
cipis distrahi non soleant q̄ p̄bat q̄
illud quod non potest fieri nisi p̄ gra-
tiam aut dispensationem ab uno. l. p̄n-
cipe reputatur impossibile cum p̄in-
ceps non consueuit illud concedere ut
contingit i eo qui est dampnatus ad
mortem uel i metallum ut in. d. l. itēci-
dit i ultimo responso ul̄ i his que sūt
p̄hibita i comuni comertio ut loqui-
tur. d. §. si. 7 ita p̄prie loquitur. §. si.
p̄llatus 7 l. itercioit in ultimo respō-
so Et ita procedit comune uotuz scri-
bentium Sed ubicunq̄ consueuit p̄n-
ceps illud facere ut est restitutio ad ci-
uitatem in deportato: tunc non repu-
tatur impossibile 7 ita p̄cedit. d. l. in-
tercioit in secundo responso Et nunc
intelligis istam p̄ssum referendo ta-
men igentes gr̄as sumo deo Sexto
limbo non habere locum in aliena
tione necessaria puta in actione i solu

rum que sit creditori si debitore ex ac-
to in iudicium fiat. l. alienationes. ff.
fami hercl. ita dixit pstat. Albe. i. se-
cunda parte statutorum et commemorat
ibi fraudes que fiebant dicto statuto
et cont. quas accurate fuit psum ab
illustri pncipe Domino Luchino ui-
cecomite Domini mediolani. Idam
generaliter phibitum ex causa pmit-
titur Et ideo dicebat iurconsultus. D.
Flozi. de sancto. petro memorie sem-
per obseruande in. d. l. alienationes q
si per statutum est phibitum arenga-
ri q noua collecta imponenda sub cē-
ta pena q imponens ppter guerram
uel aliam necessitatem lupuenientem
non incurrit illam penam facit. l. i. ff.
de. fun. do. Septimo limita nisi esset
parua domūcula quia tunc posset illaz
acquirere non obstante dicto statuto
allegatur. tex. singl. de hoc in. l. senat.
§. marcellus. de le. i. ubi parua domū-
cula potest asportari et pseques des-
trui nec habet locum in ea dispositio
l. senatus consulti dicit tamen. pe. ibi
et Ang. q ratio ē q illa domūcula nō
deformabat ciuitatem quia erat in rus
et p consequens si statutum disponit
q forensis non possit domū acquirere
in ciuitate q etiam non possit acqui-
rere domūculam. Sed. Jo. de. ymo. ibi
dicit q dicens q illa domūcula erat in
rure est diuinare ad illū. tex. quia sepe
numero in ciuitatibz reperiuntur hō-
ti. Tu pondera q senatus cōsultus dis-
ponit de domo facta i urbe ne destrua-
tur ul asportetur ad hoc ut ciuitas nō
deformetur ergo ille. tex. loquit in do-
mūcula q erat in ciuitate: et p dñs ue-
rum est illud dictū q forensis phibi-
tus acquirere domū in urbe. non ui-
detur phibitus acquirere domūculā facit
q habetur i. l. lēnia. ff. de. accu. et. aut.
nisi breuiores. C. d. se. ex. peri. reci. ten.
et i. l. decurio fortunam. C. d. de curio.
li. x. Sz multum obstat elegās dictuz
Bal. i. l. i. §. de exercitatore. ff. nau. cau-
sta. ubi appellatione nauis uenit nau-
cula et ibi dicit. Bar. appellatione domū
ueit domūcula et statum comphe-
des comburentē domū cōphendit com-
burentē domūculam alit. l. si scalam. ff.
de. euctio. Gaudeant q legiste i. d. §.
marcellus q nec. d. illo. tex. nec de die
t o. bal. fecerūt aliquā mentionē: in r-
hiloiz tene pimum q non est eadē rō
prohibitionis in forensi acquirente
domū in ciuitate q est in acquirente
domūculā quia pmo casu uersatur bo-
num publicum sed secundo casu non

Sed i dicto. bal. est secus quia eadem
rō est i comburentē nauim magnā sicut
nauiculam et i comburentē domū sicut
domūculā. facit illud q pelare stoyci i
eorū ocis et gignasijis disputantes se-
penuō dixerūt ut refert Cicero in pa-
radoxis Paria esse si nauclarius faciat
ibmergi nauē onustam palea ul auro
Et idem dicas q nonobstante dicto
statuto poterit acquirere forensis capa-
nā ita dixit. Bal. i. c. si duo fratres de
duobz fratribz. de. bñ. inue. i. nisi. feudo
pro q facit. l. lex. cor. §. domū. ff. d. iniu-
rijs Et d. ista capana uide. glo. insti. d.
re. diui. §. appellatiōe aut et. Ang. in. l.
i. ff. d. tigno. inue. Qui imo appellatiōe
nauis uenit domus ul ecōtra uenit na-
uis est tamē casus spālis ut i. l. penul.
ff. de. his qui. deie. ul. effu. d. quo uide.
Jo. ro. i. l. i. §. diu. ff. ad. sille. Et etiaz
idez dicas i sepulchris nam sepulchra
dicunt domus mortuoz ut est casus.
singl. in. l. qui sepulchra. C. de. sepulc.
uiola. quod est notandū ad statum
poniens offendētes mortuos in do no
sua uide. etia. Bal. ff. d. his q. deie. uel.
effu. l. i. §. habitare ubi dixit q appel-
latione domus habitationis nā uenit
hospiciū Idem uoluit. i. l. ea que. C. q
modo. et qñ iudex. Quarto lita ui-
si fieret locatio nō subito ad longuz
tempus q tunc fieri potest Ita dixit.
glo. reputata. singl. in. l. codicill. §. isti-
tuto. ff. de le. ij. que dicit q potest fieri
locatio usq ad centum ānos licet res
sit phibita alienari quā. glo. uniuers.
fere ātiquozum et modernozum cetuz
aperto ore dñauit pmo. Dy. Ia. de.
are. Bar. et. comuniter omnes et. Bal. i.
c. i. qui feu. da. pos. in. vi. col. et i. l. im-
pialem in. iij. col. d. phi. feu. alie. p. fe-
deri. et in. c. i. §. ut libellario. qui. mo-
feu. amit. et in. l. fi. C. d. re. alie. nō. alie-
nā. et. Ang. i. l. i. §. si. ff. si. ager. uedi. et
i. aut. d. ali. et. emp. §. si uero aliquis et
Ia. d. bel. ibidē et. glo. in. cle. i. eo. titu.
Jo. d. lign. in. c. ad audientia. et. eo. d. d.
an. et alij in. c. nulli. et. eo. et ple p excellē-
tissimū iur. interpretē et mihi prem et
Dominū obsequandū. Archy. moder-
nū. Jo. d. anania i. c. fi. ne. pla. vi. suas
Tu adde p intellectu illū. glo. q. tex. i.
o. §. istituto dicit. Nolo eoz meas nō
uedi ab hōibz meis et ibi dicit. glo.
q p uerba illa uidet relinquere p fi-
deicomissū d. uno in aliuz d. q. glo. nō
mem in it. bal. in. l. quō. C. d. fideicō
ubi dicit q eo ipso q testatō uoluit re-
manere i sua agnatione qā psumit
tacitū fideicomissū quod dicit esse nō

dignū Et uidi illd dictum allatum q
quondā sollempnem. doc. romanum in
ardua qōne illustrium dñoz d̄ fauelli
in qua consuluerūt ualentiores docto
res ytalie ⁊ ego consuli ⁊ p illo die
to dixi fore. glo. non considerat in illo
§. instituto Subdit postea ibi tex.
q filius defuncti mutuum pecuniam
accepit ⁊ locatis eodibus p parte sua
pensione sibi debitas creditori d̄lega
uit An conditio testamenti extiterit.
rñdit non extitisse ista sūt formalia ⁊
ba illius. §. vii pbat ibi. tex. q p loca
tionem non dicit uendisse nec apte
loquit ibi. tex. de locatione ad longū
uel ad modicū tēpus. glo. ibi dicit. nō
ar. q si quis est phibitus alienare et
locet i centū uel mille ānos non dicit
alienare Dicit ibi. Dy. se nō credere
uerū esse dictum. glo. q p locationē ad
nō modicū tempus trāsfertur utile do
minium q̄ est spēs alienationis. l. i. §.
q̄d ait. ff. de. super. l. si. si. si. ager. ueti.
ul. emp. pe. Nec. ob. ille. tex. q dicit lo
catis simpliciter q̄ referēda est ad tē
pus modicū ista sūt uerba. Do. Dy.
cum quo omnis scola doctoz trāsiuit
Ego pōdero p q. glo. illa n̄ meruit
rephendi h̄ modo quo rephenditur a.
Dy. ⁊ alijs q. glo. loquitur arguendo
⁊ nō decidendo facit. c. forus. §. ar. d. ⁊
bo. fig. ⁊ q non possit locari ad lōgū
tempus fuit opinio. glo. in. l. si. E. de.
pac. pigno. ⁊ si subtiliter pōderet̄ idēz
uoluit in. d. l. si. si. ager. ueti. Secū
do pondero quia. tex. in. d. §. instituto
uitur uerbo uendi unde nescio uidere
quo spū fretus. Accur. ponit ibi exem
plū in phibito alienari q̄ in plus se
habet alienatio q̄ uenditio ut i. c. nul
li in. x. alienationis. ⁊ eo. Et etiā pon
dero quia uerbū uendo fuit appositū
in materia penali ibi q̄ i penam uen
dētis puabat ipsū legatariū legato
⁊ puare quē actione uel iure est pena
ut. l. si quis maior. E. de. trāfac. ḡ seq
tur q̄ stricte debet intelligi. tex. in. d. e.
te si i locante secus cū uenditio ⁊ loca
tio realr distinguat̄ ut. d. c. nulli ḡ lo
cādo non icidit i. penam Et si dicatur
q̄ tex. ille intellr d̄ locatione ad modi
cum tēpus ut uoluit. Dy. seq̄ret̄ vñ
absurdum q̄ ille. §. nō fuisset positus
i casu dubij q̄ quis dubitasset si testa
tor phibuit rem uendi q̄ poterit loca
ri ad modicum tēpus p. nō. i. d. l. si. si.
ager. ueti. ⁊ i. d. c. nulli ⁊ i. cle. i. eo. ti.
⁊ sic esset de casu dubitabili q̄ esse nō
debet. l. q̄ d̄ labeo. ff. ad carbo. c. cum in
iur̄ peritus de. offi. de. le. Et sic uidet̄

q̄ p̄cisa necessitate decidendū est q̄ ibi
locatio facta fuit ad longū temp⁹ Et
si dicat̄ amice uerbū uenditio denotat
omne alienationē ut. l. statu. liber. ace
teris. §. q̄ntus. ff. de. sta. liber. rñdeo ut
dictum fuit cū dicto. bal. i. d. l. uolum
tas. E. de. fidei. ⁊ etiā illud fuit ex lā
gissima interpretatione ut etiam dice
bat. Pau. de. ca. i. suis p̄silijs consilio.
xxvi. ⁊ ibi allat. nō. dictū. Ia. de. bel. i.
aut. de. non. alie. §. si uero lenonis ubi
dicitur q̄ qñdo agitur de pena uenditio
nis nō cōphenditur omis alienatio et
si ille. tex. accurate ⁊ recte ponderatus
pbat hoc. l. q̄ phibita uenditione nō
est phibita locatio ad centū ānos ut
dicit illa. glo. Videamus si h̄i lo
quatur ⁊ uidet̄ q̄ nō benedicat p mo
tiua. dy. posita q̄d. glo. loqueret̄ decisi
ue potest dici q̄d si statutū est penale
punies alienantē nō. cōphendit lo
cantē etiā ad centū annos quia illud
statutū intellr de alienatione p̄prie
sūpta que est qñ trāsfertur directū do
minium ut uoluit. glo. i. l. i. E. de. fun.
do. ⁊ in. l. si. E. de. re. ali. nō. alie. ⁊ dixi
superius Sed ex locatiōe ad longum
tēpus nō trāsfertur directū dominiū
ut. d. l. si. ḡ Et hoc mō posset saluari
glo. ut locans euitet penā non autem
ut locatio teneat Si uero statutū nō
est penale ⁊ tūc simpliciter locatio ad
longū temp⁹ nō tenet p. d. c. nulli ⁊. d.
l. si. ⁊. l. i. §. q̄d ait. a. alla. S; i uerita
te nō esset ponere os ad celum dicere
q̄d p̄prie ⁊ stricte ⁊ in mā. penali ap
pellatiōe alienationis uenit locatio i
p̄petuū uel i longū tēpus q̄d est contra
glo. ⁊ cōtra dñ es doctores Et probō
i quincibilr hoc mō in. d. c. nulli. ⁊ eo.
in. x. alienationis autē uerū cōtinet
locationē uenditionē p̄mutationē
emphyteosim ⁊ p̄petuū tractum. sed
nā illius uerbi cōtinet importat p̄prie
significatū hoc uoluit. bar. in. l. affini
tates. §. componius. al. l. i. §. itē eorū
p̄ illū. tex. i. x. cōtineri ait. ff. de. postu
ubi app̄lone nūrus cōtinetur p̄petuū
⁊ ibi dicit. Bar. q̄d xbum cōtineri de
notat p̄prie naturā uocabuli ⁊ non
extensionem Et p̄pter. hoc refert se
dāpnasse. opi. glo. i. l. gallus. §. istius
ff. de. libe. ⁊ postu. ⁊ dicit se consuluisse
Statuto cauetur q̄d tutela deferatur
solū m̄fi ⁊ aue q̄d intellr etiā de pro
p̄ria p̄prie q̄ app̄lone aue cōtinetur
p̄prie de p̄prio significato facit q̄d
in simili habetur in. c. puenit de. testi
cogen. ubi appellatione instrumentoz
continentur testes ⁊ in. l. i. ff. de. fi. in.

firm. quia intelligitur & proprio signifi-
cato 7. nō. Bar. in. l. notione. §. instru-
mento de. x. b. si. 7. facit. ter. 7. glo. i. c.
humanuz gen. i. di. in. v. continetur
ubi illud qd uenit a contrario sensu legi-
timitur contineri in lege. nō. ibi. Ar-
chy. 7. domi. Et qd & proprio signifi-
cato alienatio cōtineat locationem 7. cō-
ductionem ppetuā 7. filia sequitur qd
statutū penale loquēs d alienatiōe cō-
phendat contractū emphyteoticū et
hilem 7. istā doctrinā ante oculos nec
prostratā reddit. glo. 7. Bal. in. l. i. c.
de. fun. do. 7. glo. 7. bar. in. d. l. si. de. re.
ali. nō. alie. Et est doctrina noua quā
nō hū aliqua resonāte scriptura nec
tacta p aliquē usq. ad hēc secula 7. ex
istis apparet qd nō bene dixit. Archy.
nec etiā. bal. Bal. enī in. c. i. q. feu. da.
pos. in. vi. col. dixit qd phibitus aliena-
re si locat ad centū annos nō pmitur
tanq. alienaret. nec talis alienatio ua-
lebit alit. Archy. i. c. abbatib. al. a pa-
trib. xij. q. ij. tamē dicit ibi. Bal. su-
per. x. causā qd posset dēdi forte. glo.
in. d. §. instituto si actū fuisset int. ptes
quot tot sint locationes quot sūt ani
ar. l. scire. de. bēmus. de. x. b. obli. Sed
dicit hoc nō placere. Dy. q. qlibet p-
petua utilitas dicit dominū 7. qd sit
infraudē ideo successor nō ut habere
ratū. posset nihiloi. opi. glo. 7. doctorū
saluari hoc mō qd alienatio fit quatuor
modis. s. p. p. sime qm dominū plenū
trāsferatur irrevocabilr 7. ita nō itellr
d. l. i. de. fun. do. 7. doctrina. nō. glo. ibi
7. doctorū omniū qd ibi scripserūt s. il-
la iura. Aliom 7. 2. cōsiderat ppe
s. qm trāsferatur utile dominū 2. cōsi-
derat impprie. s. qm alienat usufructū
uel usus ul. alia q. l. itas rei ut est qdam
sūtus. Quarto cōsiderat imppissi-
me v. qm pignori obligat. Ista est
sollēnis distinctio. Bal. i. c. i. §. ut libel-
lario in. ri. qui. mo. fer. amit. 7. idēz vo-
luit i. d. autē. hoc ius pōtētū 7. hoc nō
posset saluari. glo. 7. scribētes in. d. l. i.
ut doctrina. doctorū pcedat i alienatiōe
ppissime supra s. d. c. nulli i 2. respon-
so pcedat i alienatiōe ppe supra et hī
mō posset saluari dictū. Archy. relatū
a domico i dicto. c. abbatib. pone igt
iuravit aliquis nō alienare an posset
uendere fructus possessiōis seu locare
ad. x. ānos seu. xx. 7. cludit qd sic alit
in. ar. d. §. instituto si rem obligare nō
poterit alit. d. l. si. de. re. ali. nō. alienā.
Adde etiā qd. Bal. in. d. §. instituto sal-
uauit. glo. illā nisi fuisset dictum in lo-
catione qd non transeat aliquod ius i

ductore qd tunc locatio tenebit etiā
si ad centū annos facta fuerit Et cu
illo dicto trāsleunt moderni ibi q. eta-
te sua mirū imodū claruerūt mirādūz
est de eis qui nō uiderūt eundē. Bal.
i. c. impiale i. ri. de. pbi. ali. feu. p. §. fe.
i. ij. col. ubi qrit utz uassallus possit
cedere i emphyteosim ppetuā uel in
longū tēpus feudū etiā dicit qd nō qd
hoc nō pcul distat ab alienatione ut
d. autē. d. nō. alie. §. alienatiōes etiā dīc
si fiat pactū qd utile dominū nō tran-
seat p talē tractū Nam hoc dicit fac-
tū p fraudē allegat nō. p. Dy. i. d. §.
instituto. Tu allega rationē hoc m. s.
pactū cōtra ibam tractus est nullū. l.
ubi ita donat. ff. d. dona. cā. mor. l. cum
precario. ff. de. p. ca. 7. ibi pulchre dicit.
Bar. qd si facio te pcuratorē hoc pac-
to qd nō liceat mihi reuocare qd tale
pactū nō ualebit. Ifaciat. glo. i. c. si.
de. p. cu. li. vi. ubi tale pactū nō firmat
iuramēto facit qd nō. Ang. i. l. ij. ff. d.
p. cu. Et dū essem scholaris uidi du-
bitari hoc tēpore obfunde memoriē
Dñi Eugenij. pp. iij. utz si apponēt
tale pactū nō firmatū iuramēto obli-
gās se ad p. nā an sine metu pene pos-
sit reuocare talē pcuratorē Et fuit du-
bitatio ardua i rota 7. interrogatus a
quodā auditore rote allegam itermis
Ang. cōsilio. c. xxv. uide oīo 7. illū adde
ad. Bar. i. d. l. ex p. cario S. ex nā con-
tractus locatiōis ad longū temp. tūf-
fertur ius in re ut. d. l. i. §. qd ait 7. d. c.
ad audientia. 7. eo. qd pactū pcuratorum
nō pōt cōtra nām 7. ibam tractus lo-
cationis ad longū tempus disponere
Adde etiā qd quidā moderni in. l. filio
§. si uir i iniquinquennū. ff. so. ma. sal-
uat illam glo. habere locū in colono
parciario 7. allegant. Bal. in. d. §. ut. li-
bellario. ar. l. si apes. §. idēz cōstat. ff.
de. furti. Tu pondera p qd ibi. Bal. hī
nō firmavit dixit enī cogita si. glo. pos-
set saluari in colono parciario p. d. §.
itē constat 7. sic non posset allari. bal.
ad hoc Et posito qd hoc uoluisset ta-
men reuerētia sua salua nō bene dicit
qd colonus parciarius acqrit partē do-
minij. l. i. §. i. ff. p socio ubi i societate
trāsferat dominū g. Adde qd etiā
Ang. in. d. l. i. §. qd ait saluat illā. glo.
hoc mō qd nō intelligit alienat quo
ad directū dominū si quo ad utile sic
S. in ueritate ista fuit mens. glo. qd.
glo. uoluit qd. etiā nō trāsferat uti-
le dominū qd appellatione alienatio-
nis uenit etiā translatio utilis domij
ut dictū est. Adde etiā qd. Bal.

in. d. §. libellario dubitando dicit qd
quādo est actum qd quot sunt anni tot
sunt locationes: posset pcedere dictū
glo. nihilominus i. d. c. i. qui. seu. da. pos.
dampnavit illam doctrinam ut dictū
est superius Et facit dictum. Lapi. i.
allationibus suis alla. xij. ubi cōsultuit
Quidā hūit mandatū a plāto locādi
pro quinque annis Et in eodem
contractu uel in eodem instanti lo
cavit p pluribus quinquēis puta pmo
termino quinqz ānoz finito p alijs qm
qz annis et sic successive an potuerit
facere in eodē instanti plures locatio
nes deluit qd nō qd ille locatiōes fac
te sūt ad nō modicū tempus qd ē spēs
alienatiōis ut in. d. cle. i. §. eo. d. ob.
qd nulla excedit quinquēniū qd ista equi
pollēt ul unam facere ul īmeoiare et
successive plures locationes. ar. c. cum
quid una uia de. regu. iur. li. vi. Qm
aut aliēatio dicat facta ad longū tēp
ut ex ea dicat trāsseri dominiū. doc. co
mūter allegāt. tex. in. d. l. si. si. ager. ue
cti. qd in ueritate h nō specificat illaz
in. l. pcedenti. §. si. ponit casus d eo q
cōdūxit ad tempus. glo. ibi fabricauit
qm dicit tēpus longū et recitat ibi tres
opi. et tenet ultimā qd stetur arbitrio
iudicis. pōa uero fecit additiōē et te
net mediam v3 qd sit tempus. x. ānoz
allat etia. tex. in. d. §. qd ait. qui. tex.
h nō determinat et etia ibi. glo. labora
uit et dicit qd tempus est arbitrium.
Bar. ibi dicit cōtrariū teneri qd tēpus
longū d. x. ānoz ut uoluit. glo. i. ad
ditiōē pallata. glo. in. d. cle. i. §. eo. d. d.
esse equā. opi. ppter uarias. opi. regio
nū qd tēpus sit arbitriū ponit tū ptea
opi. de decēnio. Laudin9 ibi tenet
qd stetur arbitrio iudicis ppter uarias
additiōes terraz et dicit se esse exper
tū in potētissimo regno castelle nō
possūt cōmode uendi p uentus ecclie
ad tēpus minus octo ul. x. ānoz p
pter agriculturā possessionū in quibz
cōsistunt p maiori parte bona ecclies
tica Idem tenet ibi etia. Deltrā. bis
cain9 idem tenet p Paulus nisi cōsuetu
do ul cōstitutio synodalis alr d isponēt
Sequit9 ibi zenzelin9. Mathe. et Ste
pha. et idem uoluit. Archy. et Barfial
in. c. ij. §. eo. ti. li. vi. Idem uoluit. p. d.
ancha. in. d. cle. i. dicens se de facto ui
disse quēdam cardinālē hūitem mōste
rium Sacti petri de pperusio i comē
dam p bienium dura taxat qui nendi
dit seu locauit fructus mōsterij p qui
quēto et totū pētiū pce pit Quis non
dixerit h iniquū et cōtra iura. ar. l. si tu

tele. ff. de. admini. tuto. et l. nemo plus
iur. ff. de. regu. iur. Nam de facto uia
mus fm eum qd plati ambiciosi non
aliro qd de translationibz bñificia ad
pignora cogitantes ut plurimū suis
cōsanguineis et amicis faciūt istas loca
tiones p triēnio et quatriēnio et si in
teri translati sūt successores litigia pa
ciunt et saltem de facto si non de iur
fructibz p illo tempore carent et dicit
se de facto uidisse Jenerijs in epatu
triuuensi et monasterij. Sancti gri
gorij et licet de iur nō teneant stat ta
li cōtractui pro futuro tempore nisi ap
pareat i utilitatē ecclies pecuniam il
lam conuersam ut i. d. c. si. ne. pla. ui.
suis tū ppter molestias facti bonūz
esset puideri qd nulla locatio uel fruc
tuū uenditio dūret ulē tēpus plati sic
cōtrahentis fm. d. pe. ibi. Sed. d.
car. i. d. cle. i. simpliciter dicit cōf tene
ri qd longū tempus dicitur. x. ānoz
et dicit hoc pbari hoc mō i. Rica. C.
de. pscript. lō. tēp. x. uel. xx. an. pbatuz
qd tēpus. x. ānoz dicitur longum q
minus temp9 nō dicit longum et alit
l. penul. C. de. pscript. lon. temp. et al
legat. Archy. i. c. alienationes. xij. q. ij.
et refert ita cōsultuisse i facto et ita ser
uari et refert se uidisse in quibusdā re
portatis Jo. de. Sancto georgio refe
rētis qd Jo. an. post publicatā. glo. suā
d. cle. i. ita respondit i facto Tu uide.
Lapum. ita tenentē allega. zi. Et
iudicio meo nō est opus incedere per
tot medicata susfragia qd duo. tex. mi
rabili pbari comūte. opi. glo. et doe.
v3. d. l. si. si. ager. ueti. iūcta. l. sine pre
scriptione. ff. de. pe. Nam i. l. si. dicit
qd ex locatione temporalī transfertur
ius in re et sic apparet qd illa locatio est
fca ad tempus non tū tempus est ibi
determinatū si in. d. l. sine pscriptiōe
est casus quem bal. alit p. sing. in. l.
i. C. de. postu. qd si siua debet esse tem
poralis et apparet qd sit temporalis si
tempus non est ibi de terminatum qd
tempus psumit esse. x. ānoz Idem
dicamus in cōiectu. ar. l. ij. §. idēz scri
bit. ff. de. pecu. Et sic coniūgendū illas
duas leges adinuitē resultat ueritas
comunis. opi. qd ex locatione ad. x. ā
nos tñs fertur ius in re poterit tū li
mitari nisi nā rei uel regionis repu
gnaret qd alr non posset platus loca
re possessionum fructus ecclies ut uo
luit Laudi. Deltran. et sequaces. ar.
l. si hominem. ff. mandati. Mōno
līmīta nō si alienatio esset nuda seu
uerbalis qd per illam quis non inci

deret in penam nec uideretur phibi-
ta. Unde pulchre et singulariter dixit
Bal. in c. 1. §. ut libellario qd p aliena-
tionem feudi quis potit feudū quādo
uenit ad traditionem et ita dicit in pi-
gnore qd p simplice ipotecam nudo
uerbo factam nūq̄ intelligit esse due-
tum extra phibitionem nisi quis pro-
cesserit ad traditionem licet alias ypo-
teca nudo consensu contrahat tamen i
casu illius. §. nō est ita qd inania uerba
nō nocent nisi pcessum sit ad actū fci
Et idē dicit si p testatorem in sua te-
stamento siue p statutu. phibeat alie-
tio sub pena qd nūq̄ p x bale pigno-
rationē iurrit pena qd dicit esse nō.
dignū et pmittere nō est alienare. l. ad
eū. §. lucius. ff. d. dona. facit i fili qd di-
xit. Bal. i. d. l. uoluntas qd inuestitura
facta p anulū dicit alienatio abusua
et supius reruli facit dictum eiusdem
in c. impiale in pn. de. phib. ali. feu. ubi
est casus qd uassallus nō pōt feudum
pignozare qd est uerū em eū quātum
ad ius reale ostituendū in pignore: sed
si contrahat cū aliquo et obliget omnia
bona sua nō ppter hoc cadit a feudo
qd nō includitur feudum in tali obli-
gatione generali. ar. l. obligatione ge-
nerali. ff. de. pigno. si si specialiter obli-
gat distinguit h mō Aut pcedit ad
actum facti seu traditionis: aut stat in
solis uerbis. pmo casu cadit a feudo 2.
nō qd iniuria nullum hūit effectū. ar. l.
i. i. ff. ff. qd quisq̄ iuris 7. ar. l. alienatio
nis. ff. de. x. b. sig. Et qd pignozare pro-
prie dī ille q tradidit et nō ille qui tra-
dit insti. de. acti. §. lite. Tu adde quā-
tū ad illud qd dixit qd alienādo et obli-
gādo oīa bona sua nō ut alienare seu
obligare bona phibita alienari qd h uo-
luit. Bar. bellissime i. l. copicall. §. isti
tuto de le. n. ubi uolunt qd igenerali ob-
ligatione bonoz quis nō uidet alie-
nare bona prohibita alienari Et idem
uoluit. Bal. in. l. uoluntas. C. d. fideio.
Et mirum est qd non allauerint. glo.
i. auct. d. testi. et ea q parit. in pn. i. glo.
que incipit hanc dubitationē ubi i ge-
nerali obligatione bonoz nō ueniūt
bona subiecta restitutioni in cōditiois
euentum Ibi dixit. Ang. p. illuz. tex.
qd habens bona libellaria sibi cōcessa
usq̄ in tertiam generationem finitam
si obligat omnia bona sua nō ut ob-
ligare omnia bona sua q subiacent re-
stitutioni in conditionis euentum Et
ideo. dicit qd creditō nō poterit se mit-
tere in possessionem ipsoz uirtute ge-
neral' ypothece facit qd uoluit. Bal. in

l. si constāte. §. quotiens. ff. so. ma. ubi
dicit qd licet maritus generalr obliget
omnia bona sua nō tū uidet obligare
rem totale ex quo non est sua si aliea
Et facit rō optima nā gnālis disposi-
tio alteri nō extendit ad ea in quibz
loquens nō pōt disponere spāl'r si uel
let. l. luci. §. impatores. ff. ad. municipi.
Et ista adde ad. Lo. ro. i. d. l. si constāte
§. quotiens. unū pondera qd si iste obli-
gās obligādo illa bona subiecta resti-
tutioni puniret tunc dī attendi qn-
titas pecunię receptę p illa obligatio-
ne quāli omniū bonoz qd si uerissimi-
le est qd creditor non dedisset tāta pe-
cuniā nisi obligasset illa bona spāl'r
subiecta restitutioni: qd tunc ille obli-
gās incederet i penā q uidet illa bo-
na obligasse et hoc dico. p. nō. dicitur.
Bal. i. l. i. C. qui. testa. fa. pos. 2. pō-
dera qd. Bal. cum sua reuerentia non
bene loquit qd eo casu quo est phibi-
ta alieatio i testō ul in statuto nō ui-
det phibita pignozatio uerbalis sed
pignozatio realis sic q iudicio meo di-
cit cōtē cāuz. l. in. l. nā et si. §. sed quia
C. de. legi. ubi phibetur alienatio pi-
gnoris ul ypothece assignatio Iñā uer-
bum assignare uerificat i assignatiōe
que fit uerbo ul nutu uel p eplā ul q
fit re. l. i. §. is qd 7. l. assignare de. assi.
liber. §. sequitur qd si est phibita alie-
natio ul pignori. uel ypothece obliga-
tio uerificetur i pignozatione etiā uē-
bali et p consequens nō ut bene dixisse
Secundo cōtē eum facit. tex. i. l.
quidā testō. ff. de. fideio. liber. i. x. quo-
quomō uendere tentauerit ubi si tes-
tator mādāt ut seruus seruiat mibi et
nō. alij quomō modo retento eum uendē
fuius efficiatur liber Ita i pposito si
phibitus pignozare sic icidat i penā
quomōmodo pignozet: aut factoz: aut uer-
bo: facit ad h. tex. i. l. fi. in. x. pignoris
nerum. de. re. ali. nō. alie. unde phibi-
ta alienatione ut phibita obligatio
pignori. §. nō squiret editio fci ad h
ut dicatur alienare facit etiā. o. §. libel-
lario i. x. aut pro pignore obligauerit
qd. tex. ibi nō ponderat aliquid nisi ob-
ligationem §. uerbalis obligatio suf-
ficiat facit etiā. d. c. in pialez i. x. pigno-
ri obligari ubi eo ipso qd obligat feu-
dum pignori icidit i penā Et probat
mirabilr ibi. tex. i. x. huiusmōi obliga-
tiois quod x bū sequit illa uerba ob-
ligare pignori qd pignori. obligatio
est alienatō §. confunditur doctrina. bal.
p illa iura. faciat etiā p obligationem
pignori. deuenit ad editōnem pigno

ris si est phibita pignori. editio uide-
tur phibita pignoris obligatio q per
obligationem pignoris deuenitur ad
uenditione ut dicit. Bar. in. l. in quo-
rum. ff. de. pigno. et sic statum in regu-
la phibito consequeri uidet phibitu
antecedens p quod deuenitur ad illud
c. cu qd una uia d. regu. iuris. li. vi. l. o-
ratio. ff. de. spon. Et sic doctrina. Bal.
no militat ista et menti comoda. Et
adde unum q tibi uidebit nouum ex
illa. l. quida in testamento i. v. quoquo
modo comunda. glo. quia limitat supi
dicta v3 q non obstat tali statuto ex
ca necessitatis posset fieri alienatu ut.
l. alienationis. ff. famulherd. et supi di-
ctum fuit nisi statutum dicat quod mo-
non posset alienari q tunc ex ca ne-
cessitatis fieri no poterit hoc probat
glo. ibi iudico. tex. tene menti q nouu3
faciat q in simili notat. glo. que allat
pro singulari in. l. cum. pena. ff. d. abi.
et q no. glo. i. fili in. cle. i. de. re. iudi. et
habetur in. cle. ne romani et ibi dixi f
petendo de. elec. Restat ne uidere si
phibita alienatione uideatur phibita
pignori. receptio ul datio q apparebit
ex infra disedis Et i qntu supi di-
xi q colonus parciarius erat sociu ut.
de. tex. in. l. si merces. §. ius maior. ff.
loca. et ibi. Salp. dicit q comue e Do-
nomensium uulgare appellanrium co-
lonum parciarium: quod pbo incon-
uincibilr colonus parciarius het fruc-
tus comunes cum dno fundi ut i. d. §.
ius maior Sed habes colonem cum
aliquo in aliqua re dicitur eius socius
l. nihil. ff. comuni diuidu. g Et ista ro-
non allata p aliquem: faciat. l. i. §. si qd
seruum. ff. depositi ubi locatio no pot
esse sine mercede i pecunia constituta
Et pprie conductor dicit ille qui con-
duxit ad pecuniam numerata ita pba-
tur in. d. §. ius maior et i. l. licet. C. lo-
cati et tunc agit locati et conducti ut i
d. §. si quis seruus q colonus parciariu
no est conductor q no soluit mercedem
in pecunia numerata q socius agit p
socio ut pbat i. d. §. ius maior Et ex
istis infero duo q ex quo iste sociu ha-
bet dominu fructu dicitur habere ius
domini quo ad illos fructus Et dicit
quedam aliazio ut uoluit. Bal. i. d. auē.
h ius potestati et i. d. §. libellario et p
conseques dictu. Bal. no est uer3 saluan-
do. glo. in. d. §. instituto. Secundo
infero aliud q tibi uidebitur nouum
q licet dicatur q successor uniuersal
teneatur stare colono. l. ueteris. C. d. ca-
tra. et comi. stipu. q no tenebitur stare

colono parciario q dicit socius et so-
cietas morte finitur ut. l. nemo. ff. pro
socio quod est mirabile. S3 pde-
ra subtiliter. tex. in. d. §. ius maior in.
x. qsi societatem iuri. q illa no e ppe
societas q dictio qsi denotat i pprie-
tatem. c. cum iter canonicos. de. electo.
glo. i. l. i. facto de. condi. et demo. habe-
tur i. l. i. ff. de. transac. et ibi. Ang. etia3
i. l. i. glonam. §. si pecunia. ff. de. pac. l.
ij. C. si quis. alteri. uel sibi et i. l. si de-
functus. C. de. legi. heredi. et i. e. cu oil
lecta. d. cofir. uti. c. qm. §. q si si. ut lict.
n cotel. c. cu3 ecclesia. d. ca. pos. c. licz. be-
li. de. symo. c. licet prachianos de. deci-
mis i. e. p ut de. dolo. et con tu. c. ij. de.
pui. li. vi. et sic non uidetur uerum di-
ctum pcedens de successore vli i. d. i. vli /
lomi9 dicas q rone colonis socius e.
l. nihil comuni. diui. ff. Decimo li-
mita nisi esset res uilis ut puta qs ha-
beret cespitem terre q tunc ut q pos-
set alienare i non subditum et ad hoc
allo. glo. i. auē. de. heredi. et fal. i. v. sba
i. §. hinc nobis et ibi dicit. Ang. illaz
glo. facere ad statutum uices q nullu
possidens apotheca posset capi psona-
liter q si possider uilissimā apothecaz
non gaudet commodo statuti. Ifaciat.
glo. no. i. l. sciendu q. satisfda. co. ubi si
quis possidet uilem cespitem terre no
euitat onus satisfda. i. ranq possideat i
mobilia et ibi dicit. Bal. q etia non
euitabit si possideat domuculam quod
adde ad doctores i. d. l. senatus. §. mar-
cellus. de. le. p. Ifaciat. c. cerulas. xij. q.
ij. et qd uoluit. Ang. i. auē. de. ali. et em-
phi. §. hoc etiam in finalibus uerbis.
Xi. limita nisi ppter famem quis
ueller alienare rem immobilem i no s-
ditum si non iuenit sditum eque em-
prorem ad similitudine patris aliena-
tis filium. l. ij. C. d. patri. qui. fili. uil.
Xij. faciat nisi no sditus contra-
xisset societatem omuium bonoz cu3
sbito et ille socius sditus acquireret
multa bona etia mobilia q tunc ro-
ne societati. non sditus acgreret di-
midiam bonoz. tex. sig. est fm. Dy.
i. l. is qui duos. ff. d. liber. lega. ubi pat
potest reliquere tacite medietatem om-
uium bonorum spurio istitudo sociu
omniū bonoz illi9 spuri segtur ibi
Bar. dum modo non appareat de frau-
de Sequitur. Salp. i. l. societati. C. p so-
cio facit ad hoc. glo. i. l. si. C. de. mu-
et ho. non. conti. li. x. et q. no. Bal. i. l.
si emancipari. C. de. coll. tex. i. l. si co-
munem q. ad. te. ap. tex. i. l. si qs ex ar-
gentariis. §. sin autem huilis. ff. d. coe.

et quod. nō. *Bar. i. l. precipimus ad. fi.*
E. d. app. i. l. solent. ff. d. ali. i. ci. le.
7. d. abb. i. e. p. de. iur. patro. 7. in. c. i.
de. p. scrip. 7. Ang. in. c. si. suis. c. filio. p.
mo. 7. Bal. in. l. i. pari. ff. de. sta. ho. et.
Pa. bu. i. d. s. in. autem. huilis. 7. Bal.
l. i. l. i. E. d. testa. Xij. limita. nisi. alie.
narent. annui. redditus. qui. temporali.
ter. deberent. ul. ad. modicum. tempus.
quia. tunc. forensis. potest. emere. secus.
si. deberent. ppetuo. uel. ad. longum. tē.
pus. quia. quādo. debetur. ppetuo. ul. ad.
longum. tempus. numerantur. inter.
imobilia. ita. pbat. i. l. hac. edictali. s.
is. illud. E. de. secūdis. nup. h. tenet. ibi.
Bal. 7. pbat. i. auē. de. nō. alie. s. h.
igitur. 7. i. cle. exiui. s. cum. autem. an.
nuui. redditus. de. s. fig. 7. Fre. de. sen. o.
filio. lxiiij. quem. refert. Bal. i. d. s. is.
illud. idem. uoluit. in. c. i. de. sen. guādi.
7. habuit. hoc. Fre. de. se. a. Johane. de.
plagarensibz. qui. sibi. allegauit. tex. in.
l. cu. p. finitione. ff. q. vi. lega. ce. 7. p.
batur. in. c. querelam. de. elec. ubi. datur.
possessorium. iterdictus. p. reditu. an.
nuo. ppetuo. recuperando. pro. ut. datur.
pro. re. immobili. licet. aliter. dixerit. ang.
7. male. i. l. si. certis. annis. E. de. pacti.
Pro. secundo. membro. est. tex. in. l. fi.
ff. quoz. ho. quem. appropat. sibi. l. o.
Roma. in. l. si. constare. s. fi. fo. ma. s.
tu. dicas. q. istum. tex. allegauit. Huil.
d. cu. 7. originaliter. fuit. distinctio. sua.
7. nō. Joan. de. plaga. 7. Fre. d. sen. ita.
retulit. Bal. in. l. sciendum. i. finalibus.
uerbis. ff. qui. satisda. co. 7. uide. Ang.
i. auē. de. nō. alie. s. hoc. igitur. 7. Bal.
7. Saly. i. l. iubemus. E. d. sacra. sac.
eccle. 7. quod. nō. Bal. i. l. stipendia. E.
de. execu. rei. iudi. Xij. limita. ut.
bixit. bal. i. l. fi. s. s. quia. E. comunia.
dele. q. licet. heres. sit. rogatus. re. itue.
re. bona. defuncti. post. quinquaginta. ā.
nos. q. licet. iterim. non. possit. aliena.
re. substantia. vñij. tamen. poterit. aliena.
re. suas. cōmoditates. q. est. cōforme. vi.
cto. Archy. i. p. allegato. c. abbatibz. 7. p.
batur. ex. uerbis. d. s. fi. q. ubi. tex. pro.
hibet. alienari. ipsa. bona. relicta. cōmo.
ditates. autem. nō. phibet. alienari. ego.
uideretur. pmittere. Nibi. uidetur. q.
nō. sit. uerum. dictum. q. omnis. cōmo.
ditas. ppetua. dicitur. utile. dominium.
ut. uoluit. bal. i. c. i. qui. sen. da. pos. refe.
rendo. Dy. i. d. s. instituto. Et. i. qn.
tum. superius. dixi. q. glo. i. d. s. institu.
to. loquebatur. argumentatiue. 7. nō. de.
cisiue. adde. q. hoc. ponderauit. Saly. i.
o. l. fi. d. re. ali. nō. alie. Ad. de. etiaz.
i. quātum. allegauit. bal. dicentem. illam.

glo. saluari. posse. dicendo. in. contractu.
tot. esse. locationes. quot. sūt. ani. quod.
uoluit. idem. bal. i. d. l. uolūtas. dicens.
q. pōt. q. s. uendere. ad. fruendū. d. mo.
dico. tempore. imodici. tempus. q. tot.
sunt. uenditiones. quot. apparent. p. tē.
pora. distributiones. q. et. iā. male. loq̃t.
ut. supius. oīsum. est. Ad. etiam. in.
q̃tum. dixi. d. colono. parciario. q. ppe.
nō. est. contracta. societas. bal. i. l. cerri.
iuri. E. loca. ubi. dixit. q. est. quedā. so.
cietas. uelata. Xv. limita. p. elegan.
tē. doctrinā. Ang. i. auē. de. non. alie. s.
sic. itaq. ubi. inducit. illū. tex. ad. qōnē.
statuto. cauetur. q. res. catestrata. non.
possit. alienari. in. non. subdituz. modo.
qdā. sibi. cōtus. rem. extrinsecā. cōcessit. pro.
quodā. p̃cio. appposito. pacto. q. oī. an.
no. nō. sibi. cōtus. debet. soluere. certam.
annuam. pensionem. concedenti. An. h.
cōtineatur. ibi. phibitione. statuti. 7. il.
le. tex. facit. q. nō. sicut. nō. contineba.
tur. sub. phibitione. leonis. q. phibue.
rat. alienationē. d. rebo. ecclesie. deluodit.
ibi. Ang. hoc. esse. uerum. ante. statum.
Iustiniani. d. quo. ibi. si. post. statū. iu.
stiniani. ibi. positum. talis. contractus.
sub. phibitione. continebat. casus. est.
ibi. singulari. q̃tē. mēti. tenebis. Xvi.
non. hēt. locum. i. obligatione. pigno.
ris. dati. sup. re. immobili. nō. sibi. diti. nō. bi.
le. fuit. dictum. bar. in. l. i. quoz. ff. de.
pigno. i. finalibz. xbis. ubi. dicit. Sta.
tuto. cauetur. q. forensis. nō. possit. eme.
re. rem. immobilem. q. nihilomin. pote.
rit. rem. immobile. capere. pignori. d. quo.
dicit. ibi. esse. tex. Sed. in. contrariuz. for.
titer. obstat. l. fi. E. de. re. ali. non. alie.
ubi. est. phibita. pignori. datio. glo. ibi.
mouet. istud. i. cōtrarium. arguendo. de.
o. l. in. quoz. pall. 7. nō. soluit. Sed. in.
o. l. i. quoz. mouet. 7. soluit. qdā. aliud. ē.
in. phibitione. facta. a. testatore. uel. le.
ge. quo. casu. est. phibita. pignori. datio.
7. aliud. in. obligatione. uel. alienatione.
phibita. a. iudice. q. tunc. nō. extendit.
ad. pignus. pmo. casu. pcedit. d. l. fi. z.
d. l. in. quoz. Tu. pondera. q. salua.
reuerentia. glo. phibitio. alienationis.
facta. a. lege. a. testatore. cōtrahente. 7. a.
iudice. paribz. incedit. gradibz. ut. l. sē.
u. hac. lege. ff. d. manumil. ti. generali.
7. i. l. ille. s. fi. qui. 7. aq. b. g. x. Et. nō.
est. bona. opinio. uel. responsio. glo. po.
nens. differentiā. inter. phibitionē. fac.
tā. a. iudice. 7. factā. a. testatore. seu. a. lege.
seu. cōtrahente. Potes. tamen. res.
pondere. defendēdo. glo. a. mo. su. illaruz.
ll. qdā. illa. equiperatio. pcedit. in. casu. il.
larum. ll. 7. non. in. alijs. casibz. ita. dixit.

Adico. & neapoli in. d. l. feruus hac le-
ge 7. bal. i. l. ea lege. C. d. adi. ob. cau.
Contra. glo. pondera q. d. l. fi. nō mē-
tur allegari contraria ad. d. l. in quoz
q. in. d. l. fi. fuit quis phibitus aliena-
re quo casu non est mirum si complē-
datur pignori. datio sed in. d. l. in quo-
rum fuit quis phibitus emere 7 i pl9
se habet uerbum alienare q. uerbum
emere ut est tex. melior d. iur. in. s. alie-
natiois autē natura i aut. d. nō. alienā
Et ideo subit. Doc. Petrus ultimā
tanus in. d. l. fi. ut refert Saly. alr sol-
uit qd appellatōne uenditionis non
uenit pignus 7 ita pcedat. d. l. in quo-
rum sed appellatōne alienationis ben-
uenit pignoris obligatio 7 ita pcedat
d. l. fi. Ego d. hoc alio. tex. in. d. s.
instituto ubi quis fuit phibitus uē-
dere domos 7 sup eas fenerari l. c. i. do
fuit phibitus pignozare. Nā si appel-
latōne uenditionis ueniret pignoris
obligatio ad quid iurconsultus ibi ul-
tra uenditionis apposuisse illud & bñ
sup eas fenerari quod non est dicēdū
ad quid. n. occuparet mēbranas ut di-
xit. tex. in. c. si romanor. xix. di. c. si. pp.
de. puile. li. vi. l. si. qñ. de. le. i. cum. sy. et
sic dictum Petri est uerum licet ipse
nihil allegauerit 7. d. l. in quoz. vii.
& emere 7 nō uerbo uendere. Jac. bu.
7. Dar. in. d. l. i. quozum dicunt q. il-
la. glo. nīmī s. restringit. d. l. i. quoz. et
leges in ea allegate nō cogunt nos ad
hoc 7 ideo dicit ibi. Ja. bu. qñq. phi-
berur res ipsa uendi q. comētiū ei9 est
phibitum in genere ut i re facta 7 si
inlibo 7 nō pōt tunc capi pignozare
Quāq. autem nō phibetur eius comē-
tium in gnē si phibet uenditio 7 tūc
ex ppria significatiōe nō uidet. res
phibita pignozari ut est. tex. in. d. l. in
quoz. Nec. ob. d. l. fi. q. illud est pot9
i quodā p̄supra uoluntate q. significa-
tione uocabuli 7 ita residet nec h pro-
bat aliquo iure agto q. ex p̄supra uo-
luntate 7 nō ex significatiōe uocabu-
li hoc importet. d. l. fi. Et inuoluntatē
si subtiliter ponderet. d. l. fi. pbat q. ex
significatiōe uocabuli uenit pignori.
datio ut apparet ex. s. tenor. dationuz
qui alienā iterdixit. Dar. vō. in. d. l. in
quoz. dicit q. idem debet esse ex p̄sup-
ta uoluntate Et ideo dicit q. si phibe-
tur res uendi ul alienari nō pōt obli-
gari pignori p. d. l. fi. q. p obligatio-
nem deuenit ad uenditionem Tu
pondera q. d. l. fi. non loquit. i phibi-
to uendere si i phibito alienare 7 iō p-
hibitus uendere pōt pignori dare. ut

pbat. d. s. instituto: secus in phibito
alienare Et pbat hoc si subtiliter pon-
deret. d. l. i. quoz. inquātūz uult q. p
hibit9 emere pōt capere pignori Ita
dicamus q. phibitus emere ul uendē
nō est phibitus dare ex nā. correlati-
uoz ut dicit Albertus i sūma nālūz
q. correlatiua sūt simul i natura. i. i nā
li intelligentia. l. fi. C. de. indic. uidui. l.
nemo martires. C. de. sacro. sanc. eccle.
cū. sy. Aut phibetur psona emere 7
tunc phibitus est capere pignori Et
Iducit ad. q. statuti superius relatam.
Saly. i. d. l. in quoz. sequit. dictū. Nā.
si i. d. l. fi. dicit q. de propo. significa-
to appellatōne alienationis phibite
nō uenit pignori. ul pporthece obliga-
tio Et dicit esse casū de hoc diuincta.
glo. i. l. iij. C. de. his. q. ue. era. impe. et
nō reperio illā. l. ab alio. allataz ad h
p̄ter q. ab eo Et ideo pōt dici illā q.
p̄clare scriptū ē i. p. Onofiano Inuen-
tum est medicina meū. Dal. vō. in. d. l.
uoluntas dicit aut Adūi est anera pe-
na 7 uerbū uenditionis intelligit. firi-
de ut nō comprehendat pignori. uatio-
nē 7 alit. nō. p. Ja. de. are. i. l. si domus
s. fi. de. le. i. Ego alio. tex. meliorem de
iur. in. d. s. instituto ubi fuit appōita
pena p̄nationis legati 7 appellatiōne
uenditionis nō uenit pignori. obliga-
tio nisi alr exp̄matur ut ibi est. tex. fō-
mal. Aut ē anerus fauor 7 tūc lā-
gius accipitur alit. eundem. Ja. de. ar.
i. d. s. fi. Sed i. l. iij. C. de. usucapio. p.
emp. querit an phibit9 p̄ testatores
uendere. uidet. q. phibitus facere onem
actū 7. glo. ibi. dicit q. sic p. d. l. statu.
liber. s. quintus. ff. de. sta. liber. que lex
fm. Dal. ē melior de corpore iuri. Ipe
vō. dicit q. uerbum uenditōis per se
platū simpliciter nō hēt hoc signifi-
care allat ad hoc. l. fi. C. de. p̄di. tuto.
li. x. nisi rōne adiūcti. l. cāq. phibitōis
q. tūc icludat alios titulos ut dicit ibi
glo. 7. tex. i. l. iij. s. fi. ff. q. po. i. pig. ha.
Aut phibitō est exordinaris sicut
qñ testator phibet q. uoluntas eius
reputat. lex 7 tūc comprehendit omnez
alienatōnem postea remittit se ad oca
p. eum i. d. l. uoluntas Sz i. d. l. fi.
de. re. ali. querit qd si est pactum d. nō
acq̄rendo An posset acquiri p. uia pi-
gnori. 7 dicit q. sic q. nō est prope ac-
quisitō. l. si cum uenditor i. pn. ff. de.
enue. nisi spes luitiois cessaret. l. q. ha-
bebat de. le. iij. 7 alit. Cy. ibi Et ibi
postea an phibita uenditōne sit pro-
biti alij cōtactus: cludit attendi dbe-
cām phibitionis. l. aureli9. s. richo

ff. de. liber. lega. Et p iudicez uenitio
nis pmittitur cognitio in alijs conec/
tibus diuerse cause cognitio requirere
tur qd ibi una spe alia otinetur. l. si pu
pilloz. §. si tutor. ff. de. reb. eo. si in. c.
i. de. feu. alie. dicit q alienatio dicitur
tribus modis scilicet Vere et proprie
cum transfertur dominium ut ius simi/
le dominio ut est usufructus 2º modo
dicitur i proprie ut est pignoris datio
3º dicitur largissime ut. d. l. memius. §.
penult. de. le. ij. Et claudit Aut est pro
hibita alienatio absolute et uidet tuc
phibita omnis alienatio ut. no. i. l. ij. d.
ulicap. p. emp. Aut est data certa for
ma i alienando et tuc no continentur
alii contractus q non pcedit i eadem
causas ut. d. l. si. de. p. di. tu. §. glo.
ibi dicit q si nome uenditionis pfe
ratur i ma singulari conit ius comue
et non otinent alij contractus aut no o
tra ius comune et tunc sic et dicit illaz
glo. esse menti tenenda §. glo. i. d. c.
nulli dicit q largissime accipiendo alie
nationem comprehenditur obligatio
pignori. alit. d. l. si. Sed stricte pro ut
transfertur dominium non allegat. l. i.
de. fun. instruct. §. D. me. Jo.
de. ymo. ibi colligit ex illo. tex. q alia
est alienatio aliud est spali ypothece ti
tulo obligari et sic phibita alienatio
ne no uidet phibita pignori obligato
specialis. Ubi tamen lex uel testato
uel contbens phiberet alienationem
uiderent phibere ypotheam Et di
cit esse casuz i. l. si. de. re. alie. p. alt. Ja.
de. bel. i. au. de. no. alie. §. nos igit in
fi. x. bis dicit q alienationis nome di
citur generalissime ut comprehendat o
nem ypotheam alit. d. l. si. postea dicit
q accipitur stricte et pprie pro omni
actu p que dominium transfert ut. l. i. d.
fun. do. Q. nq large et improprie et isto
mo capit i. d. c. nulli. i. eo. q. nq largis
sime et imppissime et iterpetratioe et
istomus itellr. v. l. si. de. re. alie. Ego ne
scio uidere quod. d. l. si. consideret aliena
tione imppissime et ex iterpetratioe
q impator ibi no iterpetratur immo
statuit dicit eni sanimus Et ita tran
seut pfati illustres doctores quigde si
hoc euo supessent obmutesceret tanq
agnus cora tondente se. Et io co
siderandi sunt tres articuli si phibi
ta alienatione de ppo et stricte signifi
cato ueniat pignori obligatio. sedus e
an phibita uenditione prope et strit
te ueniat pignoris obligatio. trius est
utx phibita emptione uideat prohi
bitum rem accipere pignori Et istis

accurate pefatis apparebit ueritas p
fatis hesitationis. Circa pnu ui
detur q pprie et stricte phibita aliena
tione ut pignori obligatio phibita
et ad h allo. tex. i. d. l. si. x. tenor supius
allat. et. tex. i. c. impialem i. x. huiusmo
di alienationis d. phib. alie. feu. p. fre.
ubi prohibetur pignori datio et ppea
sequitur illud. x. huiusmodi alienatio
nis g prope et stricte uenit pignoris
obligatio appellatione alienationis: fa
cit etia. tex. i. l. si. §. si q i. x. alienada
ul pignoriul ypothece titulo assigna
da. C. coi. de. le. ubi impator non pot
illa ut diuerfa ar. eius q. no. i. rubrica
ff. de. iur. et. fac. igno. Nihilominus con
trariu puto esse uerius de iur q prope
non comprehenditur et ad hoc allo. Ri
cam i. au. de. non. alie. aut. inspe. ipo.
da. ubi appellatione alienationis ppe
no uenit obligatio pignori. q alit sup
fluo fuissent apposita illa uerba q no
est dicendum ut. d. c. si romanorum.
2º allo. tex. i. eo. au. §. ultio ego.
x. p spealem pignoris obligationem
tradere creditoribus et postea ibidit in.
x. alienationis aut nome generalius
ideo possumus ut prohiberem et ue
ditionem. donationem. pmutationem: et
i ppetuu extensam emphyteosim que
non procul ab alienatione consistunt
Qui. tex. probat mirabiliter et est no
ua inductio q de generali significato
alienatio no comprehendit pignori ob
ligatione iuncto. d. x. nec p pignoris
specialis occasionem et destruit doctri
nas multas. 3º hoc decioit. tex. al
latia. §. al. i. d. l. ij. d. bis. qui. ue. et
impe. i. x. alienationem si etia ypothe
ca Et si dicatur q i fine ille. tex. utit
distictiua uel q nihilominus non re
ceditur a propa significatione uocabu
li ut probatur in pn. illius. l. Quā
to facit. tex. i. l. alienatu. ff. de. x. b. si. u
alienatum non prope dicitur quito ad
huc i dominio uenditoris manet Et
pondera q loqtur i uenditore: si p ob
ligationem pignoris i debito remanet
on rei pignate rei pignri obligate ut
est. glo. que allat iura ad hoc i. l. scien
du. §. creditor. ff. q. satisfda. cozan. ergo
5º faciat. c. abbatibus. xij. q. ij. i. x. ali
enare et obligare ubi ponuntur ut di
uerfa g unum no est aliud. Sexto
faciat. tex. i. l. si. §. non aut. x. alienari
pignori uel ypothece dari. C. de. bo. q
li. ubi formaliter probat diuerfa esse i
terse alienare uel obligare Septi
mo faciat. c. non liceat pape i. x. predia
eccl. alienare nec i usufructu rura t de

re et sic alienare. xii. q. ii. uel usufructu
tradere et proprie non est alienatio Et
contra. tex. in. l. fi. C. de. re. ali. no. ali.
ubi uerbum alienatio comprehendit tra-
ditionem in usufructu Et istis liquide
apparet quod prope et stricte appellatione
alienationis non uenit pignoris obliga-
tio aut hypothecae traditio Et iudicant
ter. d. l. in quorum et d. l. fi. uehementer
per turbantur spiritus et ingenia tam antiqui
quam moderne iuri. prudentis Ideo deus
gloriosus et sublimis soluat qui ni-
hil ignorat. Nihilominus ne tempo-
ra hec frustratoria esse uideantur ue-
ra et indubitata conclusio ista est v. q.
d. l. fi. uenit interpretatiue ad interpe-
trandum mentem testantis. contrahentis et
legis quique prohibetur alienatio Quod
hoc modo ostendo Imperator interpretatur
uoluntatem testatoris. tex. est melior
de iur. i. l. cum apud. et uoluntate testa-
toris interpretamur. C. de. coi. seruo.
ma. Cum ergo fuerit dubitatum in au-
ditorio principis quid testator aut lex
aut contrahens prohibent alienationem
quod comprehendatur sub illo uerbo
Imperator interpretando et declarando sta-
tuit non solum dominij translationem uel
in manumissionem si etiam pignori uel ipo-
thecae nexum usufructum donationem
fuiturum impositam et contractum em-
phyteoticum. Ista sunt formalia uerba
illius. l. et sic impator et declarando inter-
petrat per uia. l. nam interpretate non per-
tinet nouum ius facere si exponere et
explicare. l. i. §. fi. ff. de. ob. sig. l. i. de.
excu. tu. i. aut ut. ppo. no. ipa. §. si. nihil
enim excitatur ad actum nisi persistat in po-
tente. l. si ita. §. si. si conditione. ff. de. le-
ij. hoc in loquendi uirtute. Val. i. c. i. d. co-
sti. et ibi alibi Aplez dicente quod interpre-
tatio est Dni dei et sic interpretatio
et declaratio. d. l. fi. fuit intentio et decla-
ratiua. d. l. fi. Sed equaliter determinat
uit et declarauit imperator ibi posita Sed
ego habeo casum. l. que nemo pondera-
uit in. d. c. nulli ubi appellatione alie-
nationis uenit contractus emphyteoticus
et bene facit. tex. in. d. §. alienationis in
et quod non percul ab alienatione Ergo se-
quitur quod dictum. c. nulli et d. l. fi. actio ad
emphyteosim prope et stricte continetur
appellatione alienationis et pariter
omnia i. d. l. fi. contenta prope ueniunt ap-
pellatione alienationis Ex quo pariter
imperator omnia illa declarando interpre-
tur et probat. tex. apertus i. et simili modo
quod similitudo regulariter capit per omnia
iura. no. i. c. si postquam. §. fi. de. elec. li. vi. i.
glo. et si opponatur d. d. l. i. quorum ut op-

ponit. glo. et communiter omnes respon-
deo salua reuerentia tatorum patrum non
meret allari pro contra quod lex in quo-
rum loquitur in prohibito emere et l. fi. la-
gitur in prohibito alienare quod est lar-
gius et amplius nomen et plura comp-
hendit ut est casus i. d. §. alienationis
autem nomen nec bene loquitur. Bar. in
d. l. in quorum dum completitur illa duo
simul quod prohibitus uendere uel alienare
non potest pignori dari allando. d. l. fi. q.
loquitur dum taxat in prohibito alienare Qui
imo plus dico quod prohibitus uendere potest
dare pignori ut est. tex. i. d. §. institu-
to et pro ratione in quincibili hoc modo
Ista procedunt a pari quod quod prohibetur
emere uel prohibetur uendere quod sunt cor-
relatiua et sunt simul in nam ut uoluit.
Albe. i. summa narium et probat i. d. l. fi.
de. indic. uidui. et in. l. nemo martires.
C. de. sacro. sanc. eccl. et in. l. fi. de. acce-
ptilac. ff. et in. c. fi. de. iude. et habetur i. c. i.
§. loca. et in. c. i. et ij. de. tempore. ordi. li.
vi. Sed prohibitus emere potest capere
pignori ut. d. l. in quorum et ita prohibetur
uendere potest dare pignori et per ista sit
satisfactum et quesito Si uero est pro-
hibitus emere bene potest capere pigna-
ri ut. d. l. in quorum et est ratio quod prohibetur
in eo quod est maius non uidetur prohibetur
in eo quod est minus. l. cui pacto. ff. de. ser-
expoz. Nec ob. iura in contrarium allata
ta quod debet intelligi in iura per allata
Nec est absurdum quod una dictio ponatur
pro alia ut dixit. glo. in. l. has cas. C. de.
codi. et de. mo. et l. data. ff. de. regu. iuri. et
l. si pater. ff. de. uul. et pu. Et sic accura-
te et appropinquo ponderando. d. duas. l. non
est aliquid contrarietas licet usque ad hec se-
cula. doc. fuerint contrarie sententie nec
requiritur amplior disputandi prouincia et
est conclusio noua et in audita menti co-
medanda. Xviij. limita nisi forensis
uellet uendere imobilis quod licet esset pro-
hibitus emere nihilominus poterit uen-
dere non. fuit. dictum. Bar. in. l. multum.
de. ob. ob. Et si quispiam dixerit quod
correlatiua sunt eiusdem effectus ut in
iuribus pallatis rinde procedit quod est ea-
dem ratio in utroque secus si esset diuersa
ratio. glo. fol. in. c. i. d. loca. ubi pena ap-
posita locatori non habet locum in con-
ductore. tex. est in. c. sup. eo. d. usu. ubi
datur pecunia ad usum peccat sed non
peccat recipiens si necessitate ductus
capit facit. glo. in. cle. i. de. consa. et affi.
Et inquam supius dixi respondendo
Val. uolentem ualere locationem ad
longum tempus si apponatur pactum
quod non transeat dominium Adde eum et

dem in. l. si domus. §. si. de le. i. Et
inquātū superius allegauit. l. interci-
dit d. condi. et. demō. Adde. R.afa. cu. i.
l. cōtinuus. §. cum quis. ff. d. xbo. ob.
qui illā. l. nec ponderauit nec soluit vt
feci ego 7 unde quod. nō. Bar. in. l. i.
§. si. ff. de. contratu. b. c.

SECO. Nāc
ad secundum dubium
an tale statutum com-
phendat clericos: seu ec-
clesias 7 ecclesiasticas
psonas Et quidem. Bar. i. d. l. fili. fa.
§. di. ui. de le. i. tenet q non cōphēdit
allegat. Olorā. i. sua disputatiōe quia ē
contra libertatē ecclesię ut. auē. cassa 7
irrita. C. de. sacro. sanc. eccl. Et sic rea-
liter non attingit an illud. statutū cō-
phendat clericos: seu ecclesias: si attin-
git statutū illud nō ualere q est cōtra
libertatē ecclesię eo q est contra puile-
gia ioula ecclesijs p sumos pontifi-
ces 7 imperatores alit nō. in. c. noue-
runt d. sen. exco. Cy. i. d. auē. cassa 7 di-
cta pte in. l. i. §. q. honerāde. ff. qua. re-
acti. nō dat: si impuilegiū est pmissuz
ecclesię q posset emē 7 ex solo tractu
ab sq. traditione acqrat dñuz: ut in. l.
fi. de. sacro. sanc. eccl. §. statutum i tra-
ritū non tenet Et idē uoluit i. l. si. pal-
la. 7 i. l. dudum. C. de. strabem. emp. 7
i. l. si in emptione. §. omium. ff. eo. ti.
Et idē tenet. Ang. i. d. §. di. ui. dicēs
hoc fore hodie decisū p. nō. i. c. fi. 7 ibi
nō. p. Jo. an. i. nouella. de. imuni. eccl.
refert m. Ang. ibi. Ia. bu. sentire con-
trariū i. l. assiduis. C. qui. po. i. pi. ha.
7 i. d. auē. cassa ubi uoluit ualere statu-
tū q clericis sint ex. ptectionē comuni-
q pōt nō offerre uel i totū auferre iu-
risdictionē ita pōt eam limitare cōfere
ut nō possit audire qrelas clericorum
7 sic eodē modo posset phibere lbdit.
suis ne alienent i non subditū licet il-
le sit clericus uel ecclesia. Ang. ibi. tū
non tenet istā. opi. q tale statutū uide-
tur fieri i fraudem ecclesiastice liberta-
tis 7 ad eā suffocandā 7 opmendā q
nō ut posse fieri p. nō. i. d. §. q. hone-
rande 7 p. Inno. i. d. c. nouerint Sed
uerum ut interpret. D. meus. Jo. de.
ymo. ibi dicē se reperisse. Bal. tenere.
opi. Ia. bu. 7 Bar. sup hoc consuluit
se i cōsilio icipiente Dñi priores dicē
tū nolle decide q tūc tempor. pēdabat
qō de facto dubitauit pdes. lac 7 lanā
7 ita nude 7 insulle dimisit ibi audito-
res suos. Bal. uō. in. d. auē. cassa dixit

§. i. compu.

Extat statutum in foro seculari cōtra
laicū quale ius reddēt laico litiganti
otra clericū i foro ecclesiastico tale fd
datur clerico otra laicū in foro seculari
Quo statutū uiget i hac ciuitate Do-
nariē Ad extat statuta iter laycos fa-
uorabilia q nō repiunt in foro eccle-
siastico an poterūt clerici uti illis sta-
tutis fauorabilibz 7 refert. Ia. bu. di-
cere q nō q nō est cont libertatem ec-
clesiasticā Et reducit clericos statutū
pfatū ad ius cōe 7 ideo ualidū est d iu-
re istud stat utū Et ego alio. tex. ad B
meliorē i iur i. l. si quis curialis in. x.
pdesse nō parimur. C. d. epi. 7. cle. Et
ibi dixit. Bal. q ualida est dispositio
laicorū denegās cōmodū clericū. pue-
niēs ex eodē statuto laicorū licet laici
nō possint tollere dispōnem iuri. cōis
clericorū Et istā doctrinā sequit solt.
Doc. D. abb. i. cometo. c. ecclesia sce
Marie de. o. in. pma. col. 7 sequit.
D. Pe. de. anc. i. c. canonū de. o. Et
si accurate ponderes miraberis. fōte quo
spū freris. Jo. d. imo. Ia. bu. 7. Bal.
allauerit cont istud statutū q ipi lo-
quūtur qn statutū laicorū denegat ip-
sis clericis cōmodū pueniens ab ipso
met statuto Sed si ipsū cōmodum p-
ueniret a iure cōi nō possent statuētes
laici illud tollere 7 sic non sentiūt cō-
tra istud statutū Et claro 7 excelso do-
ctore dignus est iste disputadi campus
¶ Et pro euidentia eorū que dicēda
sunt pmitto unū v3 q condere statu-
tū pendet a iurisdictione Ille enī habz
ptatem cōdendi statutū q pōt iuridi-
tiōe i exercet. glo. Bal. 7 alij i. l. i. C. d.
iuridio. iudi. Bar. in. l. ones populi d.
iusti. 7 iure. Inno. i. c. cū accessissent d
cōsti. Bal. i. auē. quibusq. modis in
fi. d. sacro. sanc. eccl. hō i. c. ut animaz
de. cōsti. li. vi. Et iō bellissime dicebat
Pe. d. ancl. i. d. c. canonum q si quis
pseripit iurisdictionē i loco uidet pre-
scripsisse ptatem cōdendi statutū q est
bene nō. ad limitationē. Bal. in. auē.
qui rem. de. sacro. sanc. eccl. Et ista
assūpto sequit. necessario q si laici nō
pōt exercere iurisdictionē cōtra clericū
ut i. c. ecclesia Sactę marie de. cōsti. §.
sequit q nō pōt cōdere statutū alligās
ipsum clericum iuxta illud q preclare
scriptū ē i illo Virgiliano i pmo. enī.
Nās cure domos illa se iacter i aula
nō illi ipiū pelagi. C. p. omisso B sic
formalr āguo gnālia xba statuti non
ad aptatur ad ipollibilia ipi statuenti
puta ad ea q nō sūt sup iurisdictionis Ad
ous iste argumentāti est. Bal. in. l. si.

q pdesse
iurisdictionē
i loco uidet
pseripisse ptatem
glo. Bal. 7 alij

q pdesse
iurisdictionē
i loco uidet
pseripisse ptatem
glo. Bal. 7 alij

§. i. computatione i. finis. x. bis. C. de iure
dli. allat. ad hoc. bar. i. l. si sub cōditio
ne. ff. d. iusti. r. iure. r. re uera fuit ori
ginale dictū. Jo. mo. i. d. c. ut aniam
dicētis q. statuta laicoz gñāl. loquē
tia nō cōphēdūt clericos etiā d. mēre
ipoz statuentiū quod dictū refert. v.
an. i. d. c. ecclia. Et ego alio. tex. in. c. a
nobis el. p. de sen. exto. ubi generalia
x. ba statuenti. seu sentētiā statunt
ad lites suz ptātis r. sic nō cōphēdūt
nisi subditos suos Et ibi. D. abb. dīc
facere ad intellectū statutoz seculariū
disponentiū q. d. clīnās a iurisdictione
potestati. incidat in penā q. nō comp
dat clericos q. clerici nō sunt subditi
laicoz r. statutum mensuratur fm por
testatem statuentis Et idē dicit si sta
tuto cauetur q. imobilia nō pūt alie
nari i non sōditum ut nō compben
dat clericos ppter generale pūlegiū
qd hēnt i acquirēdo quibz pōt. dici il
lud qd pēlare dixit Ducan. li. xv. de
genealogia deoz. c. d. pōt quibz inge
manus ad uice loquit de magis. et
ego alio. tex. i. c. tua. d. d. c. r. D. abb.
r. D. an. ibi q. gñālia x. ba statuti lai
coz nō compbenēdūt clericos r. vice
bat. Bal. i. c. cum nō ab hoīe de iudi.
Statuto cauēt q. custos uille teneat
capere malefactorē q. nō cōphēdūt cle
ricū malefactorē de quo dicendū ut ibi
r. idē. Bal. i. l. si. de. sacro. sanc. eccl. in.
v. col. refert. Bar. dicentē q. statutū dis
ponens q. sōditus nō possit alienare
rē imobilem nō subdito nō ualz q. rē
ad ecclēsiā r. allt. Oldra. publice hoc
disputasse Ipe rō. dicit alr statutum
uale si nō icluōit ecclēsiā r. dicit istaz
fore ueritatē facit q. uoluit. D. an. i. c.
tua de. deci. p. illū. tex. p. supposito inq
ptātis defectū illud qd nō pōt fieri i
spē nec factū uale i genē Et quod in
genē est dispositū nō extendit ad spe
cie a ptate disponētis exemptā Et sic
statutū disponēs q. nō possit alienari
i non sōditum nō cōphēdūt clericum
aut ecclēsiā. Ifaciat q. ipe etiā uoluit
i. c. q. clerici. de. fo. d. p. faciat quod di
xit. Do. pe. i. comito. c. ea que de. regu.
iur. li. vi. q. xxi. ubi dicit. Aut statutū
loquit specificē de clericis declināti
bus iurisdictionē laici r. nō ualeat allt
c. ecclēsiē Sancte marie pall. Aut lo
gitur generalr pūa si quis aut quicū
q. r. tunc sub illa generalitate nō iclu
dunt clericī allt. nō. p. Jo. an. i. simili
i. c. eos de. imu. eccl. li. vi. imo pōt iudē
ecclesiasticus petere q. laici declarent
illud eoz statutū nō cōphēdere cleri

cos ne clerici d. facto molestent uiga
re illius statuti r. allt. Bal. i. auē. sta
tuimus. C. de. episc. r. cle. facit q. nō.
idē. bal. i. auē. quibuscūq. mōis ad. fi.
de. sacro. sanc. eccl. dicēs q. ex generali
cōfirmatione iur. nō extendit statutū
ad psonas non inclusas in statuto. ar
laurelius. §. testō. de. liber. legat. Ifa
ciat etiā q. uoluit Lopus. allegatione
xxx. ubi dicit statutū punit ppiquos
declinādo iurisdictionē ptātis: q. non cō
phēdūt clericū q. p. x. bū generale ut
demus uelle q. iuste possum. l. si. p. ff.
q. in frau. ercoi. Et q. nō est uerisimi
le q. l. latoz uoluerit illud p. quod sua
lex efficeret irrita. l. ij. ff. de. testa. mili.
Et p. hoc apparet q. bar. nō bene di
xerit i. l. penul. §. ad crimē i. vi. col. in.
d. hoc p. mīssio. ff. d. pu. iudi. ubi uoluit
Statuto cauēt qd si quis de clīnauē
rit iurisdictionē ptātis posset impune
offēdi quid faciet clericus inq. a lai
co dicit qd nō declinabit ipe. Sed ab
bas uel supior uel p. clerici r. ita euita
bit penā Et etiā. Ang. i. l. ab adminis
tratore. C. de. le. ubi dīc qd si ex forma
statuti declinās iudicē laicū eo ipso est
ext. p. tione cois ut ē i iuscia qd si
ēps p. perit. clēcū suū ul. eū eximit hīr
r. tonsura in qbz ē reptus quōd declin
q. qd nō est exempt. a p. tione cois
r. caute faciet si dicat iudici intēdo in
uos cōsentire uū mō possum r. ita p. te
stō q. p. hoc apparet qd ipe nō decli
nauit r. ita dicit se p. ricasse pluries pu
si r. allat. Ia. bu. i. d. auē. cassa Et idē
Ang. in cōsilio. xxxij. al. in cōsilio.
xxxix. de q. late dixi cōmemorādo. Ang
in. d. cōsilio in. l. nolle. ff. de. acq. here. u.
etiā. Ang. tangit cōsuluit enī in p. fato
cōsilio Statuto cauebat florētinorum
Si quis p. se uel p. alium declinauerit
iur. ditionē comūis Iflorētiē qd non
fiat sibi ius nec auoiat ab aliq. officia
li comūis florētiē Ad quidā cleric
fuit dētēsus p. ptatem florētiē qui ad
pentionē uicarij episcopi florētini re
laxauit illū clericū postea ad pentionē
illius clerici fuit captus quidā laicus
d. bitoz illius clerici dicebat nō poruif
se capi ad pentionē illius clerici q. de
clinauerat p. uicariū epī cōsuluit. Ang
illū fore relaxandū q. tale statutū: siue
equū: siue iniquū f. yādū est. l. p. p. x. i.
ff. q. ur. r. acq. bō Et etiā qd uoluit. bal.
in. d. l. administratore q. eorum salua
honorificetia ut x. bis. tex. utar. ix. d. c.
neq. nō est bene dictū q. p. deficit po
testas statuenti in hoc. z. x. ba statuti
erāt generalia g. nō includebat cleri

debeny delle quipe possim

X. ba gñāl. p. l. iur. r. o. p.
nō sōphēdūt clericos

§. i. c. d. p. p. m. nō
extēdūt ad spē
a p. tione disponētis exemptā

cos ut dictū est. Dixit tñ. do. An.
in. c. dilecti de fo. ope. allegando. tex. il
lū mirabilē qđ statutum factū a lai
co si est generale 7 includit pūlegiū
qđ includit clericos 7 allat. nō. p. Jo.
an. in. c. si. de. offi. dele. li. vi. Et infert
Statuto cauetur qđ stantibz masculis
femine nō succedat qđ tale statutū cō
phendat clericos masculos de qđ p. euz
i. c. quod clericis. de. fo. ope. 7 p. Lapū
allegatione ducētesima at allegatione
cētesima 7 p. Dal. i. l. cūctos populos
E. de. sū. trini. Et osulū superioribus
diebz apud ciuitatē Pergamēsem et
apparebit ex 7 dicēdis utz dictū. D.
an. sit uex in. d. c. dilecti. Ifaciat. c. i. de.
iuriurā. li. vi. qđ sicut in generali iura
mēto nō includit statutum oīra libez
tatē ecclesie ita nec in casu nō. Et itē
ibi loquit p. uiam declarationis 7 iō
qđ sub gnālī nō uenit illicitū. d. l. si p.
ff. que. infra. credi. c. uenies 7. c. gūta
uallis d. iuriurādo nec iustum. c. sup
quibz dā i. fi. de. x. b. si. Talis enī gene
ralitas ardat ad uersū lei. l. si pcuratō
f. celsus. ff. d. d. i. indebi. 7 ad ciuilem
7 nō pūctiōsū modum. l. si cui. ff. d. ser
ui. nec captiōsū. ff. de. trāsac. l. cū acqui
liana: nec calūpiōsū. l. pūct. ff. ad. exibē
nec dolosum. l. tres fratres. ff. de. pacti.
Nec oīra iura. l. hoc traditio la. ij. ff. d.
ddi. 7. demō. S3 si tale statutū exten
deret ad clericos talis impetratio es
set clericis: captiōsa: inuolosa: pūctiōsa: i
iusta: 7 oīra ius canonicū: 7 ciuile 7 iō
f. pbanda p. iura pōicta Nec est uerifi
mile statuētēs. ad clericos uoluisse ex
tendi qđ p. hoc incurerēt siliam exco
municationis. c. nouerit d. sen. exco. c.
nō minus. de. imū. eccle. g. Ifaciat etiā
nō. tex. i. l. ones. E. sine. cen. uel. reli. n
ageneralitate illius. l. excludunt itali
ci tanqđ pūlegiati ita dicamul in isto
statuto qđ excludunt ecclesie 7 clēici
Ifaciat. glo. ij. i. l. gāius. fo. ma. Ta
le. n. statutū bñ recipit declarationem
als itēpensationem declātoris a iure
cōi. ut in. c. cū dilectus de. osue. c. cām
qđ de. rescrip. c. dilecto 7. c. expte de. x. b.
figi. c. ad audientia de. cle. nō. resi. l. si f
ui uestri. E. d. noxa. l. si. g. i. cōputatio
ne p. glo. E. d. iur. d. li. Quinimo. glo.
singi. i. auct. ex testō. E. de. coll. dicit qđ
p. se nō subauditū debem9 excludere
iuri. cōis correlationem p. qđ e. tex. me
lioz de iur. i. d. c. cū dilectus g. Ifa
ciat etiā ista generalitas statuti nō de
bet cōphendere id qđ est caput. l. eos.
E. d. aque. duc. li. xi. si clēici sūt caput
7 pastores laici uero oues. ij. q. vij. c.

oues quinimo dicūtur di. c. cū exiūm
do d. hereti. 7 ibi clamat. D. an. oīra
modernos laicos qui uolunt pferri cle
rici. Quinimo clericus si est plebeius
desinit esse plebeius eo ipso qđ est affū
ptus i clericū. tex. est. singi. i. l. ne quis
i. x. si plebeius est ultimo supplicio s3
datur: si clarissimus: uel curialis: uel mi
les: uel clericus libertate pūabitur. E.
ut nemo. pue. pōis suis Ifaciat. iij. di.
. c. deniq. Nec cōphendunt maiores p
sone c. sedes d. rescrip. S3 clerici ma
iores sūt laici. ut. nō. in. d. c. sedes 7. d.
. c. deniq. Scribit enī Nos estis gen9
electi regale sacerdotiū. c. unico d. sac.
unāti. Ad h. etiā facit. l. si. ff. d. ui. tri.
7 oleo. lega. ubi res unius nō. nō. iclu
ditur sub genē alterius nō. faciat. l. so
lemus. f. latrūculatoz. ff. de. iudi. 7 qđ
nō. Immo. i. c. ex lris de. iure. pa. dicēs
qđ inuēitōe unīstati. rez. pphana
rum nō uenit ecclesia que est mē spūi
tualis Eodē mō sub unīstate popu
li nō ueniūt clerici qđ sunt mere spūa
les ut ipse nō. in. c. si. qđ de. ma. 7. obe.
Et patet i. c. si iudex laicus d. sen. ex.
li. vi. p. rāso: Nec. ob. ad dictū. Immo.
l. imoia. ff. de. drahē. emp. 7. l. qđaz
ff. d. acqui. re. do. 7. c. cū Berolous. de
re. iudi. cū ibi. nō. ubi uident sacra in
sire cū unīuersitate que alit nō trāsi
rent Illa enī iura loquūtur d. iur. pa
tronatus 7 alijs sacris de iure ciuili.
ff. d. re. diui. l. sacra ut. nō. p. Immo. i. c.
ad abolēde de. sepul. xij. q. ij. i. ecclesiā
tico plene p. D. an. in. R. ica d. iudi. ui
de. ibi p. D. abb. Ifaciat etiā qđ cleri
ci nō icludant sub tali statuto. l. lignū
in. f. si. ubi legās i genē lignū nō ue
niunt. ea que spūali noie appellant. ff.
de. le. iij. 7 maxie si sūt ad aliqū nōbi
lem usum destinata ut. nō. i. l. carbonum
ff. d. x. b. si. S3 clerici pprio noie nū
cupant 7 deputati sunt ad fumigatio
nes altaris ut. l. nō. distinguemus. f.
sacerdotio. ff. d. arbi. g. nō icludunt s3
tali statuto generali. Ifaciat. tex. ex
pssus in. c. si sūia de. sen. exco. li. vi. ubi
expssio popu lo nō ueniunt clerici ma
xime in odiosis sicut i casu isto: secus
i fauorabi libo 7 sic loquit. c. dilecti
d. fo. ope. Et etiā pondera illū. tex. qđ
fuit idultū pūlegium anglicis 7 nō
populo anglicano. Ifaciat qđ hēt
i ueteri test amēto tolle leuitas d me
dio filioz israhel 7 postea sequit 7 se
pabis leuitas de medio filioz israhel
ut sint mei 7 fūiant mihi intaberna
culo Sunt enī duo populi unus cle

ricos alij laicorum. xij. q. i. c. ij. sunt gna
et diuerse nature se habentes ut supi
et iherus. c. solite. de. ma. et obe. xvi. di
et duo et unus alij non includit ut di
xit. Do. abb. i. c. i. de. uita. et. bone. cle.
q. appellatione populi non ueniunt cle
rici ex eo q. sunt aliene pfectionis fm
eu. tex. est. singi. in. d. c. duo sunt genera

Ex quo resultat fm eum mirabilia
et singi. limitatio ad. c. lex est. ij. di. ubi
appellatione populi ueniunt nobiles et
plebei q. pcedit fm eu q. sunt eiusdem
pfectionis al. secus p istum. tex. et ita
limitat. s. plebs. e. isti. d. iur. na. Et sic
facit secundum eu q. constitutio puniensa
populu Bononie non comprehendit cle
ricos bene facit. tex. et. glo. in. d. c. si sen
tetur. Secus dicit i ma. fauorabili q. a
appellatione populi ueniunt clerici de
hoc dicit esse casu in. d. c. dilecti de. fo.
ope. et demulcet aures ista sua doctrina
et placet unicuique ingentis spiritus

Seco tu potera q. doctrina sua co
funditur p. tex. iusta. glo. in. c. ius qui
ritu. i. di. ubi appellatioe populi roma
ueniunt iudei et in sunt aliene secte cu
illo populo romano Et unu pulchru
x. b. u. reuelauit nobis. Dal. i. l. sparoni
s. cu. aut. ff. de. excu. tu. ubi dicit q. i
munitas decessa icolis alicuius loci ex
tendit se ad iudeos et dicit se huisse d
facto et ita mdisse q. doctrina tanti do
ctoris delecta est penitus et allego
tex. singi. in. au. d. c. questo. post. pn. in.
et nostra ciuitas populosa ex turbis di
uersorum hoium que. tex. alit. Dal. in. c.
i. de. no. for. fide. et in. l. iij. s. be. uerba
ff. d. nego. gesti. q. ones hntes incolae
tu i ciuitate ueniunt appellatione popu
li et populariu. Et bnfacit. tex. licet
non sit ita clarus in. au. d. c. tabel. s. fi.
in. et in hac ciuitate Ibi plurima que
ppter orrahentiu multitudinem et in.
au. d. c. man. pnci. s. fi. et qui populu
i turbas sollicitare temptat Idem in
Dal. i. Rica. C. qui. accu. no. pos. dixit
q. ille. tex. ponebat casu spalem i. au. d.
de. q. sto. bene facit. tex. i. d. s. fi. et i hac
ciuitate Et nunc traseo cu dicto. bal.
in. d. c. i. et i. s. b. uerba. Dal. in. i. d. ru
brica querit statutu disponit q. q. libet
possit accusare in causa criminali An
forensis poterit accusare uigore illius
statuti et determinat q. no q. non est
de illo populo Rustici uero dicunt es
se de populo et allat. tex. i. d. au. d. de. q.
sto. postea arguit contra q. imo nomie
ppli et aduene otinent et allat. tex. d. c.
au. d. de. questo. postea ridet et dicit qd
loquitur i noua roma que est comuis

pria sicut roma uetus. Tu potera
accurate illu. tex. q. dicit suas ciuita
tes relinquentiu et sic loquit de diuer
sis hoibus relinquentiu pprias ciui
tates et uenientibus ad hitanoru nouaz
roma et iste est uerus intellectus ad illum
tex. qui nullam ponit specialitatem.

Potera subtilr illu. tex. i. x. diue
sor hoium turbis nra ciuitas populo
sa quia pbat q. appellatione populi ue
niunt hoies diuerse secte hoc mo itelli
gendo et iducendo Ibi dicit q. ciuitas
efficit populosa ex diuersis hoibo sed
appellatione hoium ueniunt iudei ut e.
tex. i. x. bo hoium iusta. glo. viij. di. c. si
solus Et etia ueniunt saraceni ut i. c. q. a
te. ro. als. l. di. et etia ueniunt serui. c. ex
antigs ea. di. g. sequit q. iudei saraci
ni et serui habitantes in illa ciuitate di
cunt esse d. populo illius ciuitatis Et
forte non esset ponere os ad celu dicere
q. ille. tex. pbat q. appellatione popu
li ueniunt clerici iusto. c. sacrameta d. d.
secre. di. i. ubi appellatioe hoium ueni
unt clerici et laici et sic quantu ad hoc
ut q. non bene dixerit. Do. abb. Et si
quispiu allaret. glo. i. c. fi. d. tempo. or.
di. li. vi. dicere q. applone hoium ue
niunt laici et non clerici rade q. illud p
cedit in ma. ogruente sol laicis et non
clericis Et ille. tex. h. mo iductus des
truit dictu. Car. i. cle. i. plerisq. d. elec.
dicetis male dixisse. Senze. ibi dicere
q. appellatione populi in ma. fauora
bili ueniunt laici et clerici secus si ma
esset odiosa Ipse uo. dicit q. nullomd
ueniunt clerici appellatione populi

Potera in si dici pot q. de pprio
significato non ueniunt clerici. et ita pro
cedit d. c. duo sunt gna. Sed d. signifi
cato interpretatiuo appellatione ppli
bene ueniunt clerici. p. d. au. d. questo
inducendo ut induxi Ifaciat etia contra.
dictu. abb. illu. quod scribit apud ysa
iam populus gentiu qui ambulabat
intenebris Et faciat etia tra eu c. ro
gationes iusta. glo. sua d. secre. di. iij.
que dicit q. appellatioe plebis ueniunt
hui Ite appellatioe plebis ueniunt
ceteri ciues exceptis patricijs ut habe
tur in. d. s. plebiscitu Seco nos uide
mus comuniter suos esse diuerse secte
a doinis eorum q. doctrina. do. Ab. non
est uera. Al. dixi in. d. c. dilecti de
foro. ope. hoc mo q. si hoies diuerse se
cte sunt subditi uni superiori cum po
pulo et sic sunt sub una iurisdictione
ueniunt appellatione populi et ita sit
tex. cum. glo. in. d. c. ius quiritum et in
alijs iuribo tunc nouissime allegatis

Si uero non sunt unius iurisdictionis
et tunc procedat de duobus sunt genera et quod
uoluit. D. abb. ita dixi in d. c. dilecti.

Pondera etiam aliud quod est mihi
nouum i. c. cum uenissent de eo. qui. mit. i.
pos. i. x. fm bona terre consuetudine Et
ibi dicit. Jo. de. ligna. q. illa erat consue-
tudo mixta laicorum et clericorum Et ita
etiam rident omnes scribentes ad illum.
tex. ibi Et. Salp. i. d. au. cassa. Ex
quo infero q. si i. iure uel i. statuto exp-
mit homines talis terre faciat h. et ma-
gnum clericis et laicis: q. tunc ueniunt
passim clericis et laici. Et. Oldra. etiam
adde i. consilio. xvi. ubi disputati an cle-
rici ueniant appellatione uniuersitatis
et cluuit q. sic et idem ut sentire. bar.
l. 3. Oldra. no. uiderit i. l. sodales. ff. de.
colle. illici. Ex istis habes q. laici
tanquam inferiores p. leges suas non pos-
sunt ligare clericos qui sunt superiores
l. iij. de. arbi. cle. ne. romani de. electo. p.
R. et sicut non pnt hoc directe ita nec i.
directe ar. l. i. C. si de nomen. pos. fue.
appel. q. no. i. l. si quis libertate. ff. de
peti. heredi. et in. l. si frans. ff. de. legi.
Duo enim possunt dici piores i. ciuitate
epus qui pnt clericis: et dominus tempo-
ralis qui pnt laicis. et unus non habet
se intrromittere cum factis alterius. l. si
p. erroze. ff. de. iurifoi. o. iudi. Dec. ob. c.
fi. s. i. d. offi. de. le. h. vi. licet enim clerici
consistant in districto et territorio regum
non tamen sunt eorum iudicio statutis iudi-
candi: aut ligandi sicut et exempti i. dio-
cesi eporum non tamen ppter hoc iudicantur
aut ligantur p. epus Et iste intellectus
pbat manifeste i. c. accedes el. 2. ut lit.
no. orel. Et sic non uidetur bene dictum
q. uoluit. Jo. an. i. d. c. fi. et. Ia. bel. in.
au. quomodo. opoz. episco. in princi.

Accedat et q. dixit. Bal. i. l. i. C. d.
su. tri. i. xij. col. ubi querit an clerici i.
cludantur in statutis odiosis uel exclu-
dantur et dicit. q. no. si odiosus est irratio-
nabile nec ueniunt i. generali s. mone al-
lat. l. decurioni. ff. ad. filley. si istud sta-
tutum est irrationabile q. disponit q. eccle-
sia non acquirat imobilia Spiritualia
enim non pnt stare sine temporalibus c. si qd
obierit. i. q. iij. g. et ppter hoc non ut
q. benedixerit Bal. i. c. ecclesia d. offi.
ubi querit an statutum q. forensis uel ec-
clesia nullo tempore possit p. scribere ne
ciuitas pdat datia uel collectas et sicut
ecclesia uult omnia privilegia i. tacta sua
ri ita et res publica. l. fi. C. d. sac. fact.
eccl. Jo. dicit ualere statutum i. acgrebia
non autem i. acquisitis ante statutum quia
res publica sicut patet ibi pot. rei suq.

legem imponere. l. si ita. s. ea lege de.
x. b. obli. dicit tamen alibi se dictum et
sic non firmavit pedes i. illo suo dicto.
Faciat etiam quod consuluueneradū col-
legium iur. ciuiliū celsure. Dono. qd. consi-
liū est inter consilia. D. pe. d. anc. consi. ho-
xij. Incipit sup. dubio transmissio circa
uires statuti cōis spoleti ubi statuit uir
disponere q. qlibet subiectus domino
temporali et cōis spoleti portās bladum
ad molendinū soluē debeat duodecimā
partē ad portā ciuitatis spoleti Archy-
epus spoleti habebat molendina an tale
statutum cōphendat cūtes ad molendina
Archiepiscopus consuluu qd. non et sic non co-
gerant soluere ad portā ciuitati. duod-
cimā partē de q. loquitur tale statutum
ut si cōphenderet tale statutum non uale-
ret Et ita consuluu i. b. r. l. i. Doc. Bal-
par. d. cal. i. consilio incipiente sup. casu p.
dicto Ego gaspar. d. cal. posito inter
consilia p. fari. D. pe. de. anc. consilio. xij. li-
cet ibi interseret elegas consilium. Bal.
consuleris contrarium. Facit etiam c. ec-
clesia Sancte marie ut lit. pen. Ibi
statutum erat generale et bona rōne intro-
ductū et tamen non ligat monasteriū et ibi
tollit expositione casus quā facit. glo.
ibi. Faciat etiam qd. uoluit. Joānes
cal. disputas qd. statutum p. hibens cre-
ditur uel eius solutione ultra certam sū-
mā p. bari p. testes qd. tali statuto non
ligantur clerici et referunt omnes illā dis-
putatione m. c. quod clericis. d. fo. co-
pe. Et. Salp. in. d. au. cassa et alit. qd.
habet i. l. placet. C. d. sacro. sanc. eccl.
et i. l. fi. C. de. In iurijs et i. l. iij. C. ubi
sena. uel. clari. et in. l. generalr. et. au. p.
s. biteros de. epis. et. cleri. et. i. au. sicut
C. d. legi. tu. Faciat qd. uoluit. Sa-
ip. i. d. au. cassa ubi dicit statuto caue-
tur qd. qd. non possit testari sine p. s. bi-
teri parochiani p. sentia et alr. testame-
tū sit nullū qd. tale statutum non cōph-
dit clericū et mouetur ex dicto. c. ecclesia
ut lit. pen. Itē dicit statutum annullat
testm. non positū i. archybu. publico: q.
non cōphendit testm. clericū. Bar. tamē
alr. dixit in. l. i. de. su. tri. S. 3. bal. in. d.
au. cassa dicit pcedere dictū. Bar. qm
eo esset institutus laicus in testamen-
to clericus: secus si esset institutus clericus
S. 3. R. a. fulgo. ibi tenuit contrarium
q. statutum laici generalit. loquens
non cōphendit clericū q. in generali s.
mone non ueniunt ea que qd. non potest
sp. alit. disponere. l. obligatōne genera-
li. ff. d. pigno. Sicut ego non tenet p-
cipale statutum disponens de testamēto
ita etiam non tenebit disponens de eo

*Primum non pnt stare
sine temporalibus*

quod uenit in cōsequētia. s. ut heres
nō habeat hereditatē ar. l. iij. §. q. hē
fl. de. fuitu. Relinquit tamē cogitantur
et apparebit ueritas in decisione istius
dubij. Faciat etiā qd pulchre dixit
Saly. in. d. auē. cassa qd statibz agna-
tis usqz ad tū gōum cognatōis inē
illum gōum nō succedat: qd nihilo9
tale statutum nō comprehendit clericuz
cōstitutum in sacris. et sic non erit ex-
clusus a successione cognati: ita refert
se de facto uidisse occurrentem qōnem
feminari p ual. nissimos. doc. in psona
Domini. Lippi. d. aleode. p. i. Imo
lenf. Facit qd uoluit. Bal. in. c. cū ue-
nissz de. eo. g. mit. i. pos. n. dīc pone sta-
tutum laicoz siue sit actiuum siue pas-
siuum non includit clericos si non fa-
ciat mētiōē exp̄ssa de eis q mēs sta-
tuti interpretur fm ius et si facit men-
tiōē exp̄ssa nō tenet Et iō subdit q
causē uertētes int. d. sanguineos q opo-
mittant q nō ligabit clericos etiam i
minoribz cōstitutos qd ppetuo nō. p
ampliatiōē et q dixit. Saly. in. pce.
q. i. d. auē. cassa dum pōderauit q cle-
ricus dēt esse in sacris cōstitutus refert
tū. Bal. i. d. c. cū uenissent alr fuari i
regno francie q i realibus res cū sit d
terior iudicat fm cōstitutionē regis et
refert ibi. Bal. Huil. de. cu. dicef q h
est ius comune et p eo dicit. Bal. ibi
esse casū q. c. loquit i actione reali et
dicit fuari de cōsuetudine terre si cōsue-
tudo est laudabilis. Subdit ibi. bal.
q Statuto cauēt q clerici qui nō sol-
uerint munera p patrimonialibz pro-
quibz dēbentur collecte loco tributoz
et ypothecata descendētia ab extimo
nō audiant q istud statutum ualeat et
tenet quia est laudabile ppter bonum
publicum dicit tamē alibi se scripisse
et ita refert. Faciat etiā singulare dic-
tū. D. abb. i. d. c. quod clericis i. r. col.
in. x. ex hoc infero ad. nō. q. Statuto
cauēt q iudex usurarius non teneat
restituere pignus ei q pbaui se diūm
rei pignorate nisi pus restituto debito
pro quo res fuit pignozata q tale sta-
tutū nō ligabit clericū si res sua fuit
pignozata eo incio. c. si. d. ui. et. ho. cle.
ubi generalia statuta laicoz loquētia
de negociantibz nō comprehendūt cleri-
cos negociatēs et ibi dicit. D. an. esse
tex. meliorē de corpore iuri. cōtra doctri-
nā. Bar. i. l. i. de. sū. tri. ubi dixit q sta-
tuta honesta ligāt clericos et tū illud
statutū i. d. c. si erat sat. honestū et ni-
hilominus nō ligabat clericos Ego
pro dicto. Bar. alio. tex. meliorē de cō

poze iuri. l. c. i. de iure iurādo. l. i. vi. de q
apparebit i decisione huius dubij: Et
ea que viri habent locum in statuto
generalis: dicas etiā habere locū i cōsue-
tudine generali Et sicut cōdere statu-
tū est iuri. ditionis ita iōducere. con-
suetudinē est iuri. ditionis Sicut ergo
gnāle statutū nō ligat clericos ita nec
generalis cōsuetudo Elegās fuit dictū
Bal. in. c. cū cām de re. iudi. et i quātū
dicit. D. an. i loco supius allato q sta-
tutū laici gnāle si est puilegiatū com-
p̄hendit clericū allatū ad hoc c. dilec-
ti de. fo. cōpe. Tu dicas q ille. rex.
loquit de puilegio iōulto a sede apli-
ca et non iōulto a statuto laicoz et sic
sua salua reuerentia ille. rex. nō meret
allegari pro dicto. singl. et ista erant q
cum laude dei accurate uidi p ista par-
te istius dubij Faciat etiam quod uo-
luit. p. d. anch. cōsili. o. c. i. incipiente
in xpi nomine eiusqz matris uirginis
gloriose amen In paucis uerbis tac-
tum est superius Statutum dictabat
q statibz agnat. femine excludant
a successione patris cōsultuit tale sta-
tutum non comprehendit filios monia-
les q non sunt de iur. statuti. c. decer-
nimus de. iudi. c. cum laicis. i. eo. ergo
nec sub generalitate uerboz illas in-
cludit q quod specifice et exp̄sse statui
non pōt non pōt sub genere contine-
ri et alit. nō. p. Bal. post. Bar. in. l. fi.
C. de. par. et bene facit q accumulate
scripsit. Lodo. ro. i. l. stipulatio h mō
cōcepta de. ob. ob. Sed posito inquit
q iudex nollit istam impetrationem
adittere ut uellet exclusionē amplecti.
Utrum ex forma illius statuti debeat
dotari fm uires p̄monij parenti. de-
fundi et uidet q nō q ubi nō potest
esse m̄monium nō uidet habere lo-
cum totū assignatio. l. iij. ff. de. iur. do. et
ideo ad eū casum ad quem non possūt
adaptari uerba statuti non uidet extē-
di posse statutum. l. ita autem in p̄n. p
Bar. ff. d. admi. tu. bene facit q. nō. idē
bar. i. l. iij. §. toriens. ff. de. dāp. i. sec. et i.
l. quod cōstitutum de. testa. mili. et qd
habet in. l. hos accusare. §. omnibz. ff.
de. accu. et in. c. idēpnitibus. §. si cuz
etas d. elec. li. vi. et in. c. ex p̄te d. cōces
p̄be. nihilominus cōtrarium cōsultuit
et mouet q ius disponens in muliere
nubente habeat locum in muliere p-
fessione et exp̄ssione cōtrā-
bit m̄monij spūale quod est forti9
q carnale. c. int. corporalia de. en. la. §.
la. et alit in simili q habet in. auē. de.
trien. semis. §. iij. et in. auē. nisi rogati

C. ad trebel. *I*facit quod habet in l. deo nobis. *C.* d. epi. r. cle. considerata rōne illius. aut. que est ut legatum totis ul' sub conditione nuptiarum debeat etia eo casu quo quis fuerit ingressus religionem ne impediat uita contemplatiua hēt locum etia isto casu q' si filia non admitteret stāte mafculo ad uirilem; nec presitendo: hēret aliquo loco doti. de bonis p'nis reheret a p'fessione r' a uita contemplatiua que est melior q' uita actiua de q' in c. sane de. regu. iur. r' in c. diuersa fallatij de. cleri. iunga. Et concludit q' sicut filij matrimoniū carnale contrahenti debet dos constitui s'm uirco patrimonij. ita r' filij p'fiteri religionem: ut sic illa dos ad monasteriū loco legitime debeat. Et ē q'ridianuz dictum est r' de facto sepe numero occurrens. Et q'p ista utilia r' colorata sat. esse uideāt nihilominus cōtraria pars s'brilior fore uidet' r' arguo sic fōmaliter p'latu pōt p'iudicare ecclesię in iurib' ipsius ecclesię querendis. unde dixit. *I*fre. de. de. sen. consilio. xix. qd p'latu potest repudiare hereditatē ecclesię p. rex. in. l. quid autē. ff. que. in. frau. credi. r' facit. l. si sponsus. §. si maritus. ff. de. dona. inter. ui. r' uxo. Et allegat. *I*fre. de. se. elegans consiliū. *I*nno. in. c. admonet de. renū. q' cleric' potest refutare beneficiū querendum s'm consensu sup'ioris. *I*facit singulari. rex. in. cle. gratie de. f'crip. ubi acceptando beneficium i comparabile cū gratia p'uit grām querendam r' est ampliatio noua ad. c. de multa d. pben. Et fac q' uoluit. *L*apuz allega. xv. al. xvi. et ibi *I*D. an. r' quod uoluit. *I*D. cādi. i. c. tua de. his. que. fiūt. a. pla. s'm. consē. capi. r' q' uoluit. *I*D. an. r' *A*bb. in. c. i. d. do. r' contru. *A*lt' tamen distinxit sup' pasu hoc. *B*al. in. l. cont. iur. §. i. ff. d. pac r' q' ipse uoluit in. l. imperatores. eo. ti. r' in. l. si pupilloz. *C.* de. repu. here. et in. l. magis puto. §. sciendum. ff. de. re. eo. r' eum sequit'. *I*De. de. anc. r' *I*o. d. ymo. in. c. ut sup. r' eo. r' *A*o. ro. in. l. si is. §. si. ff. d. acqui. here. r' *I*De intellec. tu illius. §. fundum unde. *I*Pau. d. ca. d. filio. xi. al. ij. *I*faciat q' uoluit. *B*al. in. auē. si qua mulier ad. fi. *C.* d. sacro. sa. eccl. ubi dixit q' p'latu pōt consentif q' consanguinei ingredientī. monasterium teneant bona ingressi. *I*faciat qd. nō. *B*al. in. l. bonoz. *C.* q. admitt. r' *I*Hosty. in. c. qm. d. deci. r' ideo dixit *I*D. car. in. c. potuit. d. loca. q' si emphiteota non soluit p' plures annos debi

eum canonem r' postea soluit r' p'lat' recipit q' uiocetur renunciari iuri quod habet ecclesia cont' istuz emphiteotā i re illa emphiteotica ex eo q' erat ius querendum r' facile poterat p'latu p'iudicare ecclesię in iure querēdo. Et faciat qd uoluit. *S*aly. in. l. pactuz cura. toris *C.* de. pac. r' *I*nno. in. c. uerum d. eandi. appo. Et clarum est qd p'latu s'm iure astrictus est acquirere r' non p'iudicare ecclesię. iur. nō. in. c. requisiti de. testa. r' in. c. ij. de. dona. r' in. l. iu. bemus de. sacro. sanc. eccl. nihilomin' p'iudicat ecclesię in querendis q' sequitur qd mltro mag' ciuitas i r'bo suoz subitoz potest p'iudicare clericis: eccl'is: r' ecclesiasticis p'lois ne imobilia subitoz ipsius ciuitatis alienent' i clericos r' similes. r' ideo ille ubērīn' iur. fons. *B*al. dicebat i qdā consilio posito int' cōsilia. *I*De. de. anc. in. cōsilio. x. qd ciuitas pōt p'iudicare in querendis ecclesię r' clericis si ergo potest sequitur qd i generalib' uerbis statuti uoluit ciuitas illud facere qd poruit q' tendebat in faciliore expeditionem uoluntati. statuenti. §. d. *I*faciat potētius est ius statuti q' pacti. glo. meli' de iure i r'ica. *C.* d. decu. li. x. r' rex. in. l. generalr. *C.* d. fideiuf. glo. i. c. penult. d. consue. li. vi. Et in p'cedenti dubio iura que ad hoc allegari cōsueuerūt adducta sunt. *I*faciat. glo. singulari. r' unica i. c. homo mortuus. xxiiij. q. v. que dicit q' pacto nō potest fideiussor obligare se ad penā mortis: si non p'ntauerit reum cris si cōsuetudine fieri potest r' de illa. glo. exclamauit. *B*al. in. l. neq. *C.* ne filius. pro patre r' i rubrica *C.* res it. ali. acta r' ibi dicit q' statutū penas corporales ul' infamie innocenti' imponere nō pōt p' alienis delictis q' est cont' ius diuinum neq' ex cōsensu id fieri potest r' alit. d. c. hō mōrtuus r' l. de quibus ff. de. legi. Dixit idem. *B*al. ualere statutum qd pater teneatur p' delicto filij pena pecuniaria q' hoc potest fieri pacto: secus i pena corporali alit. nō. in. d. c. homo mōrtu' *T*u intellige nunc illam. glo. qd i terueniente consensu fideiussoris r' cōsuetudine seu statuto: fieri potest r' illud sentit illa. glo. si subtilr inuestigetur. Et ideo. *B*al. in. consilio incipienti *I*n xp'i nomine uidet' qd uigore dicti arbitrij consuluit in ciuitate *I*florētię cum quidam d' magna como occidisset ambassiatorez. *I*florēti' in in ciuitate *A*retij fuit statutum qd cōsanguinei haberent' pro r'bellib' r' ex

pellierentur et bona essent publicata
nisi infra annum presentaret illos oc
cissores uiuos aut mortuos: remittit ta
le statutum ualere si ita est florentiae
usitatum in similibus propter pacifica
quietem populi ad cuius confirmationem
plura uide. i. q. iiii. c. ecclesia cum sequenti
Et refert. do. p. d. an. in cometo. c. i.
d. consti. qd. cum ipse esset florentie
rigit iste casus et tunc magnus effec
tus sequitur qd. illi de domo fecerunt il
los occidi et sic statutum est potentius
facto Et pulchre dicebat. Bal. in. d. l.
quibus pallata qd. pacto finciari non
pot. macedoniano sed statuto fieri pot.
nec pacto renuciari pot. ordini iudicia
rio si statuto fieri potest. l. ii. c. de. co.
sti. pecunia Sed pactum hominis p.
tari pot. imponere lege rei sue qd. non
posset alienari in ecclesiam uel in aliu
potentior. ut. l. si ita quis. §. ea lege d.
x. b. ob. r. no. Bal. in. l. ea lege. c. d. ca.
di. ob. cam. §. et multo fortius fieri po
test statuto populi alio. tex. meliorem
de iur. in. l. si quis ita de. pac. int. emp.
et uendi. ubi ualidum est pactum pua
torum qd. in fundo uendito non possit
fieri munimentum uel cappella Licet
ille hos. Bal. opponat de. au. cass. et
irrita. c. de. sacro. sanct. eccle. et de suo
more subtilissimo respondeat qd. illa.
ant. habeat locum in statutis uniuers
sorum et uniuersali facta que presumuntur
facta in derogationem libertati. eccle
sie et pactis puatorum et ad hoc pondera
uit istum. tex. et sic ferit plus posse pac
tum qd. statutum. Pro nunc pde.
ra qd. istud non est bene dictum qd. statu
tum non pot. multo minus pactum
Faciat eiusdem Bal. dicta in. l. ii. c.
ut in. pos. lega. ubi dicit Testator ins
tituit clericum et grauauit eum qd. det ter
tio decem subiciens eum iurisdictioni
potestatis laici qd. non potest idem di
cit si subicit se alij foro competenti Et
ecotra si disponderet qd. sub iudice cope
tenti ueniri non posset non ualeat dis
positio testatori. qd. est cont. ius publi
cum Et de hoc dicit esse. glo. sing. in
l. nemo potest. d. le. i. Ecce nunc qd. sic
non potest disponere statutum ita nec
pactum: si in casu qonis nre pactu pot.
ut dictum est et multo magis statutum
in rebo sibi subiectis Et p. nre illud
statutu indiffinito loques pphedit ele
ricos: Nam loquutio indiffinita equi
poller unius soli. l. si pluribus. de. le. i. l. iu
lianus. de. le. ii. cum. sp. et quia uerbis
non est recedendu l. non aliter. de. le. ii.
maxime in statutis que sunt stricti in

rio. l. quicquid astringende de. x. b. ob.

Faciat qd. ro final et interio que
est attendenda. l. milites agrum de. re.
milita. l. adigere. §. quis de. iur. patro.
Sed ro finalis et interio statuentium
fuit fauor publicus et psonar subiec
tarum ut remaneat eorum imobilia in suis
bonis et ut possint ex eis subire onera
ciuitati. ut uoluit. glo. i. l. filiulfa. §. di
ui. de. le. i. Sed hec ratio habet locum
si res imobilis alienet in clericum in
mo magis erat expedies cont. clericos
qd. cont. alios foreles quia ipi clerici se
pe faciunt tales tractus qd. ad casu eo
rum tanq. magis expedienter et neces
sarium porrigi debet tale statutum. l.
gallus. §. quidam recte. ff. de. liber. et. po
stul. l. pero. §. fratre de. le. ii. Faciat
psona ecclesiastica magis dicit subiec
ta qd. psona laica qd. dato qd. possent ut
nollent clerici non possunt renunciar
p. uilegio suo nec olentire i iudicez la i
cum. c. si diligenti de. fo. compe. au. sta
tuimus de. epi. et. cle. quod facer. possent
laici non subditi. l. si se subdicit. ff. de. iur.
di. cu. sp. ergo uerba statuti mltro ma
gis extendunt ad clericum qd. ad laicu
forelem qd. magi pprie adaptat signi
ficatio uocabulorum. l. ii. §. i. ff. de. dona.
l. i. si a. ter. uetiga. l. minor. ff. de. euc.
§. Faciat ro motiua statuentiu ius
tificat ipm statutum et reddit ipsu ra
tionabile Et io iur. consultus qsi de
quolibet edicto p. toris reddit ipm Sz
optima ro ipsius statuti est ne fraude
tur i oneribus subiciens qd. suos ciues
qd. esset si alienaret i non subditum Sz
ista ro est laudabil: p. habilis: et neces
saria: ex quo est scripta i lege ut ple. di
xi i pcedenti dubio §. Faciat. l. si qd
potest. c. d. edifi. pua. et. l. cu. pponas
c. d. nau. feno. et. l. ii. c. que. res. expd.
no. de. et. l. i. c. d. monopo. Comertia
eni contracta in fraudem populi oap
nant Sz ista ro militat in quocunq.
subditio siue sit ecclesia uel clericus uel
non ergo. Faciat etia ciuitas potest et
etia tenet ex ordinata caritate magi p
spicere sibi et suis: et necessitatibus: qua
clericis et ecclesiasticis psonis aut ip
sis ecclesiis. ciuitas. n. multa suppdat
onera que sine pecunia et rebo expedi
ri non possunt Nam si facit illud statu
tum qd. i mobilia residant penes suos
subditos non debet dici statutum ini
quum quod fouet caritas et ro nalis. l. p
tes. c. d. fui. et. aqua. Et ibi dicit. Sa
ly. p. m. si defendere te cont. omnes ho
minem: non teneor cotra me ipsum de
fendere te. Facit quod habetur in

c. i. d. no. for. fide. in. u. si. seu. Et etiam
dicebat. Dal. in. v. l. ples q si pater nō
habet unde se ipsū alar: non tenet ali
mentare filios Et dicebat. Bar. i. l. nū
lus. C. d. cursu publico. li. xij. p. illum.
tex. q si societates gentium armoruz
faciunt calualcatā in territorio depda
do 7 occidendo q pnt clerici gūari ad
collectas soluēdas ad tutandā ciuitatē
7 territorij Et faciat q. nō. D. an. et
aliq in. c. nō minus de. immu. eccl. 3. dā
enī dicit tūc ciuitas ponere falcem in
melle alenā si solū i subditos quibus
istud onus i iunxit ut non alienet in
nō subditum. Ifaciat etiā q paria
sūt quem aliquo facere i aliquo loco
uel in eius subditis arguendo de loco
ad psonā quod argumētū est licitum
Ista stat. sit. Locus: tempus: 7 psona
7 sepe de uno ad aliud arguimus. l. uī
nū. ff. si. cer. pe. l. si ples. ff. d. uulq. 7 pu
l. miles. ita. §. 7 quia de. testa. mili. 3.
q certissimum est q in hoc loco meo
possum facere quod uolo psonar ut
mibi pfit licet alijs p dñs noceat. l. p
culus. ff. de. damp. infec. Si autem mi
hi non pdeset 7 obesset alteri istud
facere nequeo. l. ij. §. idem uarus. ff. de.
aqua. plu. arce. Quod ergo est in loco
idem est in psonis ut possit ciuitas le
gem ad sue rei. p. utile pmulgare nō
enī pūdicat ecclesijs: aut clericis pp
ter hoc q hoc facit ex quadā equita
te generali 7 nālī quā excludit ordina
ta caritas unde istud statutū uidet bo
no animo factū 7 bona fide pro bono
ciuitatis qd est equale bonū bono ec
clesiaz ut in d. l. si. de. sacro. sanc. eccl.
unde nō pōt dici clericis amici h aq i
suo oritur. i. in suis sūditis 7 in suis f
bus Nec dicitur ad alterius in iuraz
fieri si in psum comodū. Ifacit. glo.
que allegatur p singulari in. l. uenia.
C. de. in. ius. uo. si alia est in. l. si si hac
§. si. ff. eo. ti. et alia est in. c. si ppter de
resepel. li. vi. et alia in. c. sciant cuncti
de electi. eo. li. Ifaciat in. ar. l. ricio cē
tum. §. i. ff. de. cōdi. 7. demō. ubi. tex. est
ualde singulari. Et si opponat qd
hoc statutum non ualet ppter. c. eos
de. immu. eccl. li. vi. ubi hoc pbi betur
expsse Ad hoc rādeo inuocando ratō
nem illius. c. p. uisio enī est momen
tanea i derogationem ecclesie liberta
tis pferunt unde siue exponat euz p
quādo siue p q ubi cessat illa rō: cessa
bit dictū eius 7 dispositio. l. adigere.
§. quis de. iur. patro. Sed in casu nō
cessat ratio psumendi fraude: p ut di
ctum est quia non uidetur fraudem cō

mittere qui se plus altero diligit ergo
sequitur q tale statutū non ut emana
nesse in fraudem ecclesiastice libertati.
si potius in fauorē ppe caritatis ipsius
ciuitatis ergo. Et sūt argumenta
optia. rōne subnita. 7 pungūt 7 mix
imodū mordent clericos: ecclesiā: 7 ec
clesiasticas psonas. Ifaciat etiam
i dicto statuto sit mētio de alienatiōe
7 sic de transitu domini d una psona
ad aliā. l. i. C. d. fun. do. cum. sy. sed ubi
est minor distātia psonaz i est faciliō
transitus. l. ij. §. si. ff. p. here. l. in suis
de. libe. 7. postu. l. hac osultatima. §. ex
impfecto. C. de. testa. l. in rem. §. item
quecunq. ff. d. rei. uenoi. l. an i util. §.
acceptū. ff. d. accep. Et iō dicebat. Ari
stoteles i hūitibus simbolū faciliō ē
transitus. si ita est q minor est distan
tia it subditos ciuitati. 7 int forēles
laicos aliene iurisdictionis: q int eos
7 psonas ecclesiasticas ipsius ciuitati.
q difficiliōr est transitus i ipsos cleri
cos eiusdem ciuitatis q i alios foren
ses alterius ciuitatis et p dñs pbi bi
tio statuti magis adaptat clericis q
laicis non subditis ar. c. duo sunt. xij.
q. i. Ifaciat etiā quia tale statutum
semp sic est intellectū 7 interpretatuz
Si ante oculos ponamus omnia sta
tuta ciuitatum ita pbi bentia aliena
tionem i non subditos Ergo sic debet
intelligi. l. mime. ff. de. ll. 7. l. si interpe
tione eo. ti. 7. l. i. C. que sit. lon. 3. sue. l.
ij. C. d. edifi. pua. Et q i comuni usu
loquēdi clerici appellantur non sūdi
ti ergo d his statutum erit intelligen
dū. l. si suus plurim. §. si. de. le. i. l. cū
delationis. §. a sinā. ff. d. suu. instructo
7. ex litteris de. sponsa. cum. sym. ergo
Ifaciat. q dixit. Dal. in. c. clericis
d iuoi. Statuto inquit potentissime
ciuitati. Mediolani cauet: q nullus
subdit? porestati. mediolani possit alie
nare rem immobilem in non subditū
nisi soluat tantū p libra an possit alie
nare i psonā ecclesiasticā: 7 si pbi bea
tur expssexan tale statutum erit inter
petradum etiā cōtra ecclesiasticā liber
tatem: et refert i hac qōne laudabilis
memoriē ut uerbis ei? utar. D. signo
rolū d amodeis d mediolana post pli
ras allationes pro 7 cōtra finalit cō
suluisse dñlo. xix. tale statutum tenuit
se 7 etiā potuisse comprehendere pbi
bitionem alienationis que fieret in ec
clesiasticas psonas 7 dicit ibi. Dal. ta
le statutum esse iuridicum 7 non rep
bādum Nec censendum esse cōtra eccle
siasticam libertatem q est conditū fa

uore publici et communis boni subdito-
rum ut eis sua bona immobilia et ter-
ritoria conferunt. Et ipse dicit quod res
publica equiparetur ecclesie ut dicitur in l. si de
sacro. sanc. eccle. et ideo propter bonum
ciuitatis tale statutum ualebit et tene-
bit. Cum ergo ista pars sit tantorum
doctorum uoto et opinione probata non
erit sicophanta digna. Preterea
faciat aut istud statutum confert co-
modum pueniens ab ipso statuto et
tunc clarum est quod illud auferre potest
clericus: sic puerba generalia non ut
illud conferre. Et sic non ut uer-
tum superius quod statutum disponens quod
agnati excludant feminas quod includa-
tur clericus agnatus ut uoluit. Saly.
in d. au. cassa et d. anto. in d. c. cleri-
cis et c. que in ecclesiis de consti-
tutione ubi dicitur pluries fuisse oblitum illo in
Et mouet ex dicto mirabili. Ang. in
consilio incipiente cui dicta actio sine
cessione queratur quod refert et sequitur
Lo. ro. in consilio incipiente in cristi
nomine amen. Ista captura facta pro
granulo ubi statutum florentie pre-
tebat ad petitionem creditoris debito-
rem debitoris capi posse. quod non potest
capi ad petitionem creditoris forensis
quia sicut constitutio non comprehendit fo-
renses quo ad dampna et in comodis ita
non comprehendit eos quo ad eorum co-
modum et a legat. Lo. ro. Ang. ita vi-
cent in d. consilii fretum auctoritate. c.
ecclesia sancte marie d. c. si. et l. i. d. tu-
et cu. da. ab his quod dictum est mira-
bile ad intellectum illius. c. ecclesia sa-
cte marie nihilominus illud. c. non loqui-
tur quod statutum disponit generaliter.
Faciat etiam quod uoluit. D. pau-
de. ca. consilio cecelii. ubi consulit Sta-
tutum dictabat quod de dampno et hospi-
cio teneatur comunitas an comodo il-
lius statuti gaudeat forensis et dicitur
quod non p. l. si. §. cum in secunda. C. de.
fur. quod tale statutum emanauit in fau-
orem ibditorum quod dictum in se est ue-
rum Sed quo ad illud statutum ut quod ta-
tus. doc. non bene dixerit eo quod in hos-
picio consueuerunt habitare forenses et
ideo statutum illud considerauit dampna quod
a facili inferunt forensibus in hospitio
Faciat pro primo dicto. tex. multum
non in d. l. si quis curial in x. ulterius
legem pdesse non patimur. C. d. episc.
et c. Et facit quod pulchre uolunt. bal.
in l. i. C. d. contrahen. emp. Statuto
tauerit quod gabella soluantur de contractu
an clerici contrahentes teneantur ad istam
gabellam ratione contractus et uidetur

quod sic quod non patet uti contractu nisi sua
et suisque uinculis. ff. de acti. emp. l. i. uel
ditionibus Incontrariū arguit quod quantum
ad clericos non tenet statutum ratione
statuentium et allat. d. c. ecclesia de c. si.
Solut ibi. Val. aut clerici nolunt uti
admiriculo statuti disponētis super con-
tractu et non patet nisi obduetur statutum
aliter quod non in nouella. c. i. de no. op.
nuc. et ideo si statutum disponeret de summa
ria cognitione uel de alio modo procedendi
uel de beneficio petendi cum committi
uel de aliquo beneficio: tale beneficium
non competere clericis non soluentibus
quod statutum rei sue et beneficio potest
imponere. l. quā uult. C. man. l. i. re ma-
data unde tenet ad unguem ius comūne
suare in agendo Nec dicitur si statutum
contra libertatem ecclesie quod aliud est con-
trahere: et aliud sub certa lege alicuius
prostitutionis ad statuti comodum inuitat
ut est casus non in l. ticio centum. §. i. d.
c. o. i. et d. m. b. Aut tale comodum puenit
a dispositione iuris communis et tunc si
statutum tale fiat propter publicam utilita-
tem ut quod comprehendat ipsos clericos
et illos excludat et ad hoc alio. Bar. in
l. cunctos populos. C. de summat. i. vi-
col. m. d. quito quo utitur statuta et con-
suetudines laicorum ligent clericos et de-
bent suari in curia episcopi et dicitur quod non al-
iter. c. ecclesia p. all. et c. cum ecclesiarum de-
consti. et c. Cy. in l. etiam ad. fi. que sit. lon-
dine. Ipse uero ibi dicit uideri p. tex. in
d. au. cassa quod non ualeat statuta laico-
rum contra libertatem ecclesie et personarum
ecclesiasticarum hoc etiam uoluit. Inno. i. c.
nouerint de sen. exco. Sed ista statuta
dicuntur esse contra libertatem ecclesie quod
sunt contra privilegia concessa clericis et eccle-
siasticis personis a papa uel a principe al-
legat eundem. Inno. in d. c. nouerint
Et licet. Bar. non declarat ab aliquo tamen
in ueritate ipse sentit argumentum a con-
trario sensu. d. au. cassa quod statuta que
sunt contra libertatem ecclesie non ualent
et a contrario si non sunt contra libertatem ualent
et ita etiam arguit a contrario sensu. d. c.
nouerint. Tu pondera quod fundame-
tum forte eius iure aperto sustentari
non potest. Nam in d. au. cassa dicitur quod
delenda sunt ibi pena excommunicationis
statuta que sunt contra libertatem eccle-
sie ego a contrario sensu si non sunt con-
tra libertatem ecclesie non sunt delan-
da sub pena excommunicationis et iste est
uerus intellectus a contrario sensu d. ca.
au. cassa si non decidit ibi quod sint ua-
lida ut dixit ipse. Bar. Vel respon-
deat aliter statutum contra libertatem ec-

clesie non ualet inter laicos. e. si. de. in
nu. eccle. Si autem non sunt contra
libertatem ecclesie ualebunt. etiam in
ter laicos et sic rñsum uel assuprñ. bar.
nō est uerum Et miror uehement in
qñtū allegat. Inno. in. d. c. nouerint. qñ
Inno. ibi. d. cit qñ statutum cont pui
legia ecclesie dicunt oñra libertatē ec
clesie non tñ dicit qñ statuta que sunt
otra cōe ius clericorū et ecclesiarū non
sunt otra libertatē ecclesie Et sic argu
mentum a contrario sēsu assuprñ a. bar.
non pcedit. Hoc pmissio distinguit
ipse hoc mō Aut sunt de directo sup
ecclesijs aut ecclesiasticis psonis et nō
ualet. d. c. ecclesia sctę marie et c. que
in ecclesijs d. c. scti. Aut sūt statuta si
pliciter et tunc aut redūdāt contra ea
que sūt cōcessa ecclesijs i pñlegium et
nō ualet alit. d. auē. cassa et c. noue
runt. Aut sūt otra ea que cōperūt ec
clesie uel ecclesiasticis psonis nō i pñ
uilegiū sed ut cuilibet et tñc ligant cle
ricos et sūt suanda in foro ecclesiasti
co oñ modo sūt honesta alit. c. cū ue
nissent de. eo. qui. mit. in. pos. et c. cōsti
tutus de. in. ite. resti. de. re. iudi. cū cā
ibi nō retractat sñia qñ cōsuetudo ciui
tati. fuit mala secus si fuisset bona al
legat. glo. i. l. ex ea. ff. de. postu. Et ideo
si ex forma statuti instrumentū publicū
dēt mandari executioni sine libello
tale statutum suabit cōtra clericum
in foro epi et dānat dictū. Hosty. i. sū.
de cōsuetudine. §. de uirtute et c. si pone
qñ inter laicos et c. quid si clericus Di
cit enī statuto cauēt qñ nō ualeat tes
tamentū nisi sit registratū in memorabi
libo camere nisi cōtineat legata pia qñ
quo ad illa testamentū nō infirmabitur
qñ concessū est illis i pñlegiū ut ua
leat etiā cū duobz testibz. c. cū tibi et
c. relatu de. testa. Quartū uō testame
tū uiciabit qñ clericis nō est cōcessum
i pñlegium ut ipsi possint testari eo
mō quo alij Et iō tale statutū ac cōsue
tudo qñ est honesta qñ obuiat fraudibz
comphendit eos clericos Et sic ut cō
cludā argumētū mltō fortius pōt ci
uitas ppter utilitatē Rei publice ge
nerat hz non specificē excludere cleri
cos et ecclesias ab eo quod cōperit de
iur. comuni qñ sicut pōt facere qñ ibi
tus nō uēdat nō sctatorita poterit fa
cere qñ nō uēdat ecclesie et est statutū
honestū et caritatiuū qñ ad ipsā ciui
tate qñ tractat d dāpno uitādo Et licet
ista doctrina Bar. sit ueritatē non mo
uet p bona media. Et pōda ra lib
tē qñ non possū uidere rōnem in eo

quod dicit qñ statutum contra ius cōe
operēti clericis et laicis nō sunt contra
libertatē ecclesie si illa qñ sūt cōtra pui
legia indulta clericis. qñ nō uidet bene
dictū cū quibus ostēdatur is cui pñbe
tur ius cōe qñ is cui pñbet ius spāle
ar. l. antique. C. ad. uelle. et l. eius in ili
tis. §. militia missus. ff. de. testa. mili.
Et iō. d. abb. i. c. ecclesia sctę mair i le
tura et i cometo iducit illū. tex. cōtra.
Bar. hoc mō. Ecclesia mouit qñnem
cont quēdā sup quibusdā possessioibz
ecclesie. corā laico. Ille trāstulit illas
possessioes i quoddā monasteriū. Se
uatoz romanis uigore cuiusdā statuti
de quo ibi trāstulit illas possessioes
d mōsticio i ecclesia mōsticio nō cōuicta
nec cōfesso. d. mōsticiū egit corā papa
petēs se iñstui ad illas possessioes al
legādo inualiditatē statuti. papa reuo
cauit quod factū fuerat i pñdiciū mō
sticij. Ecce dicit. abb. qñ ibi est casus
cont. Bar. qñ illud statutū erat genēa
le nec pōt cōtinebat sed ueniebat ad
obuiādo fraudibz. Nec otra liberta
tē ecclesie cū ecclesia puniat incidētes
i uiciū litigiosi. c. ecclesia ut. lite. pen. et
tñ nō ualuit illud statutū i pñdiciū
ecclesie Et dicit. d. abb. qñ nō cōuenit
ille. tex. allegari otra. Bar. nisi ab eo
et i h multum se comendat. Sed si di
cat ueritatē nouit deus. Saly. in. d.
auē. cassa allat dē. Bar. d. c. ecclesia ut
lite. pen. ubi sit mentio de illo statuto
de quo habet in. d. c. ecclesia. de. cōsti.
Et dicit qñ illud statutum erat generale
et bona rōne introductum et tñ non li
gat mōsticiū ut habet i pōe casus
quā fac ibi. glo. et sic auctor illius dē
tñ fuit glosator. Nihilolū salua reue
rētia tātoz pñum ille. tex. nullom est
dē doctrinā. Bar. qñ specificē loqueba
tur de rebz ecclesiarū h pbat. tex. i. d.
statutum Basilij de non. alie. pñ. iur.
sti. ul. urba ul. ornamenta ecclesiarum
Inā iō uerbū ecclesiarū refert ad omnia
pcedentia ut in. c. ij. requirit. de. app. et
c. i. quisiōni. co. ti. et l. i. de. liber. pte.
et l. concilio. §. qñtū. ff. de. cura. su. cum
sy. Et formalius h pbat in. c. bene qñ
dem. xvi. vis. et sic. d. abb. nec alij re
uerentia eoz salua non bene induxe
runt illū. tex. tñ. Saly. in. d. auē. cassa
ridet ad. d. c. cum uenissent allatum qñ
Bar. ut dicit inuenisse i reportat. Jo. de.
ligna. ut ille. tex. loqñ in consuetudie
concernente pcessū iudiciarij ordinis
et animose dicas qñ male loquit p. tex
ibi in. d. timand. Respondet et qñ si il
le. tex. concernit actum et iudiciariū

Facit qđ nō. Bar. i. li. penis. S.
de. agri. 7. cen. li. xi. Dicit tñ. Dabb.
i. d. e. ecclesia qđ si statutum tenoit i fa
uorē clericorū siue loquat generalr et
simplicit: siue specificc: si est mere pri
uilegiatū ualet 7 cōphedit clericos: Et
īducit ad duo. Statuto cauet qđ stan
t i bñ agnati: femina nō succedat qđ cle
ricus agnatus cōphendit sñ tali statu
to 7 ita cū accidisset ista qđ in psona
Lapi abbatis qui scripsit sup. vi. 7. cle
cōsultuit. Jo. de. ligna. Ifraci. de. alber
gocti. 7 Lapis de castelliono ut ipse

Sed in ueritate nō uidet̃ uera de
trina q̃nto statutum loquit̃ specificē
de clerici. quos p̃bo s̃ modo iuincibi
liter. i. d̃a p̃fatio. l. d̃mōstrat finalez
intentionē cōd̃ n̄tis. l. ij. §. l. v. initium
cōstitutionis d̃mōstrat. ff. d̃. iur. 7. fac
igno. quē ad s̃ allat. d̃. An. in. de. i. d̃
ele. 7. tex. i. l. fi. ff. de. hered. insti. De q̃
exclamat ibi. Bal. 7. i. l. i. de. origi. iur.
7. ibi. Bar. 7. p̃eundez in p̃ma. consti.
t. §. quibz 7. i. l. cum hi 7. ibi p̃. Bar.
7. Bal. ff. de. trasact. 7. tex. 7. bar. in. l. i
ff. ad maceo. 7. bal. i. l. ut liberis. C.
de. colla. 7. i. l. hec uerba. C. d̃. fal. cau.
adie. 7. lega. 7. D̃. abb. in. c. ex mlt̃a de
uoto s̃ p̃fatio posita in. d̃. c. ecclesia est
ista v̄z quos obsequēdi manus necessi
tas non auctoritas impāndi. c. vñ rō
formal 7. uiua est ista qz laici non pos
sunt statuere in fauorem ecclesiāz ul̃
clericor̃z specificē qz concedo consti
tutionem sup̃ eis esset quēdā auctori
tas 7. maiestas impāndi. i. d̃a con. d̃. sta
tutum est iurisdictionis ut uixit. glo. l.
i. d̃. iur. o. in. di. ut sup̃ius dixi q̃ sequit̃
q̃ si constitutio laici emanat p̃ modū

A. Courtis

Et si quispiam dixerit leges noue imperiales disponunt sup ecclesijs: cleri cis: et rebus eoz ut p totu. C. d. sacro sanc. eccl. 7. de. epi. 7. cle. 7. de sanctis. epi. in. au. 7. nihilominus recepte sunt 7 ligant 7 in comuni obsequantia tenentur qd ad hoc R. 7 allego dictu. Jo. an. dree. 7. Hosty. in. c. fi. de. solu. ubi dicit qd omnis lex imperialis intelligitur approbata a canone etiam sup rebus ecclesijs dum modo non sit in eis preiudicium nisi expresse reperiat statutum verum in canone. secus dicit in statutu. potestatis quod notauit. Jo. an. 7. Jo. cal. i. c. i. de op. no. nu. Et p ista non ut ista doctrina secuta statendu tamen est qd laici possunt privilegiare ecclesiam 7 clericos si non p viam statuti 7 imperij 7 iurisdictionis nisi aliter expressum esset in canone 7 ista tene meti. Gal. tamen in. l. i. d. su. tri. i. xij. col. Sicu si hic ulterius queritur an statutum generale includat clericos. Aut loquimur inquit de fauorabili inclusione: aut de odiosa: aut mixta p casu includunt clericos iohannes si statuto dicat qd filia non succedat supstitute masculo: includit presbiter 7 monachus allegat. c. dilecti d. foro. compe. si male allegat qd ibi privilegium fuit indultum a papa 7 non a laico Idem dicit si clericus habet instrumentum guarantigie contra me qd potest beneficio statuti uti circa parata in executionem ut ibi late patet: Aut loquimur in statutis odiosis 7 exclusiuis: tunc si odium est rationabile excludunt nec veniunt in generali fructu allat. d. c. de curionibus. Si autem ratio finalis statuti discernit bonum publicum: ponit exemplum qd mulier non succedat nisi in certa particula stantibus agnatis masculis: 7 tunc remittit se ad dicta per se in l. deo nobis. C. d. epi. 7. cle. Nihilominus. p. de. anch. in. repe. c. i. de. consti. in. xxiii. c. ta. 7. sequitur 7. 7. quero igitur circa quod ubi dicit qd statuta laicorum etiam si sunt eis fauorabilia non patrocinantur nisi sint p ecclesiam approbata allat. d. c. ecclesia de. consti. Sed male loquitur de ecclesijs in fauorem earum Et ideo negari non potest quin iste passus sit vis

ficilis ⁊ dubitabilis multum ⁊ eget d
 cisione pontificia Adde tri. Val. in
 .c. q. in ecclesiay. de. cōsti. ubi ponit qd
 nem interminis. An laicus possit sta
 tue qd laici nō possunt alienare i cleri
 cos ul ecclesias res tributarias ul col
 lectarias ne fiscus careat subsidio col
 lectay. Et rñdet licitū esse laici. dese
 dere suas iurisdictiones ⁊ utilitatē pu
 blicam i acquirendis non autē i acqsi
 tis ecclesiē i p̄ diē se p̄bare qd h̄ potes
 p pactum ⁊. tex. alit. l. fi. C. de. re. alie.
 non. alie. l. fi. C. de. pac. inter. empt. o.
 ⁊. uendi. ergo. ⁊ p statutum. l. si ita qd
 S. ca. lege. de. xbo. obligati. l. in quozuz
 ff. de. pigno. l. i. C. non. licē. metro. ha
 bi. li. xi. l. i. ⁊. l. certa forma. C. de. iure.
 fisci. li. x. Et ita dicit esse in feudis p
 uassallos qd uassallus nō potest aliena
 re feudū in ecclesiam qd alienaret i po
 tentiore. c. i. de. ali. feu. Et ecclesia cul
 trix est iusticiē nec in se patitur nec
 in alio tolerat ⁊ ita resistet ¶ Postre
 mo. D. car. in comento. c. ppendimus
 de. sen. exto. in. v. carta i v̄siculo S3 qd
 si auctorizabit ⁊ p̄cepit seō non di
 recte d̄cernet ecclesias. ⁊ eleuato inge
 nio mirum imodum pro sua solita cō
 suetudine exorditur hanc hesitationē
 melius q̄ unq̄ legerim aut audierim
 ¶ Done inquit statuto cauēt qd aliqua i
 mobilia bona non possint uendi non
 subdito communis ⁊ ānullat contractū
 ¶ Nunquid si laicus uendat ecclesiē con
 tractus erit nullus obstatē statuto il
 lo Et refert. D. fran. de. alber. in con
 tingentia facti cōsuluisse tale statutum
 ualere nec esse cōtra libertatem ecclesiē
 ¶ Nā contrahendo ecclesia non fungit̄
 iure speciali sed iure comuni cuz alijs
 ergo non uersatur in hoc libertas ec
 clesiastica que non competit omnibz
 sed ecclesijs tantum ar. l. hoc legatum
 de. le. iij. q. puilegium debet aliquid in
 dulgere speciale. d. l. puilegia ⁊. l. i. C.
 de. thesau. li. x. ⁊ regla puilegia. li. vi.
 ¶ Dicitur enim pprie libertas ecclesia
 stica quando ecclesia habet puilegium
 p quod tractatur non communiter cum
 alijs si ius speciali puilegij Et potuit
 statutum qd est aduersus laicos uendē
 tes eos reddere in habiles ad admini
 strationem rex maxime que sunt inter
 ritorio statuentium Insti. de. cōtraben.
 emp. §. fi. insti. qui. re. alie. non licet p
 torum. l. i. ff. de. re. eo. C. que. res. uen.
 non. pos. p totum Et ex ui p̄hibitio
 nis cōiectus p subditos cum non sū
 bito celebratus infirmatur. C. d. omē.
 et. mer. l. i. et. l. mercatores. C. que. res

u en. pos. per totum. l. ij. ff. de decretis
abor. ta. l. si. refert. tr. Jo. cal. consilisse
conferunt q non includitur ecclesia q
si hoc statutum exprimeret esset illicitum
in eo q prohibet contractum de se licitum
cum ecclesia fieri. c. quanto de pui
le. c. si. de imu. ec. li. vi. de frequens de
exce. pla. nec in uerbis generalibus in
cluditur ecclesia. l. i. c. de magi. ouel.
leuacuaris. C. d. decu. li. x. p hoc etia
l. i. ff. quod cuiusq. uni. no. ad. si. c. i. de
iure. iura. li. vi. hoc tenet. Jo. an. i. d. c.
si. dicens tale statutum phibituz quo
ad contractus factos cum laicis non ibi
ditis bene ualeret p. l. dudum. C. de
trahen. emp. iusta. l. cum ita. ff. de. d. d.
7. de mo. si secus est in ecclesiis q sunt
p. uilegiat. i. donatione ut possit in ec
clesiam fieri. l. illud de. sacro. sanc. eccl.
In generali ergo concessione facta po
pulis sup condendis legibus ut in. l. o
nes populi de. iusti. 7. iure. no uidetur
concessum ut i. p. iudicium ecclesiarum
populi possint statuere. l. i. in p. ff. de
offi. eius. l. sanctio. ff. de. pe. c. cum in sta
tia de. censu. Et si alr intelligeremus
esset cont. libet. rem ecclesie ut in. d. c.
ecclesia 7. c. si. 7. eo. 7. si fuisset exp. sum
statuentes esset excommunicari allegat
d. c. nouerint Et sic sequitur. D. pe. d.
ancha. in. d. c. i. de. consi. Do. tam
ear. pro explicatione istius. q. ponit et
irritat alia. q. i. qua. q. d. se. cluluisse
Statutum pistoniense disponebat q
donatio sit ipso iure nulla nisi sit denu
ciatio pposita. 7. menslem an donato fa
cta ecclesie no annunciata ualeat. denu
refert. q. Jo. cal. disputantis in simili
de statuto Dononien. q non ualeat
testamentum nisi sit registratum in
morabilibus communis. 7. certam diem: si
ecclesia fuerit instituta tenuit q statu
tum non ualeat 7 non ligat quo ad ec
clesias per rationes positas in. q. p. ce
denti Et idem uoluit. D. an. in. c. rela
tum de. testa. 7 in. c. quod clerici. d. fo.
compe. 7 in. c. ecclesia d. consi. Et. ba.
in. d. l. cunctos populos 7. Dal. in. d.
aut. cassa In contrarium arguit. D. car.
q statutum laicorum potest qualificat
tractus laicorum p rationes supius
dictas 7 allegat q. no. Dar. i. l. scrip
to. 5. ff. de. mu. 7. ho. ubi dicit appo
ni posse remedia ne p. dia transferatur
in ecclesiam nisi cedere ut teneat ad
tributuz seu uetigal. ecclesie 7 dat mo
dum ut fiant omnia p. dia tributaria
7 tunc transibit cum onere reali 7 al
legat no. p. modernos i. c. postulati. d.
fo. compe. que non multum faciunt se

tundum. D. car. Ipe alit. c. pastoralis
de. deci. c. ex litteris de. pigno. 7 quod.
no. Ifrede. de senis i. consilio. lxxvii. ubi
dicit q si p. statutum phibitum e. fie
ri cessionem in magnatem etia si fia
ab ecclesia non tenebit cello nec tale
statutum censetur contra libetatem ec
clesie. si g. ualeat statutum in habilitate
laicum passiu. ne recipiat ab ecclesia
nec dicitur esse contra libetatem ecclesie
Ergo idem erit actiue licet aliquis in
habilitetur passiu. 7 non actiue. c. si. d.
de. ex. mi. tam hoc casu fortius debet
tenere statutum in habilitas actiue q
passiue Quia statutum in habilitas ac
tiue cernit bona que sunt de iur. sta
tuentium que ro. cessat quando passiu. 7
nulla ro. p. habilis assignari potest in
spali quare plus: quando actiue q pass
iue Id autem quod pluribus rōnibus ui
uatur fortius est ergo. 7 firmitus de. of
fi. de. le. c. prudentiam. 7. illa quippe
Expdictis hec q. 7 pcedens 7 si
miles in ppter motiua hinc inde: tuz
ppter auctoritatem plurimorum tum
etia ppter mere magnitudinem 7 ar
bitratem non sit facile inuestigare p
pter que non est p. cipitanda sententia
l. 7. q. ff. de. inter. acti. v. di. c. ponderet.
ij. q. i. Deus omnipotēs tū dñio fret
auxilio dñi. car. dicit se subicere quon
sentat In d. dei ea agitur cum d. rebus
etia ecclesiasticis. 7 ecclesiastica libetate
de. ne roma. 7. si d. dei negotio d. ele.
Primo autem ad fortificandum il
la parte q talia statuta ualeat dic. ie. i
meo adductuz aliq. 7 q. d. q. maxie vi
det. face. i. dñi. tūq. no obstata tollz
Secundo dicit q d. iur. contra p. dicta.
putet 7. soluet rationes contrarias.
Pro p. te ergo affirmatiua q ta
lia statuta ualeat arguit Quilibet po
test d. suis rebo disponere p. uult et
quilibet hñs iurisdictionem potest face
re statuta licita de rebo suis p. missa au
tem statuta dñe licita apparent maxie
in. q. p. cedenti 7 enim i. traditione rei
sue etia faciendo spali 7 exp. sse ecclie
potest laicus esse p. uatus forma adicere
p. qua non seruata tractus qui tenuit
rescindi potest. c. cum dilecti d. dona. et
c. uerum d. conui. appo. ubi res tradi
te ecclesie reuocantur ad usum laicor
tradentium In hoc tamen. Inno. i. c.
uerum d. fo. compe. dicit notabiliter 7.
singi. ualde secundum eum q reuoca
tio fieri debet auctoritate iudicis ec
clesiastici q cum res sit facta sacra
mitteretur sacrilegium si laicus ea au
toritate p. pria occuparet xij. q. ij. c.

nulli .i. c. se d. fo. compe. cū sit generale
.i. c. conquestus Et q̄ hoc dictū potest
facere ad q̄onem iō declarando ipsū di
cit. D. car. insistendū esse: Nam aliq
distingunt an tradens apposerit p̄m
p̄ quo possidens constituit se p̄cario
nomine possidere in eum casū inque
facienda sit reuocatio: tunc auctori
tate p̄p̄a potest fieri p. l. Idem. l. si q̄a
ib hoc pacto. ff. d. trahen. emptō. Ali
aliter fiat tunc p̄cedit dictū. Inno.
Et refert hoc dixisse. D. car. in. l. si qui
abūti. §. si quis possessionē. ff. de. acq.
posse. Ipse uero dicit dictum. Inno. si
p̄liciter defendi posse illā forte eccle
sia negauit pactū ul̄ erit dubium d̄ fō
ma pacti q̄ ecclesia diceret q̄ non est
sic late intelligendum. uel ei fuit inū
ciatum. uel etiā multa similia opponi
possent Item ex quo res est effecta ec
clesiastica non debet in manū laici re
duci sine auctoritate iudicis ecclesiasti
ci cum res ecclesię non sint alienandę
ob ea sine magna cā t̄ cum decreto. c. i.
j. eo. li. vi. hec autē reuocatio t̄ si nō
sit p̄p̄e alienatio habet tamen simili
tudinem p̄ hoc etiam allegat bona he
retici ip̄o iure sunt confiscata tamen iu
dex laicus nō apprehendit ea nisi p̄us
p̄ iudicem ecclesiasticum declaret illū
esse hereticum. c. cum secundū leges d.
here. li. vi. p̄ hoc inducit. d. c. cum dile
cti quod singulariter fm̄ eum facit ad
hoc. Ibi enī cum apponeretur t̄ statz
in casu reuocationis autēq̄ reuocatio
fieret: fuit discussū q̄ iud. p̄ iudicē ec
clesiasticū. Illud ergo de p̄cario no
mine adiecto p̄cedit in alio q̄ in eccle
sia t̄ est utile ualde ipsi tradenti sed i
ecclesia non ex rōnibz p̄missis Et hoc
tenendo q̄ tenetur appositio p̄c̄i p̄ca
rij mō p̄dicto necessario inferitur q̄ fō
tius debet tenere statutum dās formā
traditioni autēq̄ res ad ecclesiam in
seat si ecclesia tenendo q̄ requirat iudi
cium iudicis ecclesiastici fm̄ doctrinaz
Innocen. quam ipse putat ueriozem.

Tu pondera q̄ mirum ē de dōna
car. in. quātum dicit. Inno. dictum ue
rius in. d. c. uerum q̄ est cōtra. Inno.
casus formalis in. l. si quis curial. C.
de. epi. t̄ cle. t̄ ibi. Bal. allegat illū. tex
cōtra. Inno. t̄ etiā illum. tex. allegauit
D. car. in. l. creditores. C. d. pigno. cōtra
Inno. t̄ idē uoluit in. l. si. ff. ut lega
no. ca. t̄ idē tenuit. Hosty. t̄ Jo. an. i
d. c. uerum t̄ ibi. Jo. de. ligna. qui facit
mentionē de. D. car. in. d. l. creditores li
cet. D. an. ibi t̄. Jo. de. Ro. sequatur
dictū. Inno. p̄. d. c. cum dilecti t̄ āplia

uit illum. tex. loquentē i donante ha
bere locū i legante q̄ legatū est dona
tio quedā. l. legatū. de. le. ij. t̄ pbat for
maliter in. d. l. si quis curialis quod au
tem requirat sūia declaratoria fatēdū
est de plano v̄z q̄ ecclesia non hūaue
rit pactū ut in. d. c. cum fm̄ leges de.
here. li. vi. t̄ i. leius qui delatorē. ff. de
iur. fil. Limitat tñ. D. car. in. d. l. credi
tores nisi res eēt effecta sacra Tu allā
p̄ eo t̄ c. ligna de. conse. di. ic. cōperius
c. cōfessim. xvij. q. vij. Subdit. D. car.
istis p̄missis sufficere q̄ in traditione
rei potui adici p̄ laicū certa forma p̄.
d. c. cum dilecti t̄ c. uerum non enī ap
paret quare nō eodē mō posset statu
tum dare formaz rei tradendę ecclesię
Itē rō que fit de p̄uilegio ecclesię nō
urget nō enī p̄iudicat statutū ecclesię
i casibz q̄onuz p̄missaz nec fecit etiā
incapacem si potius ip̄os laicos ibi
biles fecit ad alienādum nisi certis p̄
sonis t̄ suata forma. Et subdit. c. si. d.
imu. eccle. li. vi. cum ratione sua nō fa
cere i cōtrarium p̄cedit. n. illud. c. ex for
ma p̄hibitionis ut collr q̄ i deroga
tionē ecclesiastice libertati. talia fiunt
ut q̄ fit d̄ clericis mentio ut ibi. ul̄ q̄
p̄hibitio est talis que uergit i d̄nimo
dum detrimentum ecclesię ut i exem
plis ibi positis si p̄cipitur q̄ nihil uē
datur clericis. Et idem si p̄ uerba gene
ralia q̄ statutū dīc̄ nihil posse uendi
non sustinentibz onera comunis q̄ p̄
hoc icluderent clerici indirecte ad su
stinendum onera t̄ sic libertas ecclesię
uiolaretur. Et istum dīc̄ esse uerum i
tellectum illius littē Nec. c. ecclesia d.
cōf. t̄ c. si j. eo. faciunt ad id ad quod
s. inducta sunt q̄ loquuntur quando
dispositio laicorum disponit exp̄sse su
p̄ rebo ecclesiasticis. Idis dictis ue
nit ad secundum t̄ pollicet dicere q̄
sibi de iure uidet̄ quo ad duas p̄cedē
tes q̄ones t̄ alias siles dicens q̄ tunc
quo ad ecclesiam statuta talia non te
nent cum apparere potest uergere in d̄
rogationem libertati. ecclesię. Et ista
est ratio dicti. c. si. q̄ est attēdēda. l. hec
actio. ff. d. calūp. i. di. c. cōsuetudo Et dis
tinguit hoc modo Alii. d̄ ecclesia aut
ecclesiastica. p̄sonis sit mētio. alii. nō p̄.
casu dīc̄ q̄ eo ip̄so q̄ apparet q̄ sunt
cōtra libertatem ecclesię in eo q̄ d̄ lai
ci statuūt d̄ non pertinentibz ad eos
allegat. d. c. ecclesia t̄ c. si j. eo. t̄ sic cō
stat q̄. D. car. intelligit q̄ in. d. c. ec
clesia fiebat mētio exp̄sse d̄ ecclesia t̄
clericis. seu rebus ecclesiarum que ē cō
D. abb. qui dicebat q̄ statutū loque

in. c. si. de. in. i. ho. de. i. in. d. c. u. ue
nissent 2. casu qñ nulla sit mentio
de ecclesia aut clericis aut in duabo p
ximis questionibz et similibz: tñc aliud
de statutum non simpliciter pñbz o
tractum sed certam formam requirit
puta cum dicit nō ualeat donatio nisi
fuerit insinuata potestati: Aliud sim
pliciter pñbet. 3. pño casu qñ fōma
est obseruabilis sine magna difficulta
te: aut forma adicitur cōtractui qui de
sui nā est de forma iudicis ecclesiastici
puta sup legatis uel cōtractibus factis
ad pias causas: aut adicitur alteri cō
tractui. p casu dicit nō tenere statutu
tanq̃ de non pñentibz ad iurisdictio
nem statuentiū euz taliū regulatio ad
ecclesiasticum iudicē pñeat. c. nos q
de. c. si heredes. c. tua de testa. l. si qd ad
declinanda. l. nulli. C. de. episc. i. cle.
aut. d. sanc. epi. §. si quis autē pro redē
tione. Istud fuit dictū. Par. i. o. l. cunc
tos populos et sequit. **D.** an. in. d. c. re
latū d. testa. et superius dictū est: Aut
adicitur cōtractui qui d sui nā est de fo
ro iudicis secularis ut regulariter sunt
omnes cōtractus et dispones laicorū
et tunc p hoc nō uiolatur libertas ec
clesiē in aliquo q̃ licet sit fauendū ec
clesiis et ecclesiasticis psonis p totum
de sacro. sanc. eccle. i. de. epi. i. cle. i. de.
inu. eccle. tñ sicut dicitur de uicinis qd
debet eis faueri: tamen ita q̃ alijs nō
fiat in iniusticia. c. ex tenore de. fo. cōpe
sic dicit esse fauendū ecclesie ut tamē
nō turbetur iurisdictio laicorū. c. nouit
de. iudi. c. cāmq. el primo. qui. si. sit. le.
et maxime quia ex iusti causis talia
statuta iustificari possūt. sine bona q̃
lienētur iñ subditos ad uotum eorū
qui bona habēt. Sed demū cū sup ē
cā rationali. al poterit facer ciuitas
ex ui tribu tamis et sustinētibz onera
ciuitatis et ideo tenet statutū secūdu
eum quod nō teneat uēditō nisi fece
rit prius proclama i palatio si qd uelit
in aliquo cōtradecere. **¶** Vel nisi alie
nans sit. xxx. an. nox. uel nisi inter i
duo proximiores nō tenebit alienatō
facta in ecclesiam nō seruata tali for
ma quia in hoc nullo modo multa est
ecclesia iure spetiali nec i aliquo pñoi
catur ppter. hoc. et hanc cōsideratō
nē dicit nō factam ab aliquo usq̃ ad tē
pora sua. Et gaudio uehementissimo
exclamat de hac sua cōsideratione.
¶ Miror de tanto doctore q̃ nō uiderit
Sali. cuius fuit ista cōsideratō i. autē
cassa. s. allata ubi dicit q̃ in alinarōe
rei immobilis fieri pñiorē. xxy. an. si

debet infuere consensus agnatorum
al contractus est nullus q̃ alinans est
suppositus iurisdictioni statuentis ergo
sibi puidere potuit et cum suo statu
to allegari tum etia q̃ ex isto statuto
nullū ius opēit clerico tñ ē q̃ digitas
recipientis non tollit legem puidētes
danti ppter imbellicitatē osili. l. gene
rali. C. de. sacro. sanc. eccle. l. ex impfec
to de. testa. Item dicit econt si clericus
minor donaret laico maiori ratione eq
litaris euande. l. i. quod quisq̃ iur. l. si
C. d. fru. i. litt. expen. Et ideo ubi cle
ricus cōtraheret cum clerico q̃ puile
giatus pariter cum puilegiato nō uti
tur puilegio. autē. nisi rogati ad. tre
bel. Si uero forma adiecta est cū ma
gna difficultate obseruabilis ut equi
peratur impossibilitati ut i casu. c. fili
d. testa. l. apud. iul. §. si. de. le. i. et. **¶** D
in regula senel de. reg. iur. li. vi. sicut
enim nō tenet statutum q̃ ex toto p
hibetur cōtractus quādo ex hoc nimū
puidetur ecclesiē ita hoc casu. Et iā
decidit Statutum disponit q̃ nō pos
sit fieri translatio immobilium in nō sū
euntan onera comunitati. nisi delicta
tia communis: tale statutum non habet
locum in translatione facta ab ecclesia
uel ecclesiē quia obtinere talem licen
tiam uidetur impossibile cum dīcedat
ab uno solo ut. v. §. si. Et p hoc vi
cit limitata statutum paduanum dis
ponens sub hac forma q̃ debet intel
ligi ita q̃ ad ecclesias non extendatur
etiā si difficultas non sit tanta ut cē
seatur impossibilitas dū modo sit dif
ficultas. Nam difficultas impedit mo
ram dmitti. l. quod te. ff. si. cē. pe. c. bre
ui de iure iurā. et p sequeus impedit
penam que ex mora dmittitur. l. ij. §. i.
ff. si quis. cau. et in hoc non differt dif
ficultas ab impossibilitate ppter
rea cum in habilitatio facta simplici
ter uel sub certa forma sit quedam pē
na sicut aparet in excommunicato q̃ in
penam sit inhabilis ad actus publi
cos. c. ad pbandum de. re. iur. c. si. d. cle.
exco. mini. Et ideo statutum reddens
difficilem translationē tali difficulta
te que ppter possz dici difficultas quo
ad ecclesiam nō est obseruandā nec strī
git q̃ omnia dicit diligentissime menti
comēda. Si autem statutū siplr p
hibet cōtractū quia dicit nō posse alie
nari bona i non sūditū si cōtractus
est de foro ecclesie nō tenet. Si uero
de foro laici. et tñc si obseruaretur quo
ad ecclesiam: Aut multū ponderaret
ecclesiē: Aut nihil uel parū primo casu

ad ecclesiam uel clericos n̄ extendit et
idē dīc in statuto p̄hibente bona uē
di n̄ sustinētibz on̄ra. c. nō mīd. d. imū
ecclesiarum. l. de his alias deo nobis
C. de. epi. et. de. nō p̄p̄ea d̄bēt min⁹
bū ēd̄ari q̄ laici sustinentes p. d. c. nō
min⁹ al' p̄uilegium ecclesię esset eis
dāpnosum quod esse non debet. l. qd̄
fauore. C. de. legi. 7. r̄uoi recte ledere
tur libertas 7 imunitas ecclesiarū 7
essent clerici deterioris conditionis. c.
quāto. de. p̄uile. It̄iunt etiā clerici ex
hoc timidiōres 7 sic necessario infert̄
q̄ eoz libertas uiolatur ut i. d. c. que
honorāde 7 maxime dicit hoc p̄cede
re si p̄hibetur alienatio īmobiliū ul'
omniū. si si nullū esset ecclesię ul' pa
rā. per iudiciū quia statutū dicit āma
nō alienari i non subditum ul' quāto
simile his a quibz clerici p̄hibentur
aiur ut in. ti. ne clerici. ul' monaci in
mo etiā si nō esset naturale p̄iudiciū
ecclesiāz 7 apparet cā rationabilis
mouens ip̄os statuentes puta q̄ cer
ta bona existentia in cōfinibz nō alie
nent i non sustinentes onera ne pos
set contingere uariādo cōfiniū. ul' dis
ponit q̄ aliquę domus deputate ad
usum publicū licet sint singulorū nō
possint transferri i nō subditū ne for
te cōe nō posset illas conducere ab il
lo iquē trāslatē sūt q̄ ille locare nol
let uel nō sine magno emolumento i
quo magnū p̄iudiciū fieret comuibz
istis casibz nō teneret alienatio facta
i ecclesiā. Dicit tñ tātus doctor q̄ l3
sciat hec fore. noua nec dicta p̄ aliūz
tñ putat q̄ cū ceteri diligenter inspe
xerint uidebūt q̄ d̄ uera radice iur̄.
p̄cedūt 7 maxia nitent̄ equitate ut
ecclesię cōueniēt i iure suo 7 laicorū in
risolūtia non ex toto cōsumat̄ allegat
.c. puenit. xi. q. i. 7 i hoc requieuit in
geniū hui⁹ excelsi doctor. Et idu
bitāter ista distinctio nō bilis: digna
ē claudior: aut Iuliano q̄ cōsecrētē
it̄lectū habuerūt ut. Bal. utā x̄bis
i. l. ones populi. ff. de. iusti. 7. iur. per.
tex. i. l. atestatore i. x̄. claudi⁹ magno i
genio apto iur̄ m̄dit. ff. d. ddi. 7. d̄mā
7 p. tex. i. l. scire opz. §. 7 si maxie in
x̄. legis pudendū x̄tices. ff. d. excu. tu.
nihiloi⁹ defecit i saluari suo. Nam.
Albe. de. rosate. i suo soll. ēd̄atu sta
tutorū i scda pte. q. ij. ad si. cū i hac. q.
ardua sup̄ statu to mediolanensi fuis
set assūptus i unū ex iudicātibz fina
lit̄ iudicauit q̄ si tale statutū require
bat cōsensū sup̄ioris i alienatione fie
da i nō subditū: cōphendebat ecclesiā

7 tenebat Et iō cōsensū sup̄ioris. nō
reputat̄ īpossibilis ut uoluit. D. cā.

Et sequeretur unū i ueniens iura
canonica disponūt q̄ bona ecclesiarū
nō possūt alienari nisi ex cā licita et
iterueniēte cōsensū sup̄ioris ut i. c. i. 7.
eo. li. vi. sequet̄ q̄ talis alieatio iudi
cetur īpossibilis qd̄ repugnat qua
si humano it̄lectui. Inec. ob. l. apud
iul. §. si. q̄ nō pbat dictū. D. car. ut
patet ex relati. p̄ me sup̄ius. Su
puenit. D. pe. d. anc. cōsilio. lx. ubi la
te 7 it̄iliter cōsultat̄ statutū laicorum
nō posse subēbere clerici. cōsiliū eo
rūde laicorū inter quos cōuersat̄ et
uiuat et eoz cōditio ēēt d̄terior q̄ cō
ditio iudorū 7 excomunicatōz ut dixit
tex. i. c. quāto de. p̄uile. Et lex dīc ou
rissimā esse p̄nā int̄ hoies uiuere et
hoiū carere suffragiis. l. bi. q̄ sanctā
C. d. apostata. Inā ut inq̄t Cicero in
p̄ officiorū Denabē aliqd̄ alt̄i 7 ho
minē cū hoim̄ in cōmodo suū in cō
modū augere magis est cōtra naturā
q̄ mors. Et si tā illustis p̄he repu
tat̄ h̄ cōtra nām quo ad ones quāto
magis q̄ ad ecclesiā: clericos: 7 p̄so
nas ecclesiasticas. Inā licz dicat canō
q̄ duo sunt genera xp̄ianorū. xij. q. i.
Duo sūt tamē una dicit̄ uniuersitas
laicorū alia clericorū Inā ydoni⁹ p̄he
qui paganus diuisit religionē in tres
partes Quarū unā sacram: alterā pu
blicā: alia p̄p̄iam appellauit uniuersita
tem. Et lex dicit q̄ ius publicū in sa
cris 7 sacerdotibz x̄stat. l. i. ff. de. iusti.
7 iur. facit. l. rex mixtura. ff. de. usuc.
7 q̄. nō. Jo. an. in. c. si. de. offi. de leg.
li. vi. 7. Oldra. cōsilio. xxx. Et p̄ illam
mixturā i mult. casibz laici sunt d̄ fo
ra ecclesię 7 ecōtra ut nōtur in. c. cūz
sit. generale d̄. foro. cōpe. 7 in. c. ubi p̄
culū. §. p̄terea. d̄. elec. li. vi. 7 i. c. p̄nci
pes seculi. xxiij. q. v. Quinimo maior
uidet̄ inuolūtio 7 p̄as ecclesiastica in
q̄tū melioribz p̄est. l. animabo. c. soli
te d̄. ma. 7. obe. ḡ q̄ res publica tēpo
ralis p̄iudicare possit rei. p. sp̄uali 7 i
illo participio 7 comunione quod ui
cit̄ habere in laicis. 7 rebz tēporalibz
in usu dictarū rerū 7 suffragio laico
rum. Spiritualia enīz diu esse nō pos
sūt sine tēpōalibz. i. q. iij. c. si qs obie
cerit. Dñt enīz iura q̄ una p̄as dēt
p̄ alia aduari. c. i. de. no. op. num. Cūz
ḡ una cēseat uniuersitas ex diuersis
tēporibz nō dēt eadem diuerso iur̄
censeri nec una i p̄iudiciū alteri⁹
aliquid. machinari ut. d. l. rerū mix
tura 7. c. i. de. offi. ordi. Et confirmat̄

Hoc fm̄

hoc finem cum q̄ posito q̄ laicalis po-
testas tēporalis hēat plus iuris quāz
ecclesiastica nō tñ uidet sibi licere p̄-
stututa sua p̄iudicare ecclesiastice po-
testati respectu iur. qd̄ i laicis p̄tēdit
ut cū eis hēat liberū participiū hoc
pbat̄ i sibi in. c. p̄sanis de. restitu-
tione. 7. i. c. si. de. deci. 7. exp̄ssius quo ad
casū n̄rū i. c. si. d. i. nu. eccl. li. vi. Si
enī clerici non hērent ius obsequia-
riū i laicis ualisset illud statutū quo
ad ligādos subditos si cū p̄sonis pro-
hibitis nō hērent participiū ut. l. si.
ff. d. de. aboroi. facien. l. mercatoris
C. d. omer. 7. merca. Itē hoc lex pōt
phibere cōmerciū rerum sui territo-
rii certo generi p̄sonaz ut nō. i. l. pe-
C. d. omer. emp. 7. in. l. i. C. nō. li.
habe. metro. li. xi. tñ nō pōt p̄ statu-
tū laicorū restringi ista facultas ne pos-
sint cōtrahere 7. relinquē ecclesijs p̄
ut laicis placuerit. l. i. C. de. sac. sac̄.
eccl. c. futura. xij. q. i. c. i. cū. sy. d. i. nu.
eccl. li. vi. Si ḡ nō pōt impediri co-
merciū 7. facultas libere cōtrahēdi
7. disponēdi libere d̄ rebus suis q̄ ad
clericos m̄to minus poterūt p̄ iudi-
care ecclesijs quo ad res acq̄sitas In
hoc enī maxime uersat̄ libertas eccle-
siastica ut. d. l. i. Et q̄ nec p̄cipue nec
exp̄sse pōt laici hoc statuere ḡ eoz
mō nec generaliter poterunt statuere
Generalitas enī includit eos sup̄ q̄
bus pōt statuens specificē disponere
7. ita residet tāt̄ doctor i p̄allato cō-
silio Faciat q̄ cōsultit. Bar. i. cōsilio
qd̄ incipit Domini p̄ores ubi statue-
rūt p̄sumi q̄ omēs cōductores posses-
sionū cūq̄ fuerint siue clericorū
siue laicorū possūt renūciare cōductū
nibz pro futuro t̄p̄e 7. q̄ nullus offi-
cial̄ p̄sumi possit d̄ hoc cognoscere ul̄
iurisdictionē habē cōtra dictos cōduc-
tores cōsultit ibi. Bar. tale statutum
nō ualere q̄ erat cōtra libertatē eccle-
się p̄ iura. s. allata 7. etiā cōsultit q̄
officiales p̄sumi nō possūt cognoscere
postq̄ p̄ statuta p̄sumi adēta ē iur. dicta
Istud ultimū re. pbat. D. pe. de.
anc. i. repe. o. c. canonū statuta in loco
sup̄ius allegato 7. etiā re. pbat. D. do.
abb. i. repe. c. ecclesia sac̄e marie Cō-
sultit etiā ibi. Bar. q̄ clerici habe-
būt remediū q̄ poterūt adire p̄siden-
tes ciuitatū. ut dent eis iudicē habile
q̄ si neglexerint: d̄ uoluerit iur. dictio
ad iudicē ecclesiasticū. c. l. 3. c. ex. tenore
de. fo. cōpe. Et p̄ ista passus iste reddi-
tur dubitissimū. Quid ego fra-
gilis in tā dura 7. aspera disputatio

nis p̄uinitia aggradiā: cōsultius p̄fec-
to erit calamo parē: 7. finē imponē:
q̄ ut agnus corā tōdente obmutesce-
re. Idē enī ista decēt humeros gesta-
mina n̄ros. S; tremēdi dei iudicio re-
linquēda. O qui rex hominūq̄ deūq̄.
Eternis regis imperijs 7. fulmie ter-
res. Tu mētē labātē dirige me dubiū
Tu cēro robōe firma Dei ḡ imōta-
lis sūma deuotione omī implozato p̄-
sidio saluo tamē saniori iudicio atq̄
me sibi sacro sac̄e Romanę eccl̄ie
Iudēt mibi dicendū tale statu-
tū cōphendē ecclesijs: clericos: 7. ec-
clesiasticas p̄sonas. q̄ p̄bo l. i. ubi
cūq̄ lex generalit̄ utit̄ istis x̄bis p̄-
hibitis sup̄ re spectante ad cōsuta-
re cōphendetur ecclesia. Iste est casus
formalis i. l. nullus penitus cuiuslibet
ordinis uel dignitati. uel sacro. sanc.
eccl̄ie. uel dom̄ reiga exactionē āga-
rioz habeat. C. de. cur. plu. li. xij. ubi
uidet̄. tex. apertus Et si dicat̄ amice n̄
cūq̄ ponit̄ alternatiua int̄ genus
7. spēm resoluit̄ i dictionē exp̄positiua
i. pro. i. nō. glo. 7. Bar. i. l. ubi pactus
C. d. transac. 7. l. i. circa p̄ncipium
ubi q̄torpēdē uel p̄cedē. ff. ad. l. ac-
gl. q̄ expōit̄ p. i. q̄ Illud est uerum
quōd d̄ mente p̄ferent̄. apparet q̄ d̄
ita uoluit 7. ita h̄r in. l. i. pactū 7. in.
o. l. ij. Alias alternatiua posita int̄ ge-
nus 7. spēm significat p̄ferentē uo-
luisse illaz spēm sub illo genē cōphē-
bendō. l. i. ff. de. re. du. plene p. D. a. in
l. si q̄s ducenta. §. utrū. eo. ti. 7. in. d. l.
ubi pactū ḡ cū in. o. l. nullus appa-
reat q̄ d̄ mente illi. l. fuit cōphendē
sub illo genere nullus ecclesiam ḡ lex
generalit̄ loquēs p̄ illa x̄ba nullus i.
mā cōgruente cōphendit illam spe-
ties cōtentaz s̄b illo genere 7. p̄ conse-
quens cōphendit ecclesiā. 7. sic abi-
nitio s̄culi fuit excogitat̄ ad h̄ ille.
tex. 2. l. 3. de. dicit ille. tex. in. l. ij. C.
ut ne. pua. ti. sub. p̄oi. alia. ipo. iud̄ta
x̄. sub. plebeius: si curialis: miles: uel
clarissimus: uel clericus. Ecce nūc q̄
liter sub isto x̄bo generali ne q̄s cō-
phendit̄ clericus ḡ est uera cōclusio
ut infirma p̄t q̄ illa x̄ba generalia
in mā cōgruente cōphendit clericum
2. licet statuens nō possit in spe-
cie statuere sup̄ rebz ecclesijs uel cleri-
corū nihilominus pōt ingenerare unde
refert. D. car. in. c. decernim⁹ d̄ iudi-
se uiuissē in. q. facti Iudex laicus iu-
dicauit sup̄ uniuersitate bonorū cū
dam laici in qua erat ius patronat⁹
fuit dubitatū an iudiciū tenuerit. q̄

ad illud ius patronat 7. cōsuluit qd
sic p. c. ex litter. d. iure. patro. q. licet
i spē nō possit iudex laic⁹ iudicare su
per iure patronat⁹ ut i. c. decernim⁹
7 i. c. qto de. iudi. nihilain⁹ in genere
potuit Ego alio. glo. singl. in. c. filijs
xvi. q. vii. dū mō i libello nō fiat mē
tio iuri. patronat⁹ Ifacit singular di
ctū. Jo. an. i. c. i. d. iure. patro. li. vi. in
nouella quod si qd dicat uēdo uillam
7 ius. patro. qd est i ea nō ualeat uēdi
tio secus si simpliciter dicat uēdo uillā
q. tūc uēit ius. patro. Ifacit quod
hēt i iudiciis. ff. d. contrabē. ep. Ifa
cit dictū. Hosty. i. su. ne. pla. ui. lu. §.
i. x. qd si aliquid ubi dicit platus ob
ligauit fructus ecclesie 7 obuentiones
7 omia ad ecclesiā pmentia an tran
seat cōmodū iur. ditionis si ecclesia ha
beat iur. ditionē: teneat q. sic nisi iur.
ditio fuerit excepta q. h. specialr uen
di nō possit ut i. c. i. r. ij. ne. pla. ui. su.
tū tacite trāsīt cū unitate bonoz. si
cut multa q. spāl r fieri nō possūt: ge
neralit tū bene fieri possūt ut i. d. c. ex
lris Ifaciat elegas dictū. Bal. i. l.
si qn. C. de. bo. ua. li. x. ubi dicit si qd
alicui cedit castrū: uidet trās ferre i il
lū imperiū 7 iurisdictionē si sub uni
tate cedit altat i. ar. l. quidā. ff. d. acq.
re. do. l. pat. §. ij. de. le. ij. allegat. In
no. i. c. i. ne. pla. ui. su. 7. Bar. i. c. cum
Bertoldus de. re. iudica. Et facit pul
chū dictū. Ang. i tractatu quē fecit
d. iuentario quē posuit i. l. i. §. h. fir
pulation. ff. si cui pl⁹ q. p. l. fal. ubi uo
luit q. i unitate generali omiū cre
ditoz 7 legatarioz ut ueniat ad ut
dendū offi. inuētariū si sua putauer
int itersse: cōphendat clerici. Et be
ne facit qd i simili dicim⁹ d. iuramē
to calūpnie qd tacite omitti pōt si ex
pse remitti non pōt. l. ij. §. si q. uere
mur. C. d. iur. calu. Ifacit q. in simili
hēt i. c. si annū de. iudi. li. vi. 7 in. cle.
dispēdiolā. de. iudi. licz g. specificē sta
tutū laicoz nō posset disponere d. ec
clesiis: clericis: 7 similibz. tū i genere
pōt 7 p. h. sublatū est id qd i contrariū
adduxerā. l. xba generalia statuti nō
adaptant ad impossibilia ipi statuēti
ut dixit. Bal. i. l. fi. §. i. c. putatio de p
all. 7. An. i. d. c. ecclesia 7. Hosty. i.
c. tua. d. deci. 7. Abb. i. c. anobis el
p. d. sen. exc. 7. Bal. i. c. cum nō ab ho
mine d. iudi. 7 i. l. fi. d. sacro. sac. eccle.
q. negat hoc. l. q. statuēti laico sit i
possibile p. xba generalia cōphende re
clericos: ecclesias: uel ecclesiasticas p
sonas. Quarto faciat ad hoc. tex.

fol. i. c. i. d. iure. iurā. li. vi. 7 ibi dixit
D. d. i. q. h. statutū laicoz nō teneat
qn statutū disponit cōtra libertatē ec
clesie nihilomin⁹ teneat 7 cōphendit
clericos qn nō est cōtra libertatē eccle
sie. Et ibi illū. tex. esse optimum ad
sustentandā opiniōē. Bar. i. d. l. cum
ctos populos uolenti. statutū laicoz
simplicit disponēs 7 nō cōtra libertatē
ecclesie: ligare clericos dicit tamē co
munit teneat doctores d. d. a. 7 si qspia
adduxerit i mediū. c. fi. d. ui. 7. ho. cle.
7. An. dicentē illū. tex. esse melio
rez d. iure cōtra. Bar. i. d. l. cūctos po
pulos ubi statuta 7 cōsuetudines lai
coz nō ligāt clericos i eoz p iudiciū
etiā si exerceant negociationē q. re
uera si subtilit pōderet ille. tex. non
destruit opi. Bar. ibi enī: statutum
laicoz erat cōtra pūlegiū inuoluntū
ipis clerici. 7 iō est q. tale statutū nō
cōphendebat clericos. c. 5. faciat
tex. in. auē. d. here. 7. fal. §. fi. in. x. in
ōni psona siue puata: siue militari: si
ue sacerdotali: siue imperiali: siue cuius
libet altius cōditionis ubi est. tex. po
nens gladiū huic cēramen ubi dispō
rei laicalis disponens super eo quod
est honestū 7 rei. p. utile cōphendit
ecclesias 7 ecclesiasticas personas
Bene facit. glo. i. c. i. de. testa. 7 que
ibi dixi 7 late 7 āple. dixi i. repe. R. ice
ff. d. acq. here. d. a. tex. ibi declaratiue
loq⁹ 7 est pulchrū 7 ad hāc. q. nouū
dictū comendabile memoriē. Sex
to statutū generalr loquens cōphendit
sbditos 7 districtuales ut i. d. l. cū
ctos populos d. clerici qd aliquis
sūt districtuales laicoz 7 cōphendit
uel cōpremunt p ipsos laicos ut est.
tex. melior. de. iur. i. c. pncipes seculi
xiiij. q. i. Et q. sūt districtuales laico
rū est casus 7 ibi. Jo. an. i. c. fi. d. offi.
d. le. li. vi. Et facit q. h. in. c. accedens
el. 2. ut. li. nō. cōtel. Septimo fa
ciat. tex. i. l. si qd i cōscribendo. C. de.
pac. i. x. ppter cingulum militie suę
ul dignitatē: ul sacerdotij: prerogati
uū ubi dicit si qd plata a laico opre
bēdit sacerdotē nisi dicas q. ille. tex.
nō loquit de sacerdotio i p biteratu
h. d. quādā dignitate q. sacerdotiū ap
pellat ut ibi d. i. glo. p. tex. in. l. i. d.
na. lib. er. Octauo faciat tex. i. c. p.
de. cōsue. ar. illius. tex. acōrio sēsu ū
cōsuetudines q. ues ecclesie: nō ligāt
ecclesias 7 ibi. Bal. pōit exēplum q.
sūt q. ues qn sūt cōtra pūlegiū 7 im
munitates ecclesiasticas all. bar. in. l.
i. §. que honorāde ff. quaz. re. ac. non

datur allat etiam. nō. i. d. aut. cassa g
sequit a dēro q si cōsuetudo nō est g
uis ecclesie cōphēdit ecclesiā Et sic ē
ibi dare casū formale p opinioe. bā.
in. d. l. cūctos populos q generale sta
tutū laicoz nō uolās libertatē eccle
sie cōphēdat ipsas ecclesias. Nec q
alios i loci. superi allegati. ille. tex.
fuit ad hoc ponderatus. Nono h
pbat. tex. i. c. cōstitutus i. d. iux. muni
cipij ueronēsis ciuitatis cōsuetudinez
appbatā. Ibi bona 7 appbata con
suetudo ciuitati. generalr loquēs cō
phēdit canonicos de i. inte. resti. Et
ibi papa mādāt restitui i integrū nec
de nouo approbat illā cōsuetudinē
7 clarū est q nō disponebat specificē
de clericis. q illo casu nō teneret ut ē
tex. i. d. c. ecclesia sātē marie Nec po
test dari bona nūlio dicēdo q ibi fuit
cōsuetudo mixta laicoz 7 clericorum
ut uoluit. Io. d. ligna. 7 comuniē o
nes rēpōdēt ad illū. tex. 7 ad. d. c. cū
uenisset 7 ad. c. cū cām. s. all. q nūlio
est friuola 7 erronea ut supius demō
strauit. Et nūc allt. casū nōissimū i. c.
bene qdē. xvi. di. i. d. in qua nullū ro
manē ecclesie intēfuit ul sbscripsit a
tistitē p quē potuisset firmitatē legi
timā fortiri 7 i. d. q nullus pūl se
uis aplice ubi est casus formalis q
ad cōualidandā cōsuetudinē laicoz
q ad ecclesias 7 clericos requit appo
batio ul cōsensus pape. ar. l. de quibz
ff. d. legi. g. nō sufficit cōsens laicoz
q tene mēti q hoc ē nouū Et si q
piā fortissime opponat q i quantum
Bar. i. d. l. cūctos populos dixit q
opinio sua pbat i. d. c. cū cām ubi nō
ualuit illa cōsuetudo ligās clericos q
erat mala g si fuisset bona secus ēm
eū ad suā inductionē allego. tex. non
pōderatū cōtra doctrinā. Bar. nec ab
āntiqua nec a moderna iuri. prudentia
i. d. c. bñ quidē i. d. uex. tñ 7 si aliqua
possit rōne sbsistē ubi dicit q statu
tū laici i pūuiciū ecclesie 7 clericoz
est nullū dara q aliq bona rōne sustē
tari possit. Et ibi dicit. glo. q l. ali
quid sit bonū 7 rōne sit fūdatū: tñ
est nullū si nō hēt auctoritatē g lai
co cū sit intōicta omis auctoritas sta
tuētī sup ecclesijs ut ibi 7 i. d. c. ecclesia
sātē marie seqt necessario q l. statu
tū sit honestū 7 bona rōne firmatur
ex defectu auctoritatē. nō cōprehēdit
ecclesias aut clericos 7 indubitanter
destruit doctrinas multoz dētorum
Nihilōm? R. q loqt sup rebo ac
qstis ipsis ecclesijs 7 non in acqui

redis put statutu nfm Decio. fa
ciat ubiq pūatus hō i cōtractu ois
ponit q res nō alienetur i potētōe
illa sua xba generalia cōphēdunt ec
clesiā. ita dixit. Bal. i. l. ea lege. C. d.
odi. ob. cau. 7. nō. p. ones i. l. si ita q
s. ea lege. ff. d. ob. ob. Et etiā expse
7 specificē pōt i phibitiōe facere mē
tionē d ecclesia ut est. tex. in. l. fi. C. d.
pac. int. emp. 7. uendi. q est melior de
iure g sequit necessario q p suū sta
tutū generale multo magis facere po
tuit ciuitas. ar. glo. in Reica. C. d.
deu. 7. tex. in. l. generaliter. C. d. fide
ius. quē. bal. ibi reputat meliorē d iur
xi. faciat. tex. i. d. c. ecclesia. d. con
sti. h. m. inducendo ubi dicit q laici p
sua statuta nō pūt disponē sup alie
natione rerū ecclesiarū 7 sic loqt ille
tex. de rebo acqstis ecclesie 7 psonis
ecclesiasticis. Et si intelligam? illū
tex. ut uoluit. Io. d. ligna. et. D. ab.
ut supius retuli q illud statutū loqt
generalr hēo casū formale a cōtrario
sensu illū lē q statutū generale lo
quēs de rebo acqrendis clerico ul ec
clesie cōphēdit eos: secus i rebo ac
quisitis argumentū eniz adēro sen
su ualioū est: siue in legibz: siue in iu
re canonico loqmur. l. i. s. hui? rei ff
d. offi. eius. l. i. s. ex eo. ff. d. testi. l. qui.
test. o. s. mulier. ff. d. testa. c. pēntata.
de. app. c. cū aplica de. his. q. si. a pla.
c. hūmū genus. i. di. Siue loqmur i
pactis. l. int. socerū. s. cū int. ff. d. pac
do. siue loqmur in iūis. l. pōponius.
s. fi. 7 his. ff. de. pecu. Siue loqmur i
rescripto. l. si pcurator. s. ignorātes
ubi. glo. singl. ff. man. ff. acit. c. trāf. i.
se d. s. h. Siue loqmur in ultima uo
lūtate. l. lūtiū. ff. de. here. institū. l. qd
ff. qūdo dies. le. ce. siue loqmur in
statutis ut uoluit Bal. in. l. eō uenti
lā de. epi. 7. cle. 7. in. l. apud ātiqs. C.
de. fur. p. Ia. bu. in. d. l. si cūz cotem
p. Ex. in. adp. so. ma. Bar. in. l. ones
populi de iusti 7 iure 7 uenit argu
mētū a cōtrario sensu ex mente legi.
ut dicit glo. in c. humanum genus
i. di. 7 ibi. Domi. 7 in. d. l. apud an
tiquos 7 tex. in. d. s. mulier. Xij.
si sbsiliter ponderet hoc uoluit bā.
in. l. fili? fa. s. diui de le. i. ubi dicit q
nō ualet tale statutū ne alienetur in
non sbsituz respectu ecclesiarū q est
cōtra libertatē ecclesie 7 sic sentit q
tale statutū cōphēdit ecclesiā se d
nō ualet tāq sit cōtra libertatē eccle
sie quod ultimū apparebit i sequēti
gubio. Xij. faciat. c. si i eo indu

cento illum a contrario sensu ita ut in
vixit. d. c. ecclesia sancte marie. et si qd
pia opponat qd ille. tex. etiam opbedit
res agredas ecclesie et sic dispoit nō
uolare statutu qd res nō trāsserāt in
ecclesia posito qd loquat i genere hoc
pbat ille. tex. i. x. mōtuo ubi laici nō
pnt statuere sup rebo acqreōis eccle
intuitu mortuor. Et ad h ille. tex. ē
nouus et oia. Bal. et seqnti doctrinā
distinguentiū sup rebo acquisitū. uel
acqrendis ecclesie. qd ad illū. tex. R. lo
qutur enī de his que annexa sūt spūali
bus ut formatr dicit ibi. tex. de mor
tuario et alijs que annexa sunt iuri
spūali. Et clarū est qd ea que adherēt
spūalibz: spūalia qd sūt. l. q. religiosis.
ff. de rei. uendi. Et clarū est qd laico ē
iut dicta ōnis prās sup spūalibz. c. q.
to et c. decernim de iudi. Et si qd
pia pur opponat. d. c. pall. bene qdēz
in. x. facimus ne unq pdiūz omame
ta ecclesiaz que nūc sūt: uel ex qbus
dā titulis ecclesiaz iuri ptiuerūt q
tex. ore apto disponit laicū nō posse
disponē de rebo q nūc sūt ecclesie uel
infuturū erūt et sic disponit etiā d re
bus acqreōis qd R. qd ille. tex. quo ad
illū. x. loquit de eo quod quis otulit
ul ofert p salutē anie ei9 et rege ant
max. Et sic h loqutur d rebo acquirē
dis ecclesie: nō loquit d his que acqui
runt fauore aie: q casu nō hēt locum
statutu laicor ut i. c. relatū de testa. et
uoluit. Bar. i. d. l. cunctos populos et
supi9 dictū fuit qd nō et alr mōdri q
ille. tex. loqut qd statutu loquit speci
fice d ecclesiasti d facultatibz. Et etiā
si quis pia opponat de. d. c. bñ quidē
in. x. quolibet decernere ubi est. tex.
aure9 qd laici nullom pnt statuere de
ecclesijs uel ecclesiasticis psonis q se
quit q nec generalit nec spāl. Et fa
cit. tex. i. c. si. eo. i. x. nulla sit tribu
ta prās. qd R. qd loquit de rebo eccle
sie qstis quod pbat ibi. tex. i. x. quoli
bet decēdē d ecclesiasticis facultati
bus et sic d facultatibz ecclesiaz inā
genitius iporat dñiuz ut plene nō
Bar. in rubrica de mo. op. nūc. et per
ōnes i. c. i. d. postu. pla. Decimo
qro faciat sicut se hēt com9 ad uni
uersitatem domoz: sic se hēt homo ad
uniuersitatem psonarū vñ fm qlitatē re
rū ipsi ibi habilitates dixsis uniuersi
tatibz ascribūt. l. su9 urban9. in pn.
et i. s. i. de le. iij. l. cū delatiois. s. sabi
nus de sum. instruc. qd cōstat qd eccle
sia est de uniuersitate domoz int ter
ritoriū positaz. l. pupill9. s. territorij

de. x. si q censetur d unitate psonarū
Sicut q statutu ciuitatis et uniuersita
tis opbendit ōnes psonas ciuitatis
et uniuersitati. ita opbendit ecclesia:
clericos: et ecclesiasticas psonas. ff. ac
qd. nō. Bar. i. l. sodales. ff. d. coll. illi
ci. ita p nūc cēleo. Decimoqro
faciat cōstat uniuersitate au geri et mi
nui. ff. de iudic. pponebat. Sicut ei9
aue9 ciuitas p icolā nouū i ciuita
tate receptū ut cū alijs incolis mune
ra lbeat. ff. ad. municipi. l. i. et. nō sic p
electionē noue ecclesie et auetū no
ui sacerdotis qd nō minus i istis ius
publicū cōstitit qd i puatis incolis im
mo ppus et imediati9. l. i. s. ius pu
blicū. ff. d. iusti. et. iur. qd sicut noui in
colē sūt de ciuitate: et ligant statuta
generalibz ciuitatis: ita et sacerdotes
Deciosexto faciat istud statutu
ita est comuni9 interpretatū ut opbē
dat ecclesias: clericos: et ecclesiasticas
psonas. Et ate oculos ponat ōnia sta
tuta penz ytalie h disponētia ita in
tellecta et interpretata sūt qd seqt qd tale
statutu h sit generale statutu comp
hendat ecclesias: clericos et similes.
Decioseptimo faciat. l. nō tantuz.
ff. d. app. an. x. quisq alius ubi est cas9
qd quilibet potest appellare p eo qui
ducit ad mortē posito qd ipe damp
nat9 nolit appellare qrit ibi. Ange.
an ex illo. tex. icludat clericus: et uide
tur tenere qd sic dicit tamē qd tuti9
esset clerico abstine. et allat nō. dictuz
specu. i. ti. d. aduo. s. i. i. x. i causa au
rez cū ali. D. meus. Jo. d. ymo. ibi di
cit qd imo cleric9 secure poterit ap
pellare et ad h pōderat illū. tex. dicen
tez ōnez puocationez. audiri debere
ināz causa appellatiois tendit ad d
fensione9 et p defensiōe taliū possūt
clerici se itromittē. xxiij. q. v. reos. Et
sic h illis xbis generalibz. l. ciuilibz
iccludunt clericis ergo ita in eludun
tur in generali statuto populi dum
mō nō tēdat dē libertatē ecclie. Te
ne mēti illuz. tex. cū illa doctrina qd
ad hoc non est cōsideratus ab aliquo
Xviii. faciat qd uoluit. Saly. in
d. auē. cassa u dicit qd statutu laicorū
disponēs causaz terminandaz ligat cle
ricū agentē i foro seculari Et etiam
dic Statuto bononiē cauet qd ab ac
tore nō sūbito potestati bononiē pe
tat satisfactio de soluendis expēsis
si ipm otigat doemari al nō pstitit
satisfactioe pcessus sit null9 qd tal
statutum ligabit clericū et reodit rō
nem ibi. Saly. qd i ipis statutis non

Prudicet clerico si puidetur laico ut
celerius osequi odemnationis effectum
condemato auctore non ibidit. Nam clerici
et auctores non sunt privilegiati in satisfactionibus
iudicialibus ut. l. generaliter de.
epi. et clerici: nec obstat si opponatur
de. si quis autem per pecuniaria in.
aut. de. sac. epi. q. si ille loquitur in clerico
eo reo et sic non corripit d. l. generaliter

Xviii. faciat. tex. i. aut. de. q. sto. in
p. n. i. s. diuersorum hominum turbis no
stra ciuitas populosa iocundo ut sup
ius iduxi. Xx. faciat quod uoluit
Salp. in. d. aut. cassa uolens quod statu
tum dispones quod edificantes potius uel
uis tante longitudinis dimittat quod op
bedit clericos alibi. l. ad instructionem
C. de. sacro. sac. eccl. cu ibi. no. iuda
l. an i totu. C. de. eoi. pua. et i. l. fi. C.
de. p. di. nauicula. li. xij. Et dicit quod sta
tuta non de fago que sunt Bononiensis
circa stratas: cloacas: et imunditias ex
iectas ligant clericos. Et etiam statuta
de aque ductibus et discursibus aquarum
ligant clericos tamen ad illa statuta fundam
pellendi sunt per episcopum aut eius uicarium
Contra tamen est finem eius ut non recipiat
omissionem ab episcopo et eius auctori
tate penas exigit et ad obsequia pre
dictorum clericos appellat. et de episcopo au
toritate et sic certo certius est gene
ralia statuta que sunt contra libertatem
ecclesie comprehendunt clericos ipsos. et ego
uidi in conuentione facti dubitari si bo
noniensi ubi statutum disponit quod tale ius
reddat non ibidit in curia patris bono
niensis: quale reddat bononiensi in curia
non ibidit. Ad statuto. bononiensis. caue
tur quod patrio debeat. Et pars bo
noni neptis nate ex fratre ipsius patris
quod tale statutum comprehendit clericos per. s.
dicta Et superioribus diebus ita consului si
quodam statuto pelare urbis Parmensis
xxi. faciat pulchrum. Ab. bu. in
d. l. ad instructionem ubi dicit se
misse dubitari de facto de gabella
plaustrorum. que soluit ad portam ciuita
tis. an comprehendat clericos: et teneantur
et decidit quod sic quod plaustra destruant ci
uitates et uillas et oportet quod quidam fi
ficient uie ex illa pecunia et ideo sic
quod ad satisfactionem uiarum teneantur ita: et ad
solutionem gabellae. Et sic apparet quod
statutum laici generaliter loquens si non te
net in iudicio ecclesie stic libertatis
comprehendit ipsos clericos et etiam li
gat. Xxii. faciat non. et singulari. doc
trina. De. de. anc. i. c. non minus d. imu
ecclesie. ubi dicit possit dari generalis do
ctrina Quod ubique dicitur ad comu

utilitate clericorum et laicorum simul: et
mixti clerici tenent se tribuere una
cum laicis. Et dicit se auduisse consulti
quod ageres qui sunt circa flumen uel mare
propter timorem in undationis possessionum
tenent per possessionibus clericis et laici
propter comune periculum et idem dicit ad
euitandas rapinas et alia multa mala
ex aduentu alicuius ciuitati. hostium de
ciuitate si se pecunia redimunt cum aliter
se defendere non ualeant hic enim constat
utilitas clericorum sicut laicorum propter da
na suis possessionibus infligenda ubi
quod est comodum debet esse omnibus. c. i. d. c.
dicit tamen quod peti debet coram iudice eccle
siastico portio tagens ipsos clericos.
Et sic in ultimo concedauit cum. Salp.
hic enim non allauerit. i. v. aut. cassa et etiam
Bal. i. d. l. ad instructionem et ita singu
lariter tenet dictum. Da. in. d. l. nullus.
C. de. cursu publico. li. xij. superius al
legati. et etiam est quidam dictum propter
ciuitatem manuant timore padis ne in
undet possessiones eorum quod tenent cleri
ci per possessionibus suis ad aggeres fa
ciendos. iuxta. ri. pas. padis. Et sic sole elar
ri. apparet quod statutum laici generaliter
loquens comprehendit clericos. Xxiii.
faciat. non. dictum. bal. i. ti. de. pace. can
sta. i. vi. col. i. s. munitione ciuitatis
ubi dicit quod clericis et ecclesiis teneantur
ad solutionem gabellae que fiunt ad
portas ciuitatis. quod plaustra destruant
uias et id tenent ecclesie. Ad superius
curas autem expensas non tenent ut salu
care plateas. Et faciat quod uoluit idem
Bal. i. d. l. ad instructionem ubi idem dicit
de refectioe putei necessarij ad refec
tione hominum uille. Et sic scribit expresse
quod statuta laicorum honesta comprehendunt
clericos. Et ego uidi dubitari de
facto in ciuitate mutine ubi statutum
disponerat quod quilibet teneat ad expen
sas propter fetores et surgentes et alij con
uicinia uel quod illi de conuicinio teneant
fuit dubitatum utrum comprehendere de
ricos et consului quod sic. Xxiiii. ad il
lum casum adaptat dispositum statuti ad quem
adaptat. Aba eius. l. ita autem et ibi.
Da. ff. d. admi. tu. c. idempnitatis. s. si
cum eas. de. elect. li. vi. cu. s. y. Sed uerba
istius statuti adaptantur ad clericos quod
regulariter non sunt ibidit laicorum
ut dictum est quod dispositio eius compre
hendit ipsos clericos ratione ho
nestatis et utilitati publice. xxv.
faciat ecclesia debet esse in honestati.
et iustitiae: et illud quod non est honestum
apud theologos reputatur impossibi
le. faciat. c. i. de. ab. seu. in. usu. seu. do.

Ad si ciuitas comprehendit in genera
li dispoſitione statutoꝝ laicoꝝ quo ad
comoda pueniētia ex ipſis statutis. q̄
re nō dēt pati q̄ comprehendat i genera
li dispoſitione statutoꝝ q̄ ad ea que res
piciūt comodū et utilitatē publicam
totius ciuitatis dū mō nō sit illud sta
tutū cōtra ecclesiasticam libertatem.

Ex istis elicitur conclusio uera q̄ sta
tutū laicoꝝ generalit̄ loquēs dū mō
nō sit cōtra ecclesiasticā libertatē cōp̄hē
dit ecclesias et clericos et p̄sonas ec
clesiasticas Quicq̄ dixerit. Albe. d.
rosa. i. h̄a p̄te statutoꝝ i h̄a. q. 7. p̄ cō
sequēs statutū dispoſitōes q̄ nō possit
s̄ditus alieare rē imobilē: ut si alie
nauerit i non s̄ditū soluet quēdam gē
bellā q̄ i tali statuto cōp̄hendūt cleri
ci et ecclesiasticę p̄sonę. i. d. h̄iloi? ui
uā et mortā s̄ h̄ passū et i om̄ibz alijs
s̄b decisiōe m̄is ecclesię cui i p̄nci
pio medioꝝ et fine adhero ut uerbis
Mal. utā tractatu s̄smatis quem po
suit i Ricca. C. si quis. ali. testa. p̄bi.

i. Dec. ob. allata i cōtrū q̄ satis ap
te apparz ad illa m̄tio ex. d. dictis Et
maxime ad illud q̄ dicebat q̄ statu
ta generalia nō cōp̄hendūt ip̄sibi
lia ip̄is statutis. i. Dec. ob. c. i. d. iure
iurā. li. vi. q̄nimo est ibi cas? p̄ eo q̄
dicit. Q̄a. et seq̄ces ut sup̄ius inuoxi

i. Dec. ob. q̄ dicit q̄ s̄b generali sta
tuto nō uerit illicitū nec uenit iniurio
sū clericis nec captiōsū q̄ cōcedo si is
tud statutū generale nō iniuriōsū nō
illicitū ē si utile rei publice ut appa
bit ex sequēti dubio. i. Dec. ob. cū di
cit q̄ generalitas statuti nō cōp̄hēdit
capit̄ q̄ illud est uerz i statuto penali
et odioſo. q̄ s̄ba statuti capiūt tūc p̄
prie si i latissima significatiōe uenit
et cōp̄hēdit capud. Ista est. glo. figu
lar. et solitaria i. cle. h̄i. qui de. q̄ta. 7.
q̄li. ubi p̄p̄e et stricte appellatiōe capi
tuli nō uenit caput capituli si in lata
significatiōe bene uenit. vñ posito q̄
clerici essēt caput laicoꝝ nihilominus
i lata significatiōe cōp̄hēdunt i gene
rali statuto q̄nimo etiā i rebo tēpora
libz utūt legibz imperialibz ut sunt
duo. tex. ualde elegātes i. c. q̄m. iij. di.
i. x. et p̄tiffices p̄cursu tēporaliū tū
mō rex imperialibz legibz uterēt. et i
c. cū ad uerū. xvi. di. Et q̄ istud sta
tutū emanauit p̄ncipalr ad fauorē ci
uitatis: et nō ad odiū clericorū atten
dēda est cā p̄ncipalis et motiua: que
fuit fauor ciuitati. ut. l. uenia. C. d. i
iul. no. cū. sy. sup̄ius allatū. i. Dec. ob.
q̄ dicit q̄ sub uēditione rerū nō ue

nit ecclesia ut uoluit. Immo. i. d. c. ex
lris. q̄ R. q̄ nihilominus uerit ius p̄ro
nat. Et faciūt ea q̄ sup̄ius dixi i t̄rio
ar. hui? p̄tis. Facit etiā q̄ clerici
sūt pars uniuersitatis. ut uoluit Oldra.
c. filio. xxx. 7. p̄p̄e. d. anc. i cōsilio pal
lato. i. Dec. ob. q̄ dicit q̄ legatis ligis
nō ueniūt ligna q̄ sp̄ali noīe appellā
tur maxie si sūt ad aliquē nobilē ac
tū destinata et hui?mōi sūt clerici. q̄
ad h̄ R. q̄ illud p̄cedit ex p̄p̄a signi
ficatione ut ibi dicit si s̄m amplā et
latā significatiōe bñ cōp̄hendūt li
gna p̄p̄o nomie appellata. Facit
etiā q̄ illud hēt locū nisi alr d̄ mēte
p̄ferenti. appareat. Ultimo non.
ob. cū dicit q̄ clerici sūt d̄ restrictū
diuorū tēporaliū tū nō sunt iudicā
di statuti et iūis diuorū tēporaliū
q̄ illud est uerū statuti. Specifice dicit
ponentibz sup̄ clericis: et ecclesijs: et
ecclesiasticis. p̄sonis. scē? si in genē et
in his que nō p̄iudicāt rebo acq̄sitis
clericis: et ecclesijs: et que nō uiolāt li
bertatē ecclesię. Et his dictis igen
tissimas referam? ḡras deo sūmo l̄z.
Ang. i. l. i. s̄. q̄ honorāde. ff. q̄rū. re. ac.
nō. da. dixerit cōtrū dixit enī q̄ sta
tutū p̄hibens imobilia alienari mi
hi nō subditū nō cōp̄hendit clericos
nihilominus. Q̄a. in. d. s̄. q̄ honorāde
sentit illud q̄ ego dixi. dic enī statu
to cauēt q̄ d̄ offenderit nō s̄ditum
iur. diuorū ciuitati. Perusij p̄mā
in. x. libris aut p̄l? q̄ nō ualet statu
tū inq̄rū respicit clericos q̄ est cōtrū
libertatē ecclesię et sic sentit q̄ statu
tū loquens p̄ s̄ba generalia cōp̄hen
dit clericos et. i. d. z. ut sentire si s̄btr̄
p̄deret in. l. fi. C. d. ex ac. tribu. li. x.

ERTIA. Ibe
sitatio que uerissimo
iur̄ p̄tifficij et roma
no interperre et dispu
tāvi facile p̄ncipe di
gna esset ad id certā suscipiendum
op̄tune aduenit v̄z. Itruz tale
statutū sit cōtrū libertatē ecclesię po
sito q̄ cōp̄hendat clericos: ecclesiā: et
ecclesiasticas p̄sonas. Et ut tremendo
deo auctore: hēat uera cōclusio hui?
dubitatiōis āte ōnia est accurate ui
dendū q̄n statutū est cōtrū libertatē
ecclesię. Et q̄dez. Bar. i. d. l. cunctos
p̄p̄os dixit q̄ tūc d̄ cōtrū libertatē
ecclesię q̄n est cōtrū p̄uilegia cōcessa
ecclesijs: clericis: et ecclesiasticis. p̄sonis
a papa uel a p̄ncipe alr. Immo. in. c.

nouerit. d. sen. ex. 7 istud uoluit. Cy.
i. aut. cassa. C. d. sac. sac. eccle. p. illuz.
tex. in. d. ad. vsus canonicas uel imp.
iales factiones 7 istud dictum pcedeti
dubio retuli arbitrio illud esse non
mediocri reprehensione dignum ut. s.
dixi qli uideat sentire q si esset contra
ius cōe clericorū nō esset cōtra liber
tatē ecclesie qd esset satis icōueniēs
sentire. Et nūc allo. tex. i. c. si. d. imu.
eccle. li. vi. ubi est casus melior d. cor
pore iuri. q statutu laicorū disponēs
cōtra ius comune clēicorū psumitur
ēē cō libertatē ecclesie vñ. Dā. i. d. aut.
cassa dīc dictū. Immo. 7. Cy. sibi pla
cere si nō esse pfectū Et iō ibi dīc q
ad declarationē istū dīctū est sōmāda
ista qō. Statuto cauēt q quicūq de
ciderit clerici pūniat i. x. libras an if
tuo statutu sit cō libertatē ecclesie
7 dicit q nō fm determinationē. Im
no. 7. Cy. Dā ciuitas ista statuit p
homicidio maiore penā i alijs si i cle
ricis minore vñ nihil fac pōitū sta
tutu cō pūlegia cōcessa ab impatori
bus 7 sūmis pōtēficibz si aufert cle
ricis bñficiū ipsi statuti. Inqētū
ad h. uicas nōse q aufert libertatem
clericis q tollit eis ius comune quo
q pūniat q homicida capite pūniat
l. iij. ff. ad. l. cor. de. sicca. Et consuluit
Ang. mltū elegāter i cōsilio icipiēte
Nos Karol. 7 i ordine est. xij. 7 liz
ipe dubiter 7 icēdat p medicata suf
fāgia tñ ē. tex. quē ipe n uidit i. c. oēs
iij. di. i. x. homicida capite pūniat Et
iō pulchre dicebat. Domi. in. c. sacre
sūt leges ut hūana coercent audacia
iij. di. q est iniquū statutu uenētorū
q cauēt q si clericus reptus de nocte
occidat. homicida soluat quq solidos
q tale statutu ē iniquum 7 p illud
parat uia homicidio ut late dixi d. hoc
i. repe. Reice d. homi. q etiā tale sta
tutu est cō libertatē ecclesie. Sub
dit postea. Dā. i. d. aut. cassa. se deter
minasse in scolis q illa dicunt cō libe
tatē ecclesie clericorū 7 ecclesiasticarū
psonarū: ppt quē ipi reddunt ma
gis timidi 7 alij i cōi magis audaces
7 alit. l. i. s. q honorāde pall. S3 p
illud statutu clerici efficiunt magis
timidi 7 alij audaciorē: q tale statutu
est cō libertatē ecclesie quod dicit
esse nōndū 7 esse utilius q sit dictū
Immo. i. d. c. nouerint. Et s3 uol po
stea uide si est uerū 7 sic ut dubitasse
de dicto suo. S3 idē. Bar. i. d. s. q
honorāde decise 7 idubitat loquū
tus Dicit enī statuto cauēt qd q of

ferent nō s3 dātū iurisditiōi ciuita
tis pūlij pūniat i decē libras ad pl9
An illā spiciēs clēicos sit cō libe
tatē ecclesie 7 ut qd nō q nō tollit
clericis aliqd q sit eis cōcessū i pūile
giū si aufert eis illud quod competit
ut cuilibet de populo. i. q. offendens
pūniat. q nō est cō libertatē ecclesie.
Im. Docto. 7. Immo. in. d. c. nouerint
Tu uō. cōsīdā accurate q. Immo.
nō negauit q statutu cō ius clerico
rū sit cō libertatē ecclesie q iudicio
meo posuit illud p uerissimo 7 inou
bitato Et iō dicit q statuta contra
pūilegia ioula a papa ul a pncipe
sūt cōtra libertatē ecclesiasticā qd de
h erat dubitatio euidēt qd potēti9
est ius cōe clericorū q pūilegiū eorū
l. ei9 militi. s. militis missus. ff. d. tel
ta. mili. Subdit ibi. Bar. q ille. s. q
honorāde dat meliorē dōtrinā q ea
dicūt fieri cō libertatē alicui9 p q
pās efficit timidoz S3 lex dīc q cle
rici sūt timidoz. q: 7 ita ibi resi
det. Dā. S3. D. abb. i. d. c. nouerint
dīc cōmūter. docto. trāsire cū. Immo.
ibi si dicit magis sibi placē. d. Dā. in
d. aut. cassa 7 ad h. allat. d. c. qd de.
sen. exco. iouēdo p ut inducit i. d. c. q
ne si ibi nec inducit nec mētiōē ali
quā fecit d. Dā. 7. Immo. 7 sic dōmī
tauit i dno. 7 idē. abb. i. repe. ecclesia
sacre marie i. xx. col. trāsmit simplici
ter cū dicto. Dā. Bal. uō. i. d. aut.
cassa seqt dictū. Dā. ibi 7 in. d. s. q
honorāde 7 ad h. allat. d. de nō. alie.
s. ultima in. glo. ualde sing. in. x. de
rogari. Rāsa. ful. in. d. l. cūctos popu
los dīc q Immo statutu cōtra ius cōe
clericorū est cōtra ecclesiā 7 dāpnauit
dictū. Dā. si in h. defecit q non alle
gauit. c. si. de. imu. ec. li. vi. Ang. uō.
in. d. s. q honorāde refert istud dīc
tū. Dā. 7 dīc it. de h. ponit ibi casū nā
cā libertatis honorāde intellr omis p
missio facta cui9 timore 7 cui9 exactō
nis metu libertatis pēpiēte patrono
otinuo ē s3 iēct9. allat. nō. p. Jo. an.
in. d. c. si. d. imu. ec. li. vi ubi de h. ē ca
sus fm cū 7 allat. Jo. an. ibi dicētes
q statutu pūbens imobilis non
alienari in nō s3 dātū nō cōpēndit
clericos. Mā si expse fieret statutu q
imobilis in clericorū nō possūt alie
ri aut q nullus panē ueniat clericis
aut coqueret illud statutu est nullū
q est cōtra libertatē ecclesie 7 q cōtrū
fac anathema est. Et dīc h. esse uerū
si facit cōtra pūilegia cōcessa ecclesie
vli p deuz uel eius uicarium in spiri

non in capite pūniat

statutu uenerit
iniquum.

q si clerici pūlij
p nō s3 dātū

qualibet si fieret contra privilegia unius
ecclesie specialis puta sancti Laure
tij de pulio h tale statutum non teneat
non tamen anathema parit h quam contra
male fm. Inno. i. d. c. nouerint. et ita
residet Ang. Saly. i. d. au. cassa di
cit fortificari dictu. Inno. p. d. s. que
honorade. Nam contra nāz bnficij li
bertati. suo cōfesse facta erat p doinu
stipulatio. Et dicit dictu. Inno. tutu
p. d. c. nouerint et d. s. q. honorade et p
tex. in. d. au. cassa dū dicit cōt liber
tate ecclesie uoluit nōre aliquo spāle
cessu fuisse ecclesijs quod laicis. non
erat cōe. ar. l. cū ptoz. ff. d. iudi. et alie
sile i rubro et i nigro. C. d. iur. rei. p.
ro. li. xi. ubi sic Ricatur ut demōstret
aliquid speciale iduci i fauore ciuitati.
Romanus qd aliq mō coicat ut appa
reat i nigro. Nec repugnat. tex. in. d.
au. cassa dū dicit eaz qz psonas qz de
bet itelligi respectu ecclesiastice liber
tati. ut pbat illa cōiunctiua qz cuius esse
et est trahet unū d. copulati. ad nāz
altri copulati ut. l. quis. C. d. im
pu. et al. l. bti. dicit tū se affeti i dicto
Inno. ut. d. au. loqur qū statutu dē
pūlegia ecclesie. Dicit etiā se nō re
stringē ut facit. Inno. ad pūlegium
dū tarat cōcessu a papa uel a pncipe
h gnāl a q ius cōcessu. et idē dicit in
i. iii. q. ei. dem. au. statuit q pūlegiū
cōcessu a rege ecclesie totius regni ut
p eoz pāijs nō teneat ad refectionē
pōtiū uel i. i. az. Cōt. l. ad instructionē
C. d. sacro. sac. ec. An coitas faciens
statutu ut sua ecclesia cathedral teneat
ad illā refectionē icidat i penā illius
au. et dicit q nō nihiloim statutu
illud nō ualebit tanqz contra libertatez
illi ecclesie nō potuerit illud statuē
l. decernim. e. ti. qz coitas illa nō po
tuit tollere pūlegiū a suo pncipe cō
cessu. l. nā et magistrat. ff. d. arbi. l. d.
pe. d. anc. i. comto. c. i. d. cōsti. i. xxi. ar
ticulo. x. seqt discutē i. q. q. incipit qz
ro igit circa hoc q statuta dicant cō
tra libertate ecclesie trāsit cū dco. bā.
i locis allatis sup. S. d. car. i.
comto. c. ppendim. d. sen. exco. in. iij.
cāta. x. exaianda ē fa qd refert dictuz.
Inno. in. d. s. nouerit et id reputat si
gulare mōtū uoluit q nō sit cōtra li
bertate ecclesie qū uolatur pūlegia
concessa ecclesijs pāicularibz h tūc
sit cōt libertate ec. qū fiūt cōt libertatez
ei ecclesie huius uel illius. Qū autem
sūt cōcessa ecclesijs vli sec. fm eum qz
tūc uolatur ecclesiastica libertas postea
refert dictu. Dā. i. d. s. que honorade

Ipe uō. dicit. qz ubiqz sit statutu q
quod clericus sit timidiore vñ resultat
beneficiū cōtra libertate ecclesie et p
uilegia cōcessa ecclesijs xli qūdo p illa
dispositionē clerici efficiūt timidio
res. S. cessate etiā tali timiditate fit
cōtra libertate ecclesie eodē mō q dī
cit. Inno. imo ēt alio mō ut i. dicit
et pōit exēpluz Coitas statuit ut per
suos iudices nō reddat ius p laro tal
ecclesie cōtra suos debitores. an sit cō
tra libertate ecclesie ut q nō pōitū
Inno. qz sit cōtra libertate particula
ris ecclesie tū p h est qz potuisset cōi
tas ex toto ruocare iur. ditionē a suis
iudicibz ut l. iudiciū soluit. ff. d. iudi.
et pastoralis. s. pte rea de. offi. d. le. Et
p dīs pōt i parte litare ut i. d. c. pas
toralis. s. il dē tam totū cōtrariū dci
dīt qz sit cōtra pūlegiū cōcessu ab ipa
roze clerici dū ubi ut in. au. statum
C. d. epi. et ele. et pbat i. c. ij. d. excep.
li. vi. i. d. eni h ledit dū tarat pūcu
lar. p latus imo tota uniuersalis eccle
sia et ei libertas sicut qūdo unū cleri
et uenit corā iudice laico fit iniuria
toti dōmī clericali. xi. q. i. c. i. olita et c.
placuit d. fo. cōpe. h diligēti. Idē dīc
si ab una particulari ecclesia exigatur
collecta p laicos. i. d. tūc uolatur liber
tas ecclesiastica. c. nō min. et c. ad v. l. d.
d. imu. ec. qd. c. l. sit liblatuz clerici. q
ad particulare penā p. cle. i. d. imu.
ec. tam durat ad huc i rōne sua qz
sit cōtra libertate ecclesie et si inire
de uolatur imunitas ecclesie. c. qro de
pū. c. fi. d. imu. ec. li. vi. ubi pbat ex
pse qz et si fiat statutu sup illis sup
qz h ecclesia particularia pūlegia
tam pōt esse qz sit cōtra libertate ec
clesie ut si statuat q nullus coqz pa
ne clerici. certi loci uel cū eis dēbat
et iō sit cōtra libertatez ecclesie qdūqz
mō tollat uel diminuat libertas ec
clesie et particularis. c. i. d. imu. ec. li.
vi. ibi ledē uel minuet et pcedit. qūdo
tal libētas nē ē unū eccle. particulari.
h gnālīs aliaz. Et iō dicit q turbās
iur. ditionē unū dōmīnarij ecclesiastici
turbat libertatez ecclesie et dicit facē
iniuriā ecclesie xli. c. qūā de. imu. ec.
li. vi. Et iō infert ad. q. que fuit d. fa
cto. Comunitas terre priati in tuscā
fecit statutu q nullus psumeret alla
re qz ppositus ecclesie nō hēat iur. di
tionez qsi epales in loco. An sit cōt
libertatez ecclesie ut q nō qz potius
fauet ecclesie p dicit. Cōtēriū detmi
nat et refert ita cōsuluisse Lapū d. ca
stellioe. Optimū in iur. canoico pti

cū r theorici. Nā p tale statutu uis
lat libertas epi diocelani q i spūali
iuri. ditiōe fudat itētiōe suā d iur eōi
i sua diocesi. e. i. d. offi. d. d. c. cū epus.
eo. ti. li. vi. Ita q nulli inferior epō hz
iuri. d. i. nem i sua diocesi. e. p. lectis. xrv.
di. r dicit ee casu in. d. c. qm r i. c. fi. 7.
eo. Est enī uisola. libertat. ecclesie si
laici disponūt p modū auctoritatis
d rebo ecclesie ut. d. c. ecclesia scē māie
r. d. c. bñ qdem. xvi. di. Subdit et. d.
Car. ibi Quid si ecclesie pāticulari ut
alicui spūali dōmī opetat aliqd parti
culare pūilegiū r illud uiolēt in ordi
nis pūile de q i. c. cū ordie d rescripti.
It si delegat? aplicus urget cartu
fiescs ad respōdendū corā le p rescri
ptū nō facies mentionē de i ordines
An faciat q libertatē ecclesie cludit
q n p. d. doctrinā. Immo. q opz i h ca
su q citatus allet suū pūilegiū forte
enī negabit esse cartuliesis. l. si q ex
aliena. ff. de. iudi. r. glo. i. d. c. cū ordi
nē q est uera sic itellecta s m q tenet
docere d his que sunt facti nisi noto
riū esset alit. glo. i. c. uenies d. accusa.
S; et si sit notoriū uidet obligari ut
ueniat et pponat q notoriū nō excu
sat ab ordie pponendi r allandi. glo.
e. singl. i. cle. appellati d. ap. r. tex. i. l. si
adulteriū cū iectu. s. i. d. pollioi. ff. de.
adul. xvi. di. putat q p exceptiōe ex
cludentē iurisdictionē iudic. sufficit ef
se. notū iudicē nō esse r dicit esse casū
singl. i. c. a. si duobz d. ap. Tu uidē d
h q late dixi i. c. p. terea d dilacionibz
Et expōditis cludit q sit q liber
tatē ecclesie qncūq uiolat pūilegiū
cessū sup gnali libertate ecclesie. Et
h siue uiolēt q ad omis ecclesias. siue
clericos: siue q ad unā ecclesiā siue cle
ricū. q omis ecclesie sūt u ecclesia. c. lo
q. xxiij. di. d. sū. tri. c. i. s. u. cle. i. s.
ad h. eo. ti. de. excel. pla. cle. uia ad. fi.
cle. i. de. se. exco. Sec d libertate pā
ticularis ecclesie nō opetenti ecclesie
gnali ut p3 ex p dicitis Et ista diē esse
ppetuo nōnda r p nemine ita bñ ex
plicata ut p eū r uere r fite loq. It
de. bal. i. auct. statum. d. epi. r. cle. in.
fi. xbis ubi simpliciter ensit cū. d. Immo.
i. d. c. nouerunt. Tu pōdera p. tex. i.
d. auct. cassa i. s. p. italia q pbat for
malr q statuta q libertatē ecclesie et
q ecclesiasticas psonas sūt nulla r pu
blicāda sūt nulla p italia. vñ ut q il
la cōstitutio sit localis r p psequēs sta
tura q ecclesias r ecclesiasticas psonas
et italia non sūt nulla hui recurf ad
titulū d statuti. r siue. q. liber. ec. in

usi. seu. uide supra fuit illa. auct. cassa r
illu. i. xbu p italia r non ponit r sic
loq. q cōstitut. It redereci nō fuit lo
calis imo gnalis r vñ. Et pōreit di
ci q illud xbu p italia fuerit apposi
tū ppter statutorū frequētiā q libertatē
ecclesie que fiebat i italia. Et iō iōe
erit i alijs qbcūq loc. It faciat ad
h. glo. q reputat singl. i. l. tale patuz
s. fi. ff. d. pact. faciat. glo. q. d. an. vi
cit nō esse alibi i. cle. i. d. rescrip. u. i.
la. cle. e. exorbitas r loq. i platis reli
giosis r glo. i. d. iōe esse idē i platis se
cularibz. r iō ibi papa expōsit d reli
giosis q magi erat frequētati. S;
ego allo. glo. i. c. uico de rex. pmi. li.
vi. r qd. nō. glo. i. d. i. d. sup. ne. pla.
r in. c. diaconis. xvi. di. It faciat. glo.
multū sollemis i. c. d. d. s. li. vi. que
uoluit q dispā illi. c. loqns i actore
beat locū in reo r meli9 stat e q r iō
tex. ibi poti9 expōsit d reo q d actor
q erat magi frequētati Et allo. tex.
optimū i. c. i. s. si quis rustici. d. pa. te
nen. r. bal. ibi q l3 pōbitio illius
tex. loq. in rustico mibz hē locū
in alijs psonis r iō expōsit poti9 d ni
stico ppter frequētiā. It faciat. glo. in
gulati. m. l. i. c. d. rap. uir. q diē idē i
muliere rapiere iuuenē. tex. enī ibi p
pter frequētiā expōsit de masculo. Et
ibi. Ang. diē se de facto uiolisse It lo
rēne dūri qdā meretrice Et p istis
glo. singl. allo. tex. m. l. scire opz. s. fi
d. exco. tu. Et faciat. singl. dictū. Jo.
an. in. adoy. spe. in. ti. de. loca. s. i. p.
pe. pmi. ubi diē Domin9 fūdi fēe pa
tū tū colono q hēret qrtā pātē uini
d uiribz plantadis p eū in fūdo q ni
hilomin9 idē erit in alijs arboribz p
eū plātadis q d mibz fuit expōsum
ppter frequētiā Et istis nē cōsideratis
si xbis daret audatū nō bene loqui
t9 est. Immo. salua semp sua reuerētiā
r etiā nec legisse nec canoisse supius
relati. Dixit enī. Immo. in. d. c. nōue
runt nos credim9 q in hac excoicatio
ne incidūt q uenit q libertatē eccle
sie ut pūilegiū dei ut impatori. in re
poralibz ut pape in spūalibz r nihil
allat. Et si ibi ille ponderet ipe mo
net p. tex. in. d. c. nouerunt q. tex. fuit
ēctus ab. auct. cassa. m. g. r. ibi. tex. diē
ad xpus canonicas r impiales factio
nes sit. q si bene cōsideret illa uerba
fuerunt posita ppter frequētiā q fre
quentius papa r imp. pūilegiarunt
ecclesiā q alij pncipes inferiores qd
ille. tex. emanauit in fauorez ecclesie
Sicut q incidant in penam uiolati

tes libertatem ecclesie indulgentiam ex
stitutionibus papalibus seu imperialibus sic i
ciunt i pena si sunt indultus ab infcio
bus lz alr dixit. Saly. i. d. auē. cassa
z. cōsidera p dicto. bar. i. d. f. que
honorāde est dare d iur canoico. tex.
mirabile in. d. c. gūe cōiuncto. d. e. no
uerint palk. 7. d. auē. cassa sic iouēdo
Nā ibi prās 7 populū pisanū statue
rūt q si clericus ipetuerit rescriptum
q laicū a iudice ecclesiastico puniat i
mille nec reddat suaz possessionum
reddant ecclesie. nisi lris renūciauerit
Ecce nūc q̄lr p illā cōstitutione cleri
cū efficit timidior 7 dī q erat q liber
tatē ecclesie ergo ibi est casus nouus
iūctis illis duobus. tex. q statutu dī q
libertatē ecclesie q̄n p illud clericus
efficit timidior. Sz iudicio meo ad
huc nō regio clarā doctrinā q̄n statu
tū dicat q libertatē ecclesie. Possit sic
dici libertas est nāhs facultas faciēdi
id qd eis liber nisi ui aut iur phibea
tur. l. libertas. ff. d. sta. ho. g. seqt q li
bertas ecclesie dī q̄n clericū. opetit fa
cultas faciēdi id qd eis liber nisi iur
canoico aut diuino phibeāt. Ubicū
q̄ g statutu phibet clericū. nō phi
bita a lege canoica uel diuina dicunt
esse dī libertatē ecclesie. Libertas eiz
ecclesie 7 clericorū cōstitit in lī q̄ legel
ipī dī defendat dicit enī deus no
lite tūgere xpos meos. i. sacerdotes ita
dixit. glo. sing. i. auē. d. nō. ali. f. uult
enī i. x. d. genē eo ipso q̄ p statuta
laicorū phibent ul itimidant clerici
ut nō faciāt pmissa eis d iur diuino
uel canonico uel expmūlegijs roma
norū pōtificū uel romanorū ipatorū
7 aliorū inferiorū. dñf esse dī liberta
tē ecclesiasticā. Ifaciat. c. i. d. puile
li. vi. ubi si uiolat pūlegiū exceptio
nis ecclesie dī fieri cōtē libertatē eccle
sie Et ista sūt memoriē digna 7 per
alios non tacta. Iis pmissis ag
grediēda est dubitatio utz statutu
istud sit cōtē libertatē ecclesie 7 p ea
q̄ supī dicta sūt uidet q sit dī liber
tatē ecclesie 7 lī tenuit formāl. bar.
ul supius allata i. l. fi. C. d. exac. tri
bu. li. x. Sz cōtra. opi. sustētabilioz ui
det. l. q tale statutu nō sit cōtē liber
tatē ecclesie. Et an ōnia pōdera q si
statutu loqt impersonāl 7 xba cōcipiā
tur i rez q ōni amoto dū tale statu
tū ualet 7 tenet. nec est cōtē liberta
tē ecclesie q dicit rē ad eo q nō pōt
alienari i ecclesiā facit. l. aut q alr. f.
fi. ff. q. ui. aut. clā. 7. l. hec xba. ff. de
adul. Et iō. sing. uicebat. bal. i. l. ōneq

populi. ff. d. iusti. 7. iure. Statutu dī
pōit q si dbitū nō fuerit petitu. 7. dē
niū nō possit apli perī q tale statutu
cōphēdit postumū ex q xba sūt cōcep
ta in rē. Et iō bellissime dicebat. Sa
ly. m. d. auē. cassa dubitan. tū q si sta
tutu loqt in psonāl q dbitū nō pos
sit pbari p testes n p instrumētū pu
blicū q isto casu cōphēdit clericū. et
sic ut sentire hāc meaz dīaz an xba
sūt cōcepta in rē an in psonam. Si
uō. statutu x sūt cōcepta impersonāl q
disponit q lōditus non possit alienat
rez imobilē in nō lōditū. tūc ad huc
dico idēz q tale statutu tenet. nec est
cōtē libertatē ecclesie 7 ad hoc alio.
tex. meliorē d cōpore iuri. m. l. fi. C. d.
exac. tri. li. x. m. x. si diuina domū aut q
libet cui dūq dignitatē aut fōrtune re
uera fūdos ex metrocomias d lex dī
pōit q in ecclesia cōte res alienari non
possit g seqt q idēz poterit statutu
populi. ar. l. ōmō populi d. iusti. 7. iur.
glo. tū exponit ibi diuina domū. i. rē
domū q dī diuina. l. fi. C. d. qdri. p̄scri
7 fm istaz expōitōez. glo. tex. ille nī
hil fac. Sz. glo. ibi z. exponit diuina do
mū. i. ecclesia 7 ista melior expōitio
uī. tex. est in. d. l. fi. in. x. dīas nīas do
mos nō pbat ex eo q uīf xba nīas
q nī ē appositū in. d. l. fi. i. x. dīa domū
bar. ibi cōphēdit illud cōtēriū 7 dī
q ille. tex. loqt i. l. p̄iali secūdit in
statutu. Tu pōdera pone q esset po
pulū liber ut populus Iflorētz 7 co
mūatio uenētoz 7 faceret sile statutu
certe dicēdū est q ualeret q nō esset
dare rōnez dīstatis q statutu libēi
populi nō pōt tū in suo populo q̄n
tū lex gnāralis 7 unīfalis i unīfso
Ifacit q. nō. bar. i. l. i. f. d. q. ff. de.
posu. 7 in. l. infamez d. pu. iudi. 7 in
l. hostes. ff. d. cap. 7 in. l. i. C. ne q̄s i
sua cā. l. nō abigitur. ff. d. ll. 7 sic seq
tur q d mente. bā. est q si istud statu
tū in populo suo ualeret tū q̄tū. l. i.
p̄ialis in unīfso: tale statutu nō uice
ret dī libertatē ecclesiasticā. Sed mi
rū est d eo q etiam lex ipialis dispo
nens i p̄iudiciū ecclesie nō est app
bata p canones ut uoluit. Iflosty. i. c.
fi. d. solu. 7 in. l. i. d. cōsti. 7 iō dicendū
est q iō tale statutu in casu nō nō
pōt mōderi a dicto. bā. q. bā. loqtur
q̄n specificē facit mentōnem d eccle
sies 7 d ecclesiasticā. psonis nec etiam
o. l. fi. est litata ut p eam limitauit.
bā. nam. bā. nō loqt i casu istū stat
Nam istud statutu loqt gnālī nec
facit mentionem specificam de eccle

lia ut facit. d. l. fi. 2° facit q^o uolunt.
bal. i. d. c. ecclesie sacre marie d. o. f. u. a.
dic q^o si statutum prohibet alienari i clerici
cu q^o no ualer tale statutum qd dicit ee
uerz si pncipalr est factu i odiu cleri
ci si si fauore rei. p. ut. no fraudt suis
reditibz. i. publicis. factioibz bñ ualer
statutu fm qda magnos. doc. q^o sup
ppo territorio fecerut qd durat pro
puz i vli suo sic patet q^o de qdibz et
dicti. ibide factis bñ iur. di. 7 tractu
facti i fauore uel i oapnu fisci: no de
bet fisco nocē nec mīd ut fauorabilis
res. pu. q^o ecclesia ut in. l. fi. C. d. sac.
fac. eccl. Et dic de h fore uarias. opi.
nec p seclt q^o all dicit Et et i uli
col. ei. d. e. qrit ide. bal. an sine aucto
ritate pape possit populus. Ro. facit
l. gnale et dicit q^o no. si legē municipa
le in ipa urbe bene facē pōt n' esse
q^o clericos uel ecclesiasticas pōas Et
ibidit. In qd est conē clericos uel ec
clesias si fiat statutū q^o uedens eas te
neat solvere in coi noie gabelle mag
magnā gabellā puta. x. solidos p li
bra ut q^o sic q^o lex iponit ibidito In
d. triuz arguit q^o infraudē liberati. et
pudiciu ecclesiaz emanauit. l. heres
mez. s. i. 7. s. fi. d. di. 7. d. mō. pp
parte allt q^o ecclē nō ledit in acquiti.
si certa sōma dat in acqreditis ut. l. i.
cio centū. s. i. d. di. 7. d. mō. Ille. s.
cludit circa lucratiuā cāz nō onero
sa Itē citat pōt iura fiscalia. s. uare
nec tenet pati q^o diuati q^o uera 7 or
diata cātas incipit a se ipa d iur nā
li. Inā qritie statuit ciuitates ne pos
sit uedoi nō ibiditis. l. in qrit. ff. d. pig.
7 ita ibi residet q^o mltro mag. in casu
nro ualidū erit statutū cū loqt gnāl
nō facien specificā mētiōē d ecclie
clericū. uel ecclesiasticis pōis. Et i q
tū. Bal. dixit ualere statutū q^o uedens
clericū. teneat soluer. x. solidos p libra
dico illud statutū nō tenere ex q^o spe
cifice loqt d clericū. 2° faciat. l. fi. C.
d. pac. int. emp. 7 uē. d. ualidū ē pēm
ne fiat capella i fūdo uēdito q^o mltro
mag. erit ualidū statutū fm i genere
q^o res imobilis nō uēdat nō ibidito
ut illo casu opbedat ecclesia. Et licz
bal. oppōat ibi d dicta auē. cassa 7 diē
q^o ibi loqt in statutis uniuersoz 7 ulē
factis 7 illa. l. fi. loqtur in pacto hois
q^o illa respōsio cū sua reuerētia nō est
bona q^o d. auē. cassa loqt eo casu quo
stat 7 cōsuetudines expse derogant liber
tati ecclesie. Sed statutū nīm expse
nō tāgit aliq^o ecclesia. Et inqritū sup
aus dixi q^o xim p italia est positū in

d. auē. cassa ppt frequētiā dicas q^o B
tenuit i glo. Quāto illa. l. ul. statu
tū nō pōt dici esse q^o libertat ē ecclie
p q^o litatur pās ibiditorum circa res
suas ut uoluit. Ia. bu. in. d. auē. cassa
7 pbat. isti. ad. l. fal. in pñ. 7. in sti. de
opri. liber. s. si nra. ff. d. hif. q. sūt. sui
uel. ali. iū. l. i. et si talis lita inducat p
uationē luci psonaz ecclesiaz. l. i. s
municipiū. ff. ad. l. fal. l. si q^o ad decli
mandā. C. d. epi. 7. cle. auē ingressi 7
auē. si q^o mulier. C. d. sac. fact. ec. Sed
ex pōcto statuto litat pās ibiditorū
q^o ad res eoz q^o nō dē cēleri q^o liberta
tē ecclesiasticā. 5° illa. l. seu statutū
q^o inuitat ad meli9 q^o si nō esset facta
nō est impbada. l. i. post. pñ. ff. de iur
sti. 7. iure. 7. e q^o illa est repbat p quā
q^o inuitat ad malū. l. ouere. ff. d. pac
to. l. sine hereditaria. ff. d. nego. gest.
S3 in casu nro p tale statutū inuitā
tur psonē ecclesiasticē 7 ecclesie ad me
li9 q^o si phibitio statuti nō esset: Inā
āmoto tali stat^o dicti clerici desiderare
tur emere res laicorū 7 ad agricultura
raz 7 ad auaritiāz intēdūt 7 officia 7
elemosinas pauperū negligēt q^o iur
ra cōia 7 uulgaria. Et ex phibitione
tal statuti puocat ad meli9. Erg sta
tutū est laudabile 7 p libertate ecclie
fig 7 nō q^o libertatē ecclesie. C. d. epi.
7. de. l. i. c. dixi sō fallatijs d clerico cō
iugato 7 ne. cle. ul. mo. p totū vi. fa
ciat nō pōt dici oia libertatē ecclie
q^o nō sit oia pūle ecclesie cōcessa te
nen^o dictū. Inno. in. d. c. mouerit 7. cy.
in. d. auē. cassa 7. bñ. in. d. l. cūctos po
pulos. S3 dictū statutū pūlegijs ec
clesiarū nō obstat nō obuiat si recte
pōderet q^o nō afficit res uel psonas
ecclesiasticas si seculares solū q^o sūt p
sus separati 7 dixi. c. duo sūt gnā. xij.
q. i. g. vij. faciat rō cōis 7. publicū
bonū pferit bono puato. l. libertas.
C. d. pñipilo. li. xij. l. i. ad. fi. C. d. ca
du. tol. c. bone d. postu. pla. 7 iō dice
bat. Inācus cicero i pethonicorum
Nullū piculū q^oue p pñia putandū ē
7 q^o iō faciūt stulte faciūt 7 igrati i ci
uitate repiunt. S3 statutū istud fū
datū est sup rōne publica 7 cōis bōi
ut ibiditi cōuēt eorum res imobiles
qd pñmet ad cōe bonū ut meli9 pos
sit ciuitati. boēra sbire. ff. d. iur. imu.
l. circa. s. opes. 7 q^o ibiditi diuites me
li9 possit puidē suis liberis 7 filiis.
l. si q^o a liberis. ff. d. liber. agno. Inec
pōctis obuiat si q^opiā dixerit. aice si
clerici emere possūt imobilis d fructi
bus illorū possēt sbuēre pauperibz

q̄ ad h̄ & q̄ h̄ bñ facere deberet. sed
an faciāt scit de 2. 7. expientia docet et
ab his q̄ q̄ridie fieri uidem⁹ possum⁹
arguē. l. certi dōi §. si nūmos. ff. si. cē.
pe. Credo tñ q̄ si emerēt ad h̄ ut de
fructib⁹ alerēt pauperes tale statutū
liret p̄ ea q̄ dixi. §. i. p. du' litan'. p.
mū statutū 7. iō i hoc esset cōsideran'
q̄litas clerici emeris si ad hoc emeret
vñ. faciat q̄ illa. l. nō deberet dici
q̄ libertate ecclesię ū ecclesia et p̄sonę
ecclesiastice onerant publica utilitate
h̄ exigē. l. ad instrūtiōez. C. d. sacro
sanc. ec. c. ad v̄sus 7. c. p̄ueit d. inu. ec.
h̄ p̄dictū statutū fundat sup publica
utilitate ut dcm ē. §. g. seq̄t q̄ eccle.
dberet h̄ tolleraf. viij. lōgeuū t̄p̄ul
cōfueru' 7. p̄uilegiū papę 7. p̄ncipis
eq̄pant. l. ij. §. calli⁹ 7. l. i. cōducen'. ff.
d. aq̄. plu. ar. l. h̄ iur. §. ductus aq̄. ff. d.
aq̄. q̄ri. 7. esti. l. p̄hibere. §. plane. ff. q̄.
ui. aut. clā. imo q̄ p̄ est ex longinq̄
tate tēpori. p̄sumit tacit⁹ cōfē⁹ supio
ris ut nō. Cy. in. l. fi. C. no. ueti. Et
pbat i. l. q̄. i. aliena. ff. d. aq̄. here. 7. i.
l. fili⁹. C. d. pe. h̄f. 7. i. c. sup q̄busdam
§. p̄terea. d. x. si. Sz ita est i p̄posito
nō q̄ tale statutū ē lōgeuū t̄p̄onib⁹
obseruatū fere p̄ om̄s ciuitates italie
sciētib⁹ 7. patriētib⁹ papa 7. ip̄ator ḡ
Et facit i fili bellissimū dictū. D.
car. i. c. a nobis d. elec. ū loq̄t d̄ cōue
tudie uenetoꝝ q̄ decie nō soluāt n̄.
i mōte An teneat ex q̄ papa scit 7. tol
lerat illā 7. nemo dubitat q̄ si sup ta
le statutū esset p̄uilegiū cōfirmatoriū
papę nō posset dici q̄ libertate ecclesię
ḡ iō ē cōsensu tacito ex lōgitudie tē
pori. p̄sup̄to p̄ locū a pari ut i iuribus
pall. X. faciat q̄ nāli facultate ec
clesiaz nihil det̄hit circa res uel p̄
sonas eaz nō posset dici statutū q̄ li
bertate ecclesię i nā libertas est nālis
facultas ei⁹ q̄d cuiq̄ facē libet nisi ut
aut iur p̄hibeat ut d. l. libertas Sed
p̄ tale statutū neq̄ iuri neq̄ nāli facul
tati ecclesiāz circa p̄sonas l̄ res i aliq̄
derogat: ḡ tale statutū nō est cō libe
tate ecclesię. Admō pbat h̄ mō p̄bi
bitio talis statuti frenūz aliq̄d nō ip̄o
nit p̄sonis ecclesiasticis uel rebo earū
h̄ solū laicis. l. diti. ul. rebo eoz q̄d fici
pōt ut. l. i. d. sū. tri. l. ius dādi. ff. d. tu.
7. cu. va. ab his. Nec. ob. si q̄spia dice
ret statutū istud p̄ mōiectū tollē p̄
sois ecclesiasticis cōmertiū q̄ ex q̄ h̄
diti sūt p̄biti res imobiles alienare:
p̄ om̄s ut p̄hibita libera facultas q̄bā
di q̄ h̄ nō obstat 7. dato si nō cōcesso
tū ista nō foret uera cōsequētia q̄ nō

dēt attēdi illud q̄d seq̄ret h̄ vñ attēdi
p̄ncipalis cā ipsius statuti. l. i. 7. l. q̄d
dicimus. d. aucto. tu. l. sp̄sus. §. circa.
de. do. int. ui. 7. uxo. 7. q̄d nō. in. l. i. §.
hui⁹ studij. ff. d. iusti. 7. iur. nec p̄ hoc
seq̄t q̄ iur ul ui deroget ecclesiastice
libertati iure q̄ h̄ subditi ex q̄dā spā
li rōne a publica utilitate introducta
p̄hibeat alienare i nō subditū nō in
terē q̄ nō subdit⁹ d̄ iure p̄hibeatur
secū q̄bet. l. iulian⁹. §. si q̄s a pupillo
ff. d. acti. emp. Nec ēt ut q̄ ex q̄ p̄sona
ecclesiastica nō reperit secū q̄betes ḡ
non cōtingit ex ui que ip̄atur nāli fa
cultati ip̄oz clericoz tñ q̄ntū ad ip̄sū
7. res eoz dictū statutū i aliquo fre
nū non ip̄onat h̄ cōringit ex eo q̄
laici l̄bōiti nolūt cū ip̄is clericis q̄bere
q̄ uolūtas pbat ex ip̄so statuto q̄d ē
factū ciuiūz uolūtate ut. d. l. om̄s po
puli. l. d. quib⁹ ad. fi. ff. de. legi. 7. a ta
li uolūtate nō p̄nt singularit̄ ciues re
cedē nisi cōderet statutū ḡrium ut. l.
sicut. de. ac. 7. obli. 7. nō. glo. i. l. si cum
corē. §. co. autē tēpore. ff. so. ma. 7. p.
Dy. 7. alios i. c. p̄ semel. de. regu. iur.
li. vi. Xi. facit i dubio nō p̄sumit
sim⁹ iuriādi nisi pbat 7. sic ū fit al
teri lucri p̄uatio. l. p̄culo. ff. de. dā. in
fec. vñ licet p̄sonę ecclesiastice excludē
rent a lucro: nō p̄nt sibi ad iuriā im
putare: nec dicē q̄d facit q̄ eoz liber
tate cū ciues sic statuen' suo iure utā
tur nec dicē uti dolo qui suo iur uti
tur. l. nihil dolo. l. nulluz. ff. d. regu. iur.
Xi. q̄d quis putat equū i p̄sona
sua: dēt putare equūz i p̄sona alteri⁹
l. si duo p̄soni. §. si quis 7. §. se. ff. d.
iur iurā. q̄ nō dēt postulare id cuius
ḡrium nō esset postulaturus q̄ ita dēt
putare i alio q̄d aliis i se faceret. l. i.
ff. d. soluti. l. si ea. C. d. us. ur. 7. i euāge
lio scriptū ē quecumq̄ uultis ut fa
ciāt uobis hoīnes 7. uos facite ip̄is
refert i. dracian⁹ n̄ i. c. humanuz ge
nus. i. di. Sz ita est q̄ ibi ecclia puta
uit equūz i se q̄ res imobiles ecclia
stice non possint alienari i laicuz sine
maxia sollemnitate 7. licētia supioris.
xij. q̄. ij. c. alienatiōes 7. c. sine exceptio
ne 7. c. i. §. co. li. vi. equūz putare dēt i
p̄sonā clericorūz. q̄ nō possint i cleri
cos alienare ul nisi iterueiat certa. fō
ma 7. obseruātia l̄ dura. ar. l. i. ff. quod
quisq̄ iur. l. cū papinian⁹ 7. aut. et
cōsequē. C. de. sen. 7. iterlo. om. iu.
Xiij. faciat q̄ p̄ statutū certum
hoīnūz gen⁹ res imobilis p̄hibetur
alienare: 7. clericis nō simplicit̄: h̄ sub
certa forma: tale statutū nō pōt dici

libertatem ecclesie. ar. l. cum ita. ff. de
odi. n. de mo. 7. bñfacit quare totus ti-
tulus d. rebo. eo. g. seqt. q. si tale sta-
tutū phiberet alienationē nisi suare-
tur certa forma puta solu gabelle. ta-
le statutū nō diceret q. libertatē ecclesie

Xiii. faciat q. hoc pbat. p. id qd
hī i mā feudoz uassallus ei? feudum
alienare nō pōt nisi suata forma ut i
c. i. d. ali. feu. 7. d. ph. alie. feu. p. i. fe
de. post. pñ. ibi p. aia iudicat. 7. d. mi
li. uassal. q. arma. bel. de po. 7. i. c. q. cle-
ricus in. ti. si. d. feu. fue. con. 7. i. c. i. an
mutus ul. aliter impet? in. uli. feu.
Nec est h. nouū q. i. inf. cōphendatur
aliq. certa forma alienationis q. tamen
aliena. s. b. certa forma 7. litatione oee
vit ut patet. C. d. ven. rez. fisca. li. xi.
l. fi. C. d. uedi. rez. ciuitati. eo. li. 7. in
l. fi. de. iur. do. impe. 7. i. l. fi. C. de. iure
emphy. Ita dicam? i. pposito nō si
statutū phiberet alienationē nō sipli-
cit. si illa pmittat ut cōmodi? 7. cert.
litationibz puta si statutū dixerit nisi
soluerit. x. solidos p. liba aliena. non
ualet. que litatio pbat. d. iure civili.

Facit. l. fi. d. iur. emphy. li. 7. de.
metall. li. xi. Idē si statutū dicat q. i.
tenueat auctoritas supior. q. silt. iur.
re civili appbat. l. iij. de. uen. re. curi.
li. xi. tñ est iuridicū. ar. l. cū q. ex. ff.
de. usura. xv. faciat q. ubi est eadē
rō ibi dēt esse idē ius. c. int. corpora.
lia de. insla. pla. l. illud. ff. ad. l. acqui.
Sed ita est q. l. statuit q. rectores et
officiales sunt phibiti ghere cū suis
lboitis durate officio q. cū talibz ghe
do ppter metū pñt rebo suis de facili
depauperari. l. i. C. d. cōtrac. iudicuz
l. i. ff. d. ghe. emp. cū. si. g. eadē rō erit
i. pposito ppter potentia 7. pñlegia
clericoz ad magnā inopia pecuniaz
laici possēt de facili deduci p. clericos
7. ad paupertatē Et iō statutū istud
attēdēns h. nō dēt cēseri q. libertatē
ecclesiasticā nec dēt cēseri illicitum
Nā ulc. rō illi? statuti ē ppa cāitas
Acipies a se ipsa ut. d. l. p. ses. d. fui. et
aq. xvi. faciat omē qd est fūdatuz
sub publico bono facit cessare voluz.
l. iniuriar. ff. d. fur. s. is q. psumptio
enī doli 7. malitiē i. casu istū? statuti su-
pelle ut oubo deurembo. pñū est qñ
statutū esset gnāl. ceptū v3 q. null?
gheret cū clericis ul. eis panē coquē et
silia 7. de talibus statutis loqt. c. fi. d.
imu. ec. li. vi. s3 est qñ statutū faceret
mētiōez d. ipis clericis expssā 7. speci-
cā h. enī iduceret doli psumptionē q. li-
bertatē ecclesie 7. q. i. odiū clericoz

tale statutū emanauit Et iō ius pñu-
meret q. i. derogationē 7. suffocationē
libertati ecclesie emanauerit. 7. si sibi
lit. 7. recte pōderet. tex. i. d. e. fi. d. im-
mu. ec. li. vi. s3 illis xbis v3 eo ipso p.
tex. q. tex. iudicio meo 7. iudi. cū libz
Agentis spūs doctoz. h. pbat. i. d. a. tex.
ibi i. s. q. tēporale dōniū optinet ibi
tis suo ne pñtis aut clericis seu pñ-
nis ecclesiasticis qēp uēdāt aut emāt
aliq. ab eis aut neq. ipis bladū mo-
lent. coquat panē aut alia obseqa ex-
hibere pñmāt aliq. dō. intēdicūt cū ta-
lia i. derogationē ecclesiastice liberta-
tis pñmāt eo ipso excoicationis sen-
tētiē sibi accere docemur. Inde pōde-
ra subtil. tex. i. s. cū talia pñmāt
i. derogationē ecclesiastice libertatis q.
si sūt alia nō filia expssis i. d. e. fi. nō
hēt locū pena illi? dōmōis 7. sic non
pñmunt facta i. detrimētū ecclesiasti-
ce libertatis Iō. tex. apponit. sen. ex-
coicationis. Illuminatoriē inqtū dicit. eo
ipso. Facit q. hī i. c. l. canō. de. elect.
li. vi. g. d. e. fi. est restringendū q. ad ex-
pssā ibi 7. q. ad filia ibi expssis 7. iste
est uer? 7. nouus intellectus ad illum.
tex. p. pñū xbi. cū talia 7. tene mēti
q. est noua doctrina xvij. pontera.
glo. i. c. fi. ibi dū dicit cū clericis actō d.
dolo opetebat eis ad suū dānū oseqn
dū q. opetit qñdōcūq. aliq. dolo fieret
Et sic sibi pōderet. glo. itelligit il-
lū. tex. qñdō laici dolo i. dūcti fabricāt
illud statutū i. dānū 7. pñdiciū cleri-
coz q. dolo pbat eo ipso q. facit mē-
tionē de clericis qñ uelit q. eo ipso q.
lex est cōita q. pñas particulares seu
certū hoīnū gen? est dolosa 7. cōpe-
tit doli excep. ut est. tex. meliō de cor-
pōe iur. i. l. i. d. de. excep. Et a tali lege
pōt appellari. l. i. s. lo. lēt. ff. qñdō. ap.
lit. 7. facit melior. tex. de. iur. i. s. erit
aut lex. iij. di. Et iō succurrit q. doli
omissū i. l. cōdenda ut i. c. cū ones d.
cōsti. Et singularit dicebat Bar. i. l.
ones populi d. iusti. 7. i. are. q. l3 dō
sit cōita p. xba gnālia si tam ex cōie
cturis cōphendi possit q. sit edita in
odiu certe pñong pōt a tali cōstōne
appellari. 7. facit q. nō. bal. i. l. q. s. q.
C. quoz. ap. nō. reli. 7. i. l. iudicibz. d.
ap. 7. i. opere suo edito supmō i. l. col.
7. d. a. i. l. fi. ff. de. pñile credi 7. in p.
cōsti. ff. 7. ibi allat. tex. sing. i. l. si pua-
tus. ff. q. 7. aquibz 7. facit. l. toriēs. ff. d.
pollici 7. q. uolu i. t. Ang. cōsi. cēlrix
Cy. 7. alij 7. in. l. ij. que sit lōga cōsue-
tudo 7. pcedit h. qñdō odiū est irrōna-
bile. h. si odiū est i. rōne fundatuz ipu

ita ppter delictū alicuius: tunc ualere
dicitur. seu lex facta ē aliquē ppter deli
ctū eius. ita hī i. l. amissione. §. q. d. fi
ciūt. ff. de. capi. dimi. 7 ibi hoc tenet.
bal. 7 idē uoluit idē. Bal. i. l. i. ff. d. le
gi. Ego allo. tex. i. de. cupiētes in. x.
statuta facientes. de. pe. 7 facit q. nō.
Ep. i. d. l. ii. que sit. lōga. d. huc. 7 idē
dicas si dō fieret infauorē certē pō
nē q. tūc ualere ita dixit. pe. de. anc.
i. c. si ppter tua debita d. rescrip. h. vi.
Mirū est q. nō uiderit. Bal. i. l. i. ff. d.
ll. ubi h. uoluit 7 alit. i. ar. l. i. ff. d. cō
sti. pnci. 7 mirandū est q. nō uiderit.
Ang. i. lanteocēsiū. ff. d. pui. credi. al
lat. ibi. Ange. l. neq. C. de. decu. li. x.
Ego allo casū q. eos i. d. §. erit autē
lex i. x. nullo puato com quod aliter
nūc nō exāmo 7 sic stat. d. clu. glo. in.
d. c. si. dū dixit q. clerici pnt se defen
dē actiōe d. dolo q. statutu illud qd id
est q. specificē emanauit i. odiū cleri
corū q. seqt. q. si gnāl. emanaret sta
tutu phitūū: restringēdo se ad bona i
mobilia: q. tale statutu nō ppteret ac
tio d. dolo 7 p. dñs. glo. illa ita intelles
ta assentit ualiditati statuti pfecti.
Nec. ob. cū dicebat q. esset q. puile
gia dēssa p. i. patorē qui dēssit puile
ecclesiē q. possit emē a laicis ut. i. l. fi.
d. sac. sac. eccl. q. statutu illud nō p
hibet simplicit. h. cū certa litatione.
Ad aliud q. dicebat q. i. gnāl. cō
cessiōe scā populis ad dēdū statutu
nō ut dēssit q. possint statuē q. cleri
cos: uel eoz puile q. R. illud statutu
nō est q. puilegia clēicorū ut ex supio
ribo pater. Ad aliud cū dicebat q.
spālia derogāt gnālibus ut i. r. l. a. ge
neri. li. vi. apparet rēpōsio ex. d. dictis
Et cū dicebat nō esse uerisile q. i.
pator i. dēssiōe p. tātis dēndi statutu
data ciuitatibz uoluisse ut cōceder q.
statuerēt aliq. que esset i. p. iudiciū ec
clesiaz. q. p. h. p. dicitū statutu nihil
fit i. p. iudiciū ecclesiāz. S. emanauit
poti. ad cōsuatōne eozis 7 publici
boni ut dictū est. Ad. d. c. si. satis ē rñ
sū q. loqt. de statutis factis aīo necē
di clēicis 7 ecclesiasticis psonis facta
expssa mētiōe d. eis. Nec. ob. c. no
uerit q. y. quo ad qd recte intueri fac
p. dicto statuto ut supius dictūz fuit
7 rñsum. Nec. ob. c. i. de. i. iur. li. vi.
q. loqt. de rēp. salis q. sūt phibite ē i.
ter laicos ut i. aut. ut nō fiat i. pig.
7 spāl. q. clēricos ut in. d. c. i. Nec.
ob. c. statutu d. here. li. vi. p. qd dēluoi
tur q. nec directe nec indirete dēt fieri
q. ecclesiāz 7 ecclesiasticas psonas q.

p. istud statutu nihil fit q. clēricos sed
solū laici. frenū 7 limita. imponit. ut
supi. dēn. est. Itē illud. c. loqt. i. his
que sūt fidei ubi mai. piculuz d. tit.
iō. stricti. ibi pcedit. Et p. ista cum
laude clemētissimi dei sit expedita il
ta d. hesitatio. Nihilomin. que supi.
dicta sūt subicio dēssiōi sac. s. a. roma
ne 7 v. l. ecclesiē. Et i. q. tū supi. ali
qd dixi d. colono partario uide. Bal.
qui pulchre loquitur in. l. i. C. d. frue
7 liti. expens.

IN C. DE MO
oportune ad q. ram du
bitationē stāte statuto
hui. d. mōi q. ibi. nō
possit alieat imobilia
i. nō ibi. tū 7 sūt duo fres hñtes bo
na imobilia i. cōi. 7 unus est clēricus
7 alt. laicus. posito q. i. ipm clēricum
nō possit fieri aliena. utz possit fieri
diuisio bonorū imobiliū. Et circa h.
ut dēceduz q. nō possit fieri diuisio. h.
mō. In clēricū est alina. phita rei i
mobilis ut apparet ex p. supposito q.
phita est diuisio rerū imobiliū unde
Dollēnis. doc. l. o. ro. d. clxxxij. d. cā
suluit. Statuto ciuitati. cauebat q. d.
alienatione solueret gabella fuit du
bitatū utruq. solueret gabella d. diui
siōe cōsuluit q. sic. q. p. ppe est aliena.
allt. l. si pupillorū i. p. n. ff. d. re. eozuz
Et ibi. i. nico. d. neap. d. dic. esse. tex. q.
glo. dicētē q. ecclesia pōt puocare alia
ad diuisiōez 7 pōt pmutare cū alia ec
clesia q. 7 diuidē. q. diuisio est quedā
pmuta. l. q. cūz tutoubo. ff. d. insac. et
dic. ibi. nico. d. neap. q. glo. nō firma
uit pedes i. l. i. ubem. d. sac. sac. ec. seu
Duil. d. cu. ibi tenuit. glo. i. d. l. si pu
pillorū 7 allatit rōne q. ecclesia nō
dēt cōpelli stat. i. p. p. tūa cōiōne. l. i. h.
iudicio. C. cōi. diui. q. ecclesia sēp est
mīnō allat. glo. cūz. tex. i. l. nisi. §. cū
furiosi i. rōne sui. ff. d. tu. 7. rari. dista
hē. Quā. glo. reputauit p. singi. Sa
ly. d. l. i. ubem. nulli. Et l. d. z. nico. d.
neap. i. se sit ueruz q. diuisio sit aliea
tio ut uoluit glo. i. d. l. i. ubem. i. q. tūz
allegat. d. l. si pupillorū. nihilominus
multum strigit tex. i. d. l. i. ubem. Et
iō. hī loqt. ingru. rēphēdit glo. d. l.
si pupillorū 7 et. d. l. i. ubem. ingru.
dic. q. ecclesia non potest puocare p
uarum ad diuisionē ē i. nimis restrin
git illā. l. 7 p. dñs. statim. i. ista con
elusione q. diuisio est aliena. 7 eccle
sia pōt cum alia ecclesia diuidē rē co
munē 7 etiā cum puato si utile erit

ecclesie ut dixit. glo. i. d. l. i. u. b. m. uel
etiam potest diuideri gra. un. salior. aut
ture ita uoluit. glo. sol. S. dubiu e
qd i minore an potest mino puocar
ad diuisione dic q no pot diuidento
ppterat. ut. d. l. si pupilloz. 7 i. l. i. s.
i. d. re. eoz. si q ad fructu an possit p
uocare aliu ad diuisione. bal. i. d. l. i. i.
p. n. d. re. eo. i. s. v. n. o. cludit q sic es
dicit esse de h. duas leges sing. v. l.
luti. titius. si. faiber. d. l. i. u. b. m. n. b.
li. pall. 7 h. ut. uoluisse i. illa. l. i. u. b. m.
m. 7 s. et. uel. coiter. scribe. ibi. Et
ist. d. uoluit. facit. d. l. i. d. s. a. per.
i. d. l. l. u. c. i. 7 t. i. c. i. n. t. i. u. i. d. i. t. Bal. i. d. l. i.
i. Et. miradu est q no uiderit. Bal. i. d. l. i.
l. si. C. coi. diu. ubi. d. cl. ar. as. it. el. l. e. t. a.
d. l. l. u. c. i. 7 d. i. c. i. t. q. n. o. l. o. g. i. t. i. d. i. u. i. s. i. o. n. e. i. n.
d. i. c. i. a. l. i. s. i. u. o. l. u. n. t. a. r. i. a. d. i. u. i. s. i. o. n. e. i. n. d. e. c. r. e.
p. i. t. s. m. e. u. a. l. i. q. l. e. x. i. m. u. d. o. q. u. e. d. i. c. a. t.
q. f. i. a. t. d. i. u. i. s. i. o. n. e. p. u. o. c. a. t. i. o. n. e. i. n. s. o. l. a. f. r. u. c. t. u. a.
p. c. e. p. t. i. o. n. e. i. n. t. f. r. u. c. t. u. a. r. i. o. s. E. t. u. e. b. e. r.
m. e. t. a. d. m. i. n. o. r. q. b. a. l. n. o. a. l. l. a. u. i. t. L. a.
b. e. r. d. r. a. p. o. d. i. s. p. u. t. a. s. s. e. g. r. i. u. 7 d. i. c. e. n. t. e. z.
e. s. s. e. c. a. s. u. i. d. l. l. u. t. i. 7 q. m. i. n. o. r. p. u. o. c. a. t.
a. d. d. i. u. i. s. i. o. n. e. f. r. u. c. t. u. a. E. t. e. t. n. o. p. o. s. s. u. z.
n. o. a. d. m. i. r. a. r. i. q. n. o. u. i. d. e. r. i. t. O. d. o. i. d. l. i.
l. u. t. i. 7 d. i. c. e. t. e. q. e. t. q. a. d. f. r. u. c. t. u. s. n. o. t. e.
n. e. t. d. i. u. i. s. i. o. n. e. q. l. e. x. s. i. m. p. l. i. c. i. t. n. e. g. a. t. m. i.
n. o. r. e. p. o. s. s. e. p. u. o. c. a. r. e. a. d. d. i. u. i. s. i. o. n. e. u. t.
d. l. i. s. i. 7 d. l. i. s. i. p. u. p. i. l. l. o. r. u. m. d. r. e. e. o.
n. e. c. q. a. d. p. p. e. t. a. t. e. n. e. c. q. a. d. u. s. u. f. r. u. c. t. u. a.
q. q. n. e. g. a. t. g. e. n. e. g. a. t. q. u. a. l. i. b. e. t. e. i. u. s.
s. p. e. z. l. i. s. i. c. a. m. C. d. i. n. s. 7 p. i. s. t. a. p. a. r. t. e.
f. a. c. i. t. l. i. n. t. o. n. e. s. C. d. p. d. i. m. i. n. o. E. t.
i. o. d. i. c. e. b. a. t. O. d. o. q. i. d. l. i. l. u. t. i. 7 d. i. u. i. s. e.
r. u. t. u. o. l. u. n. t. a. r. i. e. 7 d. f. a. c. t. o. 7 f. a. c. i. t. t. e. x. i. b. i.
i. s. d. i. u. i. s. e. r. u. t. o. n. e. p. r. i. m. o. n. i. u. q. c. u. a. d.
u. l. t. i. h. e. a. t. c. u. r. t. o. r. e. s. n. i. b. i. l. o. i. n. i. p. i. a. u. l.
t. i. d. i. u. i. s. e. r. u. t. q. a. d. g. e. s. t. i. o. n. e. z. 7 f. r. u. c. t. u. a.
p. c. e. p. t. i. o. n. e. E. t. i. o. p. n. u. l. l. a. h. f. q. u. o. a. d.
e. o. z. p. i. u. d. i. c. i. u. 7 s. i. c. i. l. l. e. t. e. x. n. o. n. p. b. a. t.
d. o. c. t. r. i. n. a. b. a. l. i. b. i. t. r. a. d. i. t. a. i. d. l. i. 7 i. d. o.
s. t. a. d. u. e. s. t. d. i. c. t. o. b. a. l. i. d. l. i. s. i. C. c. o. i. d. i.
u. i. 7 u. i. d. o. O. d. o. q. d. t. e. n. e. m. e. t. i. p. d. e. l. a.
r. a. t. i. o. n. e. d. l. l. u. t. i. 7. A. n. e. c. d. l. i. u. b. e. m. 7
p. b. a. t. d. o. c. t. r. i. n. a. B. a. l. q. l. o. g. i. t. i. e. c. c. l. e. s. i. a.
i. q. e. s. t. s. e. c. u. s. q. i. m. i. n. o. r. e. q. m. i. n. o. r. c. i.
t. o. m. a. i. o. r. e. f. f. i. c. i. t. h. i. e. c. c. l. e. s. i. a. s. e. c. u. i. d. e.
t. e. x. i. l. i. m. i. s. i. s. c. u. f. u. r. i. o. s. i. p. a. l. l. Sub.
d. i. t. e. t. B. a. l. i. d. l. i. q. s. i. e. x. p. e. d. i. t. p. u. p. i. l.
l. o. d. i. u. i. d. e. i. p. e. p. o. t. c. u. d. e. c. r. e. t. o. i. u. d. i. c. i. a.
p. u. o. c. a. r. e. 7 u. i. d. e. d. e. h. e. s. s. e. d. u. a. s. l. e. g. e. s.
s. i. n. g. i. l. i. s. i. s. i. d. i. u. r. d. o. 7 l. i. s. i. u. e. n. e. r. i. t.
h. p. s. o. c. i. o. p. o. d. e. r. a. q. d. o. c. t. r. i. a. s. u. a. n. o.
n. i. u. e. r. a. p. p. d. l. i. s. i. p. u. p. i. l. l. o. z. 7 p. d. l. i.
i. s. i. q. s. i. m. p. l. i. c. i. t. p. h. i. b. e. t. p. u. p. i. l. l. u. p. o. s.
s. e. p. u. o. c. a. r. e. a. d. d. i. u. i. s. i. o. n. e. z. q. m. i. n. o. r.
p. e. i. u. s. i. b. i. o. n. e. r. o. s. u. n. o. p. o. t. a. l. i. e. n. a. r. e. e. t.
c. u. d. e. c. r. e. t. o. i. u. d. i. c. i. a. g. l. i. s. i. f. u. d. u. s. i. p. n.

h. de. re. co. qd tñ est ecclesie decessu ut
e. glo. i. sol. 7 pbat i. c. ad aures. 7 eo
z. q no est eade ro i ecclesia que i
minore seu pupillo qa i ecclesia ipe/
dimentu est ppetuu si iminore seu pu/
pillo no facit. d. s. cu furiosi. Quar/
to durissimu esset si socii ecclesie es/
set rigorosi. 7. d. anous. si no possit p/
uocare ad diuisione. l. cu pf. s. dulcis/
simis. de. le. ij. S. i minore cessat ipe/
uimetu ppetuu ut dictu est. A. d. o. l.
si. ff. d. iur. do. pbat doctrina. Bal. qa
si poderet ille. tex. cu. glo. loqt ipmu/
tatione 7 loqt i dote 7 sic nihil het
coe uel oforme cu mior aut pupillo
A. d. o. b. d. l. si ouenerit qa q ad casuz
suu no meret allari p dicto. Bal. si q
ad rone ei? bñ meret allari p dicto
Bal. si R. q i minore no pcedit eius
ro p. d. l. si fund? pall. Et ibi etia
Aug. i pall. l. i. u. b. m. 7 nulli q pdi/
gus cui est intoidu bonis no pot p/
uocare ad diuisione allat casu sing.
i. l. ex castreli. i. ff. d. castre. pecu. Et
ide dicit i furioso p glo. sing. i. l. ij.
C. d. cu. fu. A. d. o. r. at bñ pot puoca/
re miores 7 pupillos ad diuisione. d.
l. int. ones 7 illo casu poterut pupil/
li int se diuidere ita dixit. Bal. i. d. l.
i. i. p. n. de. re. eo allat ad h. glo. sing.
i. l. int. pupillos. ff. d. aucto. tu. d. q. fac/
festu. Ia. d. are. 7. Bar. i. d. l. int. pupil/
los. Et uidi p. r. i. c. a. r. i. i. f. a. c. t. o. d. l. i. n. t. o.
n. e. s. q. q. r. i. e. s. m. a. i. o. r. s. o. c. i. u. s. p. u. o. c. a. t. m. i.
n. o. r. e. a. d. d. i. u. i. s. i. o. n. e. q. e. l. e. c. t. i. o. e. s. t. m. i. o. r. i.
p. t. e. x. i. l. i. i. C. d. h. i. s. q. s. e. d. e. f. e. c. e. r. u. t. 7 p.
e. i. d. e. p. a. r. a. c. h. 7 i. b. i. i. l. l. o. s. t. y. 7 a. b. b. a. n.
t. i. q. u. 7 u. i. d. e. t. q. d. i. u. i. s. i. o. n. e. d. e. t. f. a. c. e. n. o.
m. i. n. o. r. n. a. t. u. s. i. l. l. e. q. d. i. u. i. t. u. s. a. d. m. i. s. e.
u. e. r. i. t. r. e. s. h. e. d. i. t. a. r. i. a. s. I. d. e. z. u. i. d. e. t. i. n. t. e. r.
s. o. c. i. o. s. s. t. u. d. i. u. q. d. u. r. i. u. s. s. t. a. t. i. s. t. u. d. i. o. 7
u. i. d. e. B. a. l. i. n. l. p. e. n. l. C. c. o. i. d. i. u. i. u. d. i.
c. i. t. q. l. z. d. i. u. e. u. t. r. e. f. e. r. t. g. l. o. s. 7. A. n. g. u. s.
t. i. n. u. s. d. c. i. u. i. t. a. t. e. d. e. i. i. l. l. e. a. t. q. m. a. i. o. r. f. f.
f. a. c. i. a. t. d. i. s. p. o. s. i. t. i. o. n. e. 7 m. i. n. o. r. e. l. i. g. i. t. e. n. i. d.
i. u. r. i. t. e. o. s. n. u. l. l. a. d. e. b. e. t. e. e. p. l. a. t. i. o. d. i. u. i.
d. e. n. d. i. u. e. l. e. l. i. g. e. d. i. s. i. o. n. i. b. o. d. e. b. e. t. e. q.
l. i. t. a. s. s. e. r. u. a. r. i. E. t. s. i. c. d. e. b. e. t. o. p. t. i. o. b. r. a.
u. i. u. u. l. s. o. r. t. i. s. f. e. l. i. c. i. t. a. t. e. o. r. i. g. e. n. o. p. r. a.
g. a. t. i. u. s. p. l. o. n. p. t. e. x. i. l. i. j. E. q. n. 7 q. b. u. s.
q. u. a. r. p. a. r. d. e. l. i. x. B. a. r. i. d. l. i. d. i. c. i. t. q.
m. u. l. i. e. r. i. d. i. u. i. s. i. o. n. e. h. e. t. o. p. t. i. o. n. e. m. e. x. q.
u. i. d. e. t. u. u. l. g. a. r. e. s. q. m. a. i. o. r. d. e. b. e. t. d. a. f. o. p.
t. i. o. n. e. z. m. i. o. r. i. q. d. e. s. t. f. a. l. s. u. s. s. m. e. u. n. i. s. i. i. n.
e. a. s. i. b. o. i. q. b. o. h. p. u. i. l. e. g. i. u. e. s. t. a. i. u. r. o. c. e. l.
s. u. u. t. i. u. i. d. o. d. f. l. o. i. l. a. r. b. i. t. r. i. u. z. ff. f. a. i.
h. e. r. d. i. u. i. d. i. c. i. t. q. f. a. u. o. r. e. m. i. o. r. i. s. u. e. l. e. c.
c. l. e. s. i. e. d. e. b. e. t. d. a. r. i. m. i. n. o. r. i. u. e. l. e. c. c. l. e. s. i. e.
e. l. e. c. t. i. o. a. l. l. e. g. a. t. d. l. i. q. r. e. u. e. r. a. n. i. b. i. l.
f. a. c. i. t. q. a. l. o. q. u. i. t. i. p. u. i. l. e. g. i. o. d. a. t. o. m. u.

lieri in casu illi. l. 1. privilegium non
extendit. iij. di. privilegium. Subdit postea
q. est dare alia. opi. q. h. cognoscat ex
loci dignitate. l. q. cuq. C. d. oi. agro.
de f. li. xi. Alia fuit. opi. q. sep. det. e. le
ctio puocato. l. ij. C. de. metall. eo. li.
S. illa. l. loquit. i. casu spali ita dixit
ba. i. d. l. Alia fuit. opi. q. extote ori
gar. l. ij. C. q. n. 7. q. bo. quar. pars d. li.
x. Ipe uo. dicit q. si partes concordet q.
mai. diuidat: tuc electio erit mai. 7.
allat casu. d. l. i. si certe h. ibi no. pba
tur. Si uo. no. co. d. et tuc i. re pai. ul
lus ut habet optione sibi deputata a
tur. Et io. ut debet ee. co. d. p. l. hui. 9
moi. i. si. de. le. i. ul. dent. omittit iudi
ce. fort. l. i. si. p. n. C. co. i. de. le. Et ista
dic. additu. ad dicta p. se. i. l. i. ff. fami
hered. bar. uo. i. d. l. i. dicit h. debet ex
pediri officio iudicis. Ego uo. me
te. ceperat illud pelare scriptu. est ge
nes. xij. u. dicit abra. ad loch. ne q. lo
sit iurgiu. int. me. 7. te. 7. int. pastores
nros. 7. tuos. fies eni. sum. 9. uniuersa
eni. cora. te. est. recede. ame. obsecro. si
ad sinistra. tu. eris. ego. ad. dextra. iba
si. dextra. elegeris. ego. ad. sinistra. pga.
Ecce. q. lit. glo. 9. ille. patriarcha. fecit. di
uisione. 7. electione. edidit. nepoti. suo.
Et. arbitror. consuetudine. moderna. as
sumpisse. exordiu. ex. facto. abrahe. Et
io. dicas. h. mo. si. consuetudo. est. in. loco.
fues. illa. ar. l. de. q. bo. ff. de. legi. cu. sy.
Si. uo. no. uiget. i. loco. 7. tuc. si. mai. 9.
ex. co. d. 7. uoluntate. mai. 9. diuidat.
tuc. equu. est. q. min. 9. eligat. p. d. c. i. d.
parroch. Si. uo. terti. 9. est. q. diuidit: 7.
tuc. aut. partes. sunt. co. d. 9. q. p. eli.
gat: 7. tunc. fuerit. pactu. c. i. de. pac. cu.
sy. aut. i. hoc. sunt. discordes: 7. tuc. expe
diet. iudicis. officio. q. assignabit. par
te. sua. unicuiq. uel. brauium. uel. sortis
felicitate. ut. d. l. ij. C. q. n. 7. quib. q. rta.
pars. de. Et. ita. itelligas. mam. istam.
z. faciat. diuisio. tener. uice. emptio
nis. tex. est. i. l. diuisione. i. x. eptionis
uice. optine. C. co. i. utri. q. indi. Sed
clericus. est. phitus. eme. imobilia. uel
acquire. emptio. 9. si. q. ita. erit. phitus
acquire. titulo. diuisione. z. faciat. ex
diuisione. ensit. doinu. rei. diuise. ita
dixit. bal. i. d. l. diuisione. p. illu. tex. si
cleric. 9. est. phitus. habet. doinu. rei. i.
mobilis. g. sequit. q. illa. p. uia. diui
sio. 9. habet. no. pot. Et. facit. l. ij. i. x. do
minu. rei. nactus. est. C. co. i. utriusq.
iudi. Quato. faciat. c. nulli. 7. eo. ubi
or. q. aliena. 9. phendit. pmutatio. 9. et
glo. i. d. l. si. pupillo. dicit. q. diuisio
est. q. daz. pmutatio. facit. l. cu. p. f. h. e.

in domina.

ditate. de. le. ij. g. si. p. uia. pmutatio. 9.
no. pot. osequi. rez. imobile. p. ois. no.
poterit. p. uiam. diuisione. v. per
diuisione. acquire. ius. i. re. l. i. C. co. i.
diui. 7. ibi. dixit. Bal. q. debz. pponi. 9.
emptore. si. hant. editione. rei: h. ant. tra
uio. 9. debet. dirigi. 9. uenditor. l. iu
lian. 9. f. de. z. cellus. ff. d. acti. emp. g. se
quit. q. p. diuisione. no. pot. clericus
uendicare. sibi. ius. i. re. imobilia. p. uia. 9.
diuisione. Ifaciat. illud. Domini.
cu. diuiderit. sibi. uestimenta. mea. 7. sup
ueste. mea. miserit. sorte. vi. faciat
ista. diuisio. fit. i. p. iudicium. ciuitatis.
Ma. ubiq. aliena. est. phibita. ppter
fauore. ciuitatis. ut. i. casu. isti. 9. statuti
7. ueniendo. ad. diuisione. gnauit. id. 9. p.
iudiciu. ciuitatis: tuc. semp. talis. diui
sio. est. phita. ubi. uo. no. fuerit. p. iudi
ciu. ciuitatis: tuc. talis. diuisio. no. esset
alina. 7. posito. q. esset. aliena. mo. tam.
otineret. sub. phitione. statuti. ponit
exemplum. q. fieret. talis. diuisio. int. h.
uitos. ciuitatis. q. subiret. onera. ciuita
tis. istuo. bellissime. uoluit. su. p. mus.
doc. Bar. 9. clxx. al. lviij. icipiente. exte
mate. p. dicto. tria. oriut. du. u. d. uoluit
Quota. accepit. emphiteosim. ab. ec
clesia. p. se. 7. filijs. suis. eo. m. 9. si. fi
lij. diuidat. ephiteosim. int. se. i. d. uoluit
plato. eccie. q. no. dicut. alienare. em
phiteosim. ex. eo. q. no. fit. p. iudicium
aliqd. eccie. diuisio. illius. emphiteo. h.
q. quilibz. eoz. recognoscit. illa. eccia.
i. domina. Et. de. h. dicit. esse. casu. in. l.
uoluntas. C. d. fidei. d. testator. ph
buit. fidos. alienari. ex. familia. q. ni
hilo. 9. inter. familiam. possit. donari.
De. dicit. id. 9. bal. i. duob. fr. 9. sue
cedentib. i. ephiteosim. eccie. q. un.
alteri. poterit. decedere. 7. int. se. diuide.
7. p. illu. tex. multu. sing. dic. h. o. sty.
i. c. possessiones. 7. eo. que. 9. doc. comuit
ibi. sequit. q. si. epus. egeat. in. epatu
suo. aliq. camera. uel. domo. q. est. capi
tuli: poterit. illa. eme. a. capitulo. quia
no. erit. ex. eccia. 7. allat. ad. h. d. l. uo
luntas. uice. q. ibi. dixi. Ma. i. p. posito
nro. ex. ista. diuisione. generat. p. iudi
ciu. ciuitati. q. res. uadit. ad. no. h. d. i. d.
g. vij. p. h. ut. casus. i. c. ipiale. 9. p. te
rea. d. ph. alie. seu. p. frede. i. uisbo. seu
ubi. ducat. 9. co. ratu. 9. marchionat. 9. et
fides. no. diuidat. si. feud. diuisionem
recipit. si. o. sotes. uolut. Ita. tam. si. o.
neo. q. o. nes. feud. parte. hebant. si. deli
tate. 9. do. mo. facere. uolunt. g. seq. q. si
fidelitate. do. mo. feudi. no. faceret. ma
possunt. diuide. si. i. isto. p. posito. nro
iste. clericus. no. recognoscet. ciuitate.

pluribus fuit phita fauore alimētoꝝ
 si i casu nro fuit phibita fauore ciui/
 tati. xi. faciat qđ nō. Jo. cal. i fuis
 cōsilijs lri. de. loca. c. x. ubi cōsultit qđ
 ēphitēte pūt int se aliēare ēphitēsi
 qđ qlibet est astrictus ad soluēdū ca/
 nonē unde ecclie nō infert p iudiciū
 cūnei uō nō sūt astricti ad soluendū
 canonē iō cōsultit qđ i cūneōs aliena/
 fieri nō pōt dōmō irreqsito 7 allegat
 guī. d. suza. i. o. l. uolūtas 7. Jo. an. in
 body. spe. i. ti. de. loca. §. nunc aliq. x.
 lxxij. Et l3 cōsiliū istuo enumeret int
 cōsilia. Jo. cal. nīhilōm9 fuit cōsiliū
 Gasparini ei9 filij q allegat. Ang. ita
 cōsultuisse qđ ppe talis uēditō isto ca/
 su nō ē aliena. ar. ei9 qđ hī i. o. l. uo/
 lūtas 7 i. l. unū ex familia. §. ij. ff. de
 le. ij. 7 i. c. cū aplica d. his q. f. u. a. pla.
 Ita requieuit ille excelsus canonum.
 p. Faciat qđ uoluit. Ifrede. d. sen/
 cōsilio. cc. ubi dicit Duo fies ha/
 buerūt ad liuellū ab ecclia certas res
 p qđo iure liuelli pmiserūt eidez ec/
 cleiis ea qđ cōsueuerūt pmitti i eisdez
 mīstrio liuellarijs demū isti fies uel/
 entes ad diuisione omium bonozum
 suoz tā pīmonialiū qđ liuellariōz
 iustm diuisiōis fecerūt de dicti. rebz
 liuellarijs max ie irregsita dicta ecclia
 7 sine cōsensu ipi9. An possint dicta
 bona diuidē sine cōsensu ecclietet si
 diuidāt an capāt a iure suoz cōsultit
 qđ nō qđ nihil deperijt ecclie qđ in eē
 neā psonā nō infertor 7 remanz qđ
 bet obligatus isolidū ad soluendum
 canonē 7 nō sufficeret p parte soluē
 alio nō soluente Itē qđ aliena de fies
 ad fīem nō uē esse alienatio allat. d.
 l. uolūtas 7. d. l. unū ex familia. §. fi. 7. l.
 peto §. fies. dle. ij. 7. o. c. cū aplica Ex
 istis uē elici delu. qđ cū iste cleric9 nō
 sit subditus cōtrati nec sit astrictus
 oneribz cōtratis: qđ i eū nō possit fieri
 diuisiō cū dicat aliena. Et i gñuz
 facit qđ nō. Albe. d. rosa. i. p. all. i. 2. pā
 te statutoꝝ qōne. n. s. o Statuto pga
 mēli cautū erat qđ habēs fundū seu
 domū ex qđ deberet annua pensio si co/
 mīus illū uēderet emens teneat sol/
 uere gabellā: Mō qdam habuit tales
 fundū comunē cū alio 7 illū diuisit
 cū eo an debeat solui gabella: uidetur
 qđ sic qđ diuisiō habet locū uenditō/
 nis. l. i. C. coi. utriusq. iudi. 7 sic loc9
 erit solutiōi gabelle. Cōtrariū deter/
 miar qđ statutū est stristi iuri. nec lo/
 quit d. diuisione qđ nō erit recedendū
 a xbis ipi9 statuti. Item qđ phita
 alienatione uidet phita aliena. uo.

Tremebūdi dei ōni i uocato p̄s-
dio i hac dubitatione mihi uidet̄ sic
dicendū ⁊ claudendū. q̄ Aut iste frat
laic⁹ l̄ditus statuēri puocat fratres
suū clericū ad diuisionē: ⁊ tūc nō po-
terit diuidere ex eo q̄ regularit̄ eius
diuisio est p̄bita q̄a isto casu censet̄
esse alienatio. ⁊ ita p̄cedūt iura ōnia
i gr̄ium adducta sup̄ius inq̄tū dicū
diuisionē esse alienationē. Aut iste f̄
clericus cui nō est p̄bita alienatio
q̄ dū taxat l̄ditus est p̄bitus aliēat̄
⁊ nō l̄ditus: puocat suū frat̄ ad
diuisionē et tūc poterit fieri iura diui-
sio q̄ isto casu nō dicit̄ alienatio idē
q̄ est alienatio necessaria q̄ hoc casu
dicit̄ esse p̄missa. d. l. alieationes. ff. fa-
mi. herē. Et ad hanc meā decisionē
alio illd q̄ excelso Doctoz ⁊ Do-
m̄o meo. Jo. de. imo. uenit i mente i
.c. nulli. ⁊ eo. i. finalib⁹ x̄bis. Ibi q̄si-
uit an p̄bita alienatione uideat̄ p̄bi-
bita diuisio ut cuiuslibet assignet̄ por-
tio sua. Et determinauit qd̄ respectu ei⁹
cui est p̄bita alienatio est p̄bita di-
uisio. Iō nō poterit puocare sociū ad
diuisionē: secus si soci⁹ cui nō esset p̄-
bita alienatio uellet puocare aliū
ad diuisionē cui esset p̄bita aliena-
tio q̄ tūc poterit nec requirit̄ aliq̄ solle-
mnitas. Et ita intelligit̄ gr̄ium allatū
ab. Albe. de. rola. Et ista mihi uidet̄
pura ⁊ inuoluta ueritas. Possit
etiā dici qd̄ posito q̄ diuisio esset p̄-
bita: nō tñ clericus esset p̄bitus
petere p̄ciū p̄ parte sua. ar. ei⁹ qd̄. nō
singulari. glo. i. c. i. de. reli. domi. li. vi. ⁊
qd̄ habet̄ in. l. fidecom. s. si suo. d. le-
iij. Et dixi sup̄ius i. p̄. dubio litanto
statutuz p̄statū ⁊ cū laude dei sit expe-
dita ista quarta dubitatio. Et inq̄-
tuz dixi sup̄ius q̄ pecunia deputata
ad emptionē rez immobilis censet̄ res
imobilis ut est. tex. in. l. iij. s. qd̄ g. ff.
d. s. tu. actio. quē allauit p̄ singulari
l. odo. ro. i. sup̄. nō. Ad d. Albe. d. ro.
i. sollēni c̄datu statutoz in. l. parte.
q. cccij. Ibi q̄rit statuto p̄gamel̄ ca-
uet̄ q̄ uiro p̄cedente uxor succederet
i diuidia bonoz immobilū. Ad d. ma-
rit⁹ deputauerat mille flōenos ad ep̄-
tionē unū fundi: mortu⁹ est ate quā
fundū emereret: An uxor possit habere
diuidiā mille florenoz: cōsultat quom-
sit p̄. tex. i. l. q̄ ⁊ si nō sūt. s. quio g. ff.

§. auro. 7. argē. leg. 7. l. q. gñaria in. fi.
 ff. d. acti. emp. Et ista addā ad. l. cetera
 §. fi. de le. p. Tenemti q. comuni iter
 ignorat. Et adde elegās cōsiliū. D.
 pau. d. cas. c. ccciiij. al. cōsilio. cccxviij.
 qdā icipit i xpi noīne amē uī qdā dic-
 ta sūta. Ibi statuto pauano caueba-
 tur qd bona imobilia nō possint alie-
 nari i forenses. Nec forēsis pōt acq-
 rere. Ad quidā forensis emerat bōs
 imobilia paduē 7 adhuc tradita sibi
 nō fuerat iterim fecit se habilitare 7
 fici ciuē 7 subditū paduanū. Egit rei
 uendicatiōe ad illa bona an poterit 7
 cōsuluit qd sic q. statuētēs nō uolue-
 rūt aliud nisi q. bona nō essēt penes
 nō sustinentē onera ciuitatis. 73 enī
 tēpē gētus nō sustineret onera ciuita-
 tis: si tū ante q. pfecte acqrat q. rea-
 lē tēditionē facit se habilitare sufficē
 v3. q. p hoc est satisfactū itentiōi sta-
 tuētū paduē q. statuētēs nō igrūt q.
 sit seditus p forma gētus si pio iō ēp-
 tate comūis paduē. Ad sufficere debz
 q. qntocūq. āte realē traditionēz emp-
 tor uel ali9 acquirē uolens repie tur r-
 habilis 7 astrictus ad onera ciuitatis.
 73 tēpē gētus nō foret argumentum
 oprimū i. l. qui soluen. nō erat ouos
 apollonios. ff. d. here. insti. 7 qd. nō.
 Doc. d. usurario qui tēpē testamenti
 nō cauerat d. usuris restituendis q.
 testamntū est nullū. si si postea cauerat
 testamntū reconvalescit. ut nō. Jo. an.
 7 alij i. c. q. d. d. usu. li. vi. Et. Bar. et
 Moderni i. l. filio pterito. ff. d. i. u-
 ro. testa. Et. Bal. 7 alij i. l. postumo.
 C. d. gtabul. 7 ita cōsuluit i accidēria
 facti tātus docto. Ifaciat. nō. tex. i. l.
 ex orōne. ff. de. excu. tu. Et uia elegās
 dictū. D. bal. i. l. si marre. C. d. suis.
 legi. Ibi dixit statuto cauet q. mu-
 lier n upta ē. territorium mediolani
 non succedit i territorio mediolani.
 Ad quēdā mulier pīe mortuo iui-
 scuit se hēditati pīne postea nupsit
 ē. tētorū mediolaneferam pdat hē-
 ditatez pīna. Et claudit q. nō. q. illā
 statutu debet itelli d. hereditate acq-
 rēda 7 nō acq. sita. Adde etiā qd pul-
 chre dixit. Ang. i. d. l. uolūtas. C. de.
 fideicō v3 q. pbitus alienare ē. fami-
 lam potest alie nare extra familiam
 cum pacto q. i trimentū debeat resti-
 tui faili9. quia tūc nō dicit aliena.
 quē momento est penes illuz duratu-
 ra. Et de hō dicit esse nō. tex. i. l. si. in.
 fi. C. d. bo. q. liber Appme referi
 pōt ad statutu istud q. si est scā alie-
 natio rei imobilis i nō seditum cum

h̄ q̄ i dñenti restituat s̄dito q̄d ta
lis alienatio ualebit q̄d est pulchru
7 elegas dictū. Tu p̄. tēpera dictū
Ange. per elegas dictū Baldi
in. l. hac edictali in. s̄. omni circum
scriptione. E de. sis. nup. ubi dicit p̄
istitut filii spurium 7 ḡuauit ut il
lā hereditatē restituat regi fr̄cie. ul
pape incōtinenti. q̄ illa institutio nō
tenet. quia p̄sumit facta in fraude le
gis quia non est uerile q̄ rex fr̄cie
ul papa uelit illā hēditatē. Ita i pro
posito si x̄stite est q̄ ille emēs est ta
lis q̄ nō restituat illā rem familiē. re
statori. uel s̄dito ciuitatis. talis alica
tio nō ualebit Et istā bñ mēti dñda

Et adde ad istud dictū. Ang. q̄d
uoluit. Bar. i. l. segt. s̄. item labeo. ff.
de. usucap. Quod si ephiteota uēdit
emphiteosim dñio inquisitor. q̄ si po
stea redimit. q̄ nihilominus p̄dit rem
Et idem etiā uoluit i. l. i. s̄. si re. ff. d̄
po. post. Dy. q̄ licet p̄ recuperationem
sit sublatū initium p̄sonale nō tamen
est purgatū initium rei. Ifaciat. tex. i
fili i. c. i. in. ri. qd. iu. post. ali.
feu. recu. Et fuit dictū. specu. i. ri. d̄ la
ca. s̄. nunc aliq̄. x̄. l. xviii. q̄ ista dicta
limitat p̄ illā elegatē doctrinā. Ang
Et iō. Lo. ro. i. d̄. s̄. item labeo refert
q̄ cū illis dieb̄ d̄ facto accidisset illa
q̄d se dixisse fore equū q̄ si emphiteo
ta in cōtineti aut post parū tēpus rem
recuperet. q̄ excuset a pena dñissa p̄
c. si quis p̄sbiteroz de. re. eccle. non.
alie. ubi si p̄latu recuperat incōtineti
rem q̄ alieant. tēntat excoicationem
7 p̄ c̄ potuit de. loca. ubi ephiteota ce
lerit soluen. purgat initium canonis nō
solute 7 etiā aliat. l. si i lege. s̄. cola.
nus i. x̄. paucis dieb̄. ff. loca. non t̄ ri.
Lo. allat illud dictū. Ang. Ego dico
dictū. Lo. uex 7 allo. d. c. i. i. x̄. postea
ubi si uassallus ex intuallo recupera
uit feudū alienatū. nō purgat initium
rei. Nā dictio illa postea denotat lō
gū intuallo ut est. glo. q̄ ego nouissi
mus cōsidero i. l. cū fundū. ff. de. ui. et.
ui. arma. 7 allo nō. tex. i. l. ij. C. de. cu
sto. reo. i. v. postmodū quē pondrauit
Bar. i. l. i. s̄. diu. seuerus. ff. de. qd. ū
dixit q̄ ad h̄ ut quis possit cōp̄nari
ex cōfessione facta i tromētis. dēt p̄se
uerare i illa 7 illa p̄seuerantia debet fie
ri ex intuallo postq̄ mitigati sūt co
lores tormētoz 7 ad h̄. Bar. ibi alla
uit. d. l. ij. i. x̄. p̄modū Ifaciat. nō.
tex. p̄ locū a spāli i. l. quoties. s̄. si q̄
postea. ff. d̄. here. insti. ubi est spāle fa
uore testamenti 7 libertatis ut dictio

postea denotet actū factū in dñenti
Et ibi pulchre dicit. Bal. Quidam
fuit accusat⁹ q̄ insultauit ticiū 7 p̄ea
illū p̄cussit q̄ illa dictio postea intelli
git incōtineti 7 h̄ p̄ptē cōitū penē ut
censeat unū delictū 7 de unica pena
punitat 7 allat ibi. bal. glo. sing. d̄ h̄
i. l. q̄ d̄ crimie. C. g. accu. nō. pos. ben
facit glo. in. c. cum intormēt. d̄. electi.
7 qd. nō. Do. i. c. i. de cōsi. li. vi. Et
si quispiā opponat q̄ y dictio post de
p̄po significatu denotat modicū int
uallū 7 ad h̄. all. tex. quē ego nescio
alibi 7 nouissimus 7 solitarius cōsid
ro i. l. cōtinuus in. x̄. post interrogatio
nē iūcto. x̄. q̄uis eadē die. ff. de. x̄. ob.
nā intuallo eadē die factum dicitur
modicū ut nō. Ba. i. l. i. s̄. qui. p̄les. ff.
de. x̄. ob. S̄. elapso die d̄ longū int
uallū. lex duobus. ff. de. duo. re. 7 tamen
illa dictio post ibi significat intuallo
factū. eo. die. ff. q̄ ibi est iō q̄ lex ita
exp̄ssit. si si ita nō exp̄ssisset. potasset
longū intuallo. Et ista tene mēti q̄
nō repies tacta p̄ modernos scriben
tes i locis p̄all. S̄. reducen. illā limi
tionē. Ang. ad statutū p̄fatū credo q̄
nō dicat uerū 7 hoc p. l. i. C. nō. li.
habi. metro. li. xi. moucen. ut iduxi su
peri⁹ i p̄ dubio 7 p̄. tex. i. l. quidā. ff.
d̄. fideio. lib. nec. s̄. fi. d. l. fi. C. d̄. bo.
q̄ libr. meretur allegari ad statutū
istud limitandum. c̄.

IN C. TERO

n an oculis oportune se
offert quia dubitio v3
si statutu phibeat is
ta alienatione fieri se

uinos i foreces 7 testator in testamto
q̄uer herede uenōe fundū nō subdito
ul foreci an heres possit opel li ad uē
dendū 7 si uendi fiat an tñsferat dñi
niuz. Ang. i. l. si ita quis. s̄. ea lege
ff. de. x̄. ob. aduēdo ad. Ba. Statutū i
quit phibet i nō s̄biectum ex. ti. inter
uinos alienari bona stabilia 7 testa
tor iubet heredi uēdere nō s̄bito fū
dū an heres possit ad uēdendū opel
li 7 si uēditio fiat an dñum tñsferat
7 remittit se ad nō. p̄. Dy. i. l. uxori.
s̄. agis plagā. de. le. iij. all. glo. ordia
riā i. l. existimatione. ff. d̄. peti. here. 7
ad dicta ple p̄. Jo. an. i. addy. spe. i. ri.
de. re. pmu. i. Rica ubi refert deci. d̄.
Olora. Lo. 7. Ja. bu. q̄ hāt. q̄ dispu
tarūt. D. meus. Jo. d̄. imo in hoc ut
mēs relator tñsit cū illa recitatione.
Ang. Bal. i. l. si heres. ff. d̄. acti. emp.
iucat p̄ncipiū illius. l. ad. q̄. statuti p̄

fati disponentis q̄ nlla actio ul ius
possit cedi forēsi q̄ aliq̄s dāpnat̄ ex
testam̄to cedere ul uēdē alicui forēsi
ut cedat ul uēdat dicit q̄ icidat i pe
nā nō enī facit h̄ iure q̄ctus h̄ iur ul
timē uolūtati. Et idēz. Dal. i. l. i. C.
coi. de le. i. fa. col. i. xli. q̄ro testatō ius
sit rem suā uendi certo p̄cio an lega
tarius hēat rei uendicationē offerēdo
p̄cium refert. Dy. dicere q̄ sic per. l.
uxorem. §. agri plagā. de le. iij. 7 alle
gat. glo. i. d. l. i. eximinatione q̄ res
nō est i legato h̄ eius uēditio. Cy. ibi
sentit q̄ heres uēdendo liberet̄ ab ac
tione ex testam̄to p̄ q̄ facit. l. ex nu
merationibz ad. fi. ff. d. solu. 7 idē te
net. Ia. de. are. Dal. uō. ibi dicit sat̄
āimose q̄ ābo dicunt q̄ casū. l. si heres
pall. 7 ita ibi residet. Sz idem. Dal.
i. d. l. i. eximinatione dicit illā. glo. facē
ad q̄onem an t̄nseat dñum rei q̄ tes
tator iussit h̄idem uēdere 7 remittit
ad. Dy. i. d. §. agri plagā 7 allat in
argumētū. l. labeo scribit si bibliote
cā. ff. de. gben. emp. Sz. Ang. i. d. l. i. in
eximinatione. reputat. glo. ibi. singl. ex
m̄thorē d̄ corpore iur. q̄ si heres est
dāpnatus uendē certo p̄cio q̄ si i le
gato n̄ ē nisi ipa uēdiō 7 res uēdita
capit̄ ex q̄ctu int̄ uiuos 7 nō ex uli
uolūtate. Sed ubi heres nō dāpnat̄
re uendē si rem dare accepta certa q̄n
titate tūc res accipit̄ ex legato 7 pe
cunia heres capit̄ ḡra uenditionis iplē
bz. Et iō dicit statutū p̄hibet uxori
legari rem maritizant nō s̄biecto rem
allibzātā oprime tenet legatū q̄ p̄ci
pit̄ res nō de legato imo d̄ uēditioē
Et si de q̄ctu debet solui gabella: sol
uetur de h̄. Et si legatū debet iñnuāi
nō iñnuabit̄ legatū rei si legatū uen
ditionis ubi uero heres est iuss̄ rez
dare uxori aut nō s̄biecto: accepta cer
ta q̄ntitate tūc nō tenet dispō obsta
te dicto statuto q̄ uere p̄cipit ut ex ul
t̄ia uolūtate circūscripto tū statuto in
p̄ casu si heres esset otumax in uende
ndo transiret dominium rei in legata
rium et perciperet ut ex ultima uo
luntate nō ut ex contractu q̄ celebra
tus nō est. Et i hac q̄one refert cōsu
luisse. Dy. ut. nō. p̄ eum in. d. §. agri
plagā 7 tangit. Cy. i. l. i. C. coi. de le.
7 ita residet: 7 remittit ad. nō. p̄ se i. l.
nec ullā. §. si qs. ff. d. peti. here. Sz i
ueritate ibi hoc nō tāgit remittit et
ad. dicta p̄ se i. d. l. i. C. coi. de le. ubi
aliquā tūc uolauit sibi fimbrias in
pūcto isto Querit enī testator iussit
uēdere herede suū mihi fundū p̄ cē

to p̄cio an d̄petat mihi rei uēdicatio
allat. Ia. d̄. are. dicere q̄ nō ut ibi re
fert. Cy. q̄ si heres est dāpnatus soluz
ad uēdendū 7 sic ad factū. l. cōsilio in.
fi. ff. d. cura. fu. vii uēdendo i otinenti
liberat̄. l. si. fideiussor. ad. fi. d̄. le. ij. nō
autē t̄nsit dñum rei legate q̄ legata
nō est. Dy. de facto cōsuluit 7 deteria
uit q̄riū p̄. d. §. agri plagam ubi. tex.
dicit q̄ legatario d̄petit petitio q̄ i re
actio ut. l. act. ff. d̄. actio. 7. obli. Ipse
uō. dicit q̄ si heres cōstituit̄ in mora
uēdendi q̄ p̄cium offert̄ p̄ legatariū
tūc hēet uēditio p̄ implere. d. l. labeo
scribit si biblioteccā 7 tūc t̄nsert̄ dñi
niuz ex ipō legato. l. rēp̄sentare factū
q̄d fieri debebat ab herede 7 ita itel
ligit̄. d. §. agri plagā. Sz anteq̄ h̄ra
cōstituit̄ i mora nullo t̄nsit dñum i
mo si heres uēditit ipse transe rt dñi
nium tradendo 7 transit tunc ex q̄ctu
nō ex ultima uolūtate ut. d. l. si fideiuss
for. hoc patet i herede iusso manuit
tere q̄ ab eo hēet libertatē l3 p̄ iussū
testātis. si ubi negligit manumittere
tūc dñi manumissus a testate 7 iō est
libertus otinius. l. deberi i. glo. maḡ
C. de. fideicon. liber. Et ex p̄dictis di
cit haberi q̄ ubi uēditio celebrat̄ ul
nō celebrat̄ 7 dñum t̄nsit q̄ directe
legatariū hēet̄ ex ultima uolūtate nō
debetit soluere gabellā s̄m formam
statuti disponentis q̄ d̄ q̄libet q̄ctu sol
uatur gabella. Nec debetit dictuz in
strumentū registrari i archiuo publi
co s̄m formā statuti disponentis q̄ d̄
nos q̄ctus 7 maxime emptionū d̄beat
registrari: si si heres uēditit nulla mo
ra q̄ctat tunc omia q̄ disponunt̄ i q̄ctu
uēdicat̄ sibi locū i eo si si iussus est
heres uēdre alicui glonē p̄hibet̄ pu
ta mancipiū xpianū inde o ul iubere
tur indeo uēdere p̄diū reptum i libro
extimacionū extimarū alicui nō ha
bēti extimū ut uiget illud statutum
p̄uñ 7 eugubij tunc q̄ heres est iuss̄
facere illud q̄d lex aut statutum fieri
uerat iussus est nullus ut i. l. i. C. de.
his. que. pe. noie. Et iō lex tunc rēp̄
sentat factū vii nō t̄nsit dominū he
rede nō uendente q̄ nō pōt in mora
ibi cōstitui heres. l. si pupillus de. ab.
ob. 7. i. d. l. i. Et numq̄ lex rēp̄sentat
factū nisi p̄pter morā ut i. l. cuj uero
§. s̄buentū. ff. d̄. fideico. liber. vii si he
res nō uenderet: nulla esset dubitatio
q̄ icidret i penam legis ul statuti q̄
tūc nō uendit necessitate cogēte. imo
uenit q̄ dispōnem iuris ex mero arbi
trio. Et p̄pt̄ h̄ nō. ob. l. alienationes

ff. fami. becl. Nec. ob. l. ex puincia
ff. d. manumiss. vindic. ubi si filius ma
numittit suu pñs de uoluntate pñs
ipse manumittit et non filius et manu
missus est libertus pñs et non filij.
Ita uidet dicendum i pposito q te
statoze mandate alienari ipe alienat
i ultima uoluntate q i. l. conelia dñi
hui no fuit inslatu i filijz ido ipe pñ
manumittit p filiu tanq p nudu mi
nistru. Et est spale i filio q manu
tere possit q alius no pot ut. l. neq
muliere. C. de. manumiss. um. In ca
su autē nro insluit i heredem domiñ
ude ad heredē pñter inslatio domiñ
et ipe trāsfert. Et ista dicit ibi. Aug.
esse multum notanda et ita ibi residet

Et pōdra singularit. rex. i. d. l. si fi
deiussor. ff. si. de. le. i. q est ibi. singl. ca
sus et auretis p eo q dixit. Bal. i. l. i.
pator. ff. si. centu. de. le. ij. q si qd est q
uatus a testatoze uedere fundu: q no
pōt intetare remediū. l. ij. C. d. reser.
uen. D. meus. Jo. de. imo. in. d. ff. si
centu dicit se credere dictu. Bal. fore
uer eo casu q testatoz specificauit et
determinauit pñm. si uo. no specificat
set si simpliciter mandasset uendi: q
tūc haberet locū remediū. d. l. ij. et ita
dicit se litare et intelligere dictu. bal.

Et re uera loq̃t optime si defecit
i casu legis et sic defecit i saluari suo
q p illa distinctione casus est. i. d. ff.
si. que menti comenda. Sed. Jo.
an. i. adp. spe. i. pall. rubrica i. adp. que
icipit. Est etiā sciendū q. Oldra. pa
duz et. Ja. bu. bonon. disputatū. q.
que fuit a statuto ciuitati. phibente
ōnem alienationē rei imobilis inter
uiuos i forensē Testatoz i suo testamē
to iussit re suā imobilē pmutari cum
forensē qrebat. Ja. bu. an. hec pmuta
tio dicat a statuto phibita. Oldra. uo.
addebat testm no fuisse sollēne et hē
de aduuisse pmutan et tradēdo quere
bat an duplici pena statuti cōnatis
alienante et ofiscante rem locū esset.

Prima qō icipiebat Stat. cane
tur q nulla aliena. Secūda qō i
piebat statutū est paduz q nulla aliea
Et p. qō plixius attingit māz nram
q. Est autē qōnis dubiū q p here
de uiuente et testatoze moriente facta
fuit pmutatio et sic fuit qdū int m
uos si ōnem re simpliciter legasset no
esset qō. Ja. bu. pōderant q dispō ul
time uolūtatis de. re. pmutando iclu
dit rem pmutari et re tōi: et ōnia ole
quētia ad qdum pmutationis. l. si be
res. ff. de. actio. emp. z. ponderauit

q legatū p se et pmutatio p se sūt ha
biles ad dominiū tñsferendū. p. pater
i. l. suū filij. ff. i. de. le. i. d. pater ex. l. i.
ff. d. re. pmuta. Et sic pater ex p recte
agi posse ex testamēto ut ex cā tōat
ut. d. l. si heres. Ex z. habet q cū
cā sit habilis ad dominiū tñsferendū
tōitione sequuta ex ea cā sequit alie
natio et dominiū tñsferit. l. tōitionibz
C. de. pac. et sic pater no esse locum t
ōitioni. Oldra. uo. i suis terminis
testamēti no sollēnis idem tenuit p
mittens certū esse relicū i testamēto
no icludi i statuto. phibente aliena
tōne int uiuos si pbaro q rei n sol
lemni testamento relicte tōitio et pos
sessio ex testamēto pficiat et habet
ac si ex testamēto supierit exordium.
Quod sic pbat rei p legato possessio
pficiat ex testamēto. l. nemo. ff. de.
usucap. p. lega. si res no ex sollēni te
stamēto relicta. si ex ea tōita dicit p
legat o possidri l. usucapi. ut pater ex
l. si. ff. de. usucap. p. le. ergo ex testamē
to pficiat et sic no cadit i statutum
Inuocit ad idēz duas. l. l. si. de. rebz
coz. et. l. i. testamēto. ff. d. si de icon. li
ber. ubi qrit an ex cā fideicommissi ma
numiserit illam que manumitti iussa
est i testamēto im pfecto et rñdet eaz
recte manumissam et sic dicendū uide
tur ad. q. s. eam recte manumissaz ex
cā fideicommissi Indēmiata eni respō
sio itelligenda est talis qualis pcessit
introgatio. l. si sine. ff. q. introgatus
ff. d. intro. actio. Insti. d. iuri. stipu. ff.
p. tea. l. i. C. d. diuē. rescrip. et ita fsi
det ibi. Jo. an. Et idubitant morius
D. Oldra. s. b. l. i. et eliminata fuerunt.
Nec mix q. R. ap. h. ful. i. l. iubemz
in pn. C. d. sacro. sanc. eccl. dicit. Ol.
fuisse doctozz uere illustrez. Nec mio
re laude digna sunt motiua. Ja. but.
fuit eni melior homo italiq ut. Bal.
abis utar i. l. quicūq. C. d. epi. et. cle.
et maxime q illa ut ifirma pē sequi
tus est. Jo. an. q fuit fundamentum
iuri. ita dicit. Bal. i. c. cū olim d. re. iu
di. Nec erubuit. Aug. i comento. l. si
certi. am. C. d. pac. dicere deferendo
semp reuerentie. Jo. an. fuit eni spe
culū iuri. Pondera p. ga. l. si. ff. d.
usucap. p. le. non pbat sōmalr doctri
nam. Oldra. loquit eni i. usucap. ubi
sufficit titulus putatū ut late. bā.
i. l. celsus. ff. d. usucapi. Et iō ex testa
mēto nullo heres nunq cōstituit in
mora p ea que. nō. i. l. eam quā. C. d.
fideicon. et i. casu. q. nūq p supponimz
heredem cōstitui i mora ut late retu

lit. Ang. supius g. d. l. si. nō meruit
allari ad huiusmodi decisionē. Nec
etiā. l. i. testamēto pbat dictū. Oldra.
ut apparet. i. v. qui tū hos filios de-
buisse manumittere eā q̄ p̄ dilexissz
7 ibi. glo. arguit i. ḡrium 7 postea vi-
cit spale esse i. p̄sona sic dilecta. Et l. 3
aliqui allegant illā. glo. p. sing. tū ē
similis i. l. si ius. C. de. testa. manu. et
sic loquit̄ illa. l. i. casu spali 7 etiā in
casu quo libertas erat debita ppter
dilectionē p̄sonę. Et si dicat̄ imo
cogit̄ p̄stare fidei⁹ que sūt alia a li-
bertate ut est tex. ibi ad hoc R. ut ibi
dicit. glo. q̄ illud accidit iō q̄ ex quo
filij libertatē dederunt: 7 p̄sequens
tenent dare pecuniariū fidei⁹ commissū
7 allatur. l. nō dubiū. C. de. testa. l. 1. 7
si in utilit. C. de. fidei⁹. vñ eo ipso
q̄ agnouerunt uoluntatem defuncti
dando libertatem ut etiā agnouisse
i. relicto pecuniario legato illi p̄ue ma-
numissz. Et ponderabis subtilr illaz.
glo. q̄ declarat. l. cū. alienā. C. d. le. In
quo nō aduertit nec antiq̄ nec moder-
na iur. prudētia dmetan. d. l. cū alienā
Etiā. Dal. p. illam. glo. in illa. l. si
iure dixit q̄ ardeat liciti amor. opat̄
etiam codicillare dicit tū non audere
illū extendere imo restringit ad lega-
tū libertati. 7 alia legata pia. 7 sic ille
tex. loquit̄ eo casu q̄ heres tenebatur
7 sic nō pbat dictū. Oldra. 7. Jo. an.
Nec etiā. d. l. i. de. re. co. dicit em̄ ibi
tex. si testm̄ p̄is postea irritū esse ap-
paruerit nihil q̄ orōnem diuoz p̄nci-
pū fecisse ut. si fm̄ uolūtate defuncti
testamēto scriptū p̄dium rusticū pu-
pillare uiderēt 7 p̄ illum. tex. dixit
ibi. Dal. q̄ si testator faceret i. testam̄
to ḡctum fm̄. nō. i. l. h̄des palā. ff. de
testa. q̄ irritū testamēto nō p̄ptea ir-
ritatur ḡctū. Refert ita tenuisse. Dy.
p̄ illum. tex. i. regula quod semel li. vi.
vñ p̄deran. subtilr illū. tex. ille. tex.
loquit̄ eo casu q̄ tutores ul. curatores
antea uiderāt p̄dium pupillarem
sic fuerat res i. facto esse opletō dduc-
ta dicit̄ ibi q̄ si postea testm̄ irritet̄
nō retractabit uenditio q̄ tutores se-
quuti fuerūt uoluntatē defuncti que
tūc nō apparebat i. ualida. Bene facit
i. argumentū casus. sing. in. l. si. g. fi.
ff. de. le. ij. Et iō p̄cedit ille. tex. q̄ndo
alienatio fuit facta anteq̄ testamentū
appareret nullū. Et iō saltē uideret̄
dicendū q̄ dictūz. Oldra. 7. Jo. an. li-
tare⁹ q̄ uenditio facta fuit antequā
testamentū appareret nullū. Quin-
imo. Ray. de. fōli. ut refert discipull⁹

etiam. Nicolaus d. neapo. in. pall. l. si.
dicebat q̄ i. casu illi⁹. l. de iur. forte il-
li curatores nō potuerūt uedere 7 ad
hoc allatur. glo. i. l. barbari⁹. ff. de. of-
fi. p̄to. i. v. itē. nō. q̄ ante gestum est
nō debet ratiocari 7 allat ibi. glo. d. l.
fi. de. re. co. Postea arguit i. ḡrium
de. l. qui i. aliena. s. quanq̄. ff. d. nego-
ges. 7 ridet q̄ ibi nō fuerat legitime
factū Et sic ut sentire. glo. i. illa solu-
tionē q̄ i. d. l. fi. de. re. co. legitime fac-
tū fuerat apparet ratione demonstrabi-
li q̄ sequuti fuerūt uolūtate testator.
7 testm̄ nō apparebat irritū 7 sic cum
reuerētia nō bene ponderauit. D. ra-
pha. glo. d. l. barbari⁹ 7 ppter hoc
allud erit ip̄a ueritas q̄ si uendidit
sēt fundū postq̄ testamentū apparuit
irritū non potuisset legitime facere
7 ita saluet dictum. Ray. 7. Nico. de.
napo. Et sic ex tota illa. l. nō pbatur
doctrina illoz patrū Ista omēda me-
moriz q̄ nulla resonāte scriptura ac-
cepi. Et ad. q. adde q̄ imo ut q̄ nō
potuerit uedere stāte. d. statuto ubi cū
q̄ em̄ i. aliquo ḡctu occurrit causa p̄xi-
7 cā imota attendit cā p̄xima 7 nō
cā remota. ff. d. excep. rei. iudi. l. cū de
h. Dy. i. regula p̄uilegia. li. vi. Ifaciat
tex. sing. 7 aureus. l. l. itē mella. s. cel-
sus. ff. ad. l. acqui. ubi si q̄s uulnerat
aliquē mortalit̄ 7 postea ali⁹ exanimat
q̄ iste sc̄ndus tenet de occiso 7 nō p̄-
mus. fi. Dal. i. l. ita uulnerat. eo. ti. re-
fert quedā aduocatū cōsuluisse q̄ cum
quidaz esset mortāl̄ uulneratus. Et
cōsanguinei uulnerati faceret illū ma-
turius occidi p̄ aliū q̄ p̄ hoc euade-
ret capud capto ul. occidentī p. d. s.
cellus. Dicit m̄ ibi. Dal. istud cōsiliū
nō p̄desse q̄n̄ esset certū q̄ p̄mū uul-
nus esset mortale secus si esset dubiūz
Tamē dicit q̄ p̄ tali cōsilio p̄mū il-
lius aduocati esset laqueus. Et uide
Andreā de. yser. i. c. i. quibz. mo. feu-
āmit. ubi dicit nō esse delictū dimittē
dominū feudi mortiferū uulneratum
si est homicidiū illū exanimare 7 dat
exemplū i. suo q̄ occidit Saul regez
uulneratum mortāl̄ ut scribit in 2.
regum quē occidit Dauid ex eo q̄
misisset manum i. uerum deū 7 domi-
nū Et ista pulchra nō t̄oas obliuio
ni S; cā p̄xima est phibitio statuti
cā uō. remota est ultima uoluntas.
Ergo attendetur phibitio statuti
2. ista ultima uoluntas testatoris
est q̄ phibitionem statuti q̄ nō est o-
cedenda l. nemo potest de le. i. c. requi-
sisti d. testa 2. ista dispositio uon

ut vispo ultime uoluntatis cu dictum
feudū nō legauerit sed uenoi iusserit
unde nō pōt ualere tanq̄ ultima uo-
lūtas q̄ hoc nō disponit testator nec
tanq̄ uēditio stante. d. statuto p̄hibi-
torio. l. an i utilis. ff. de accep. l. i. §. si
qs ita de. xbo. ob. Quarto testator
nō poterat uēdere forēsi fundū istum
q̄ nō potuit mādare qd p̄ heredem
uendat q̄ nō poterat p̄ se q̄ nec per
aliū. c. cum qd una uia d. i. gu. i. l. vi.
l. oratio. ff. d. spon. Ifaciat pulchrum
dictū. Dal. i. l. nō dubium C. d. legi.
Statuto inquit cauēt q̄ magnates
nō possēt emere possessiones i territo-
rio statuēt. i. ipi faciunt i psonam fa-
muli. i. q̄ famulus emat. q̄ nō possāt
in fraude statuti Ifaciat. glo. i. c. pu-
tāt quidā i in. c. q̄ pleriq̄. xiiij. q. iij.
Et iō dixit iōe. Dal. i. l. mācipia. C. si
qs alteri ul sibi q̄ plati plerūq̄ Ifa-
ciunt apponi nomē alterius i instro-
p̄p̄iōis q̄ faciūt ne acgrat ecclesiē si
q̄ eoz uolūtatē p̄uidit ecclesia q̄
ecclesiē acquiritur 5. ista uēditio
dēt expēdiri p̄ heredem q̄ nō est ex-
pēdita p̄ uisponem d̄fūcti. l. generalr
§. si. ff. de fideicō. liber. i. per oīs ista
uēditio censet facta int̄ uiuos i sic
nō tenuit. vi. ubi causat̄ q̄dus a q̄
ctu puta numēatio pecuniē a mādato
agit ex 2. ex numeratione de mutuo
nō ex p̄. mādato. l. idemq̄. §. si qs ti-
cio. ff. mā. ita i p̄posito attēdi dēt edi-
tio q̄ fit ex uēditione nō autē origo
que p̄cessit ex ultima uolūtatē i sic
p̄bita dicet̄ alienatio. vii. ubi ex
necessitate imposita a lege sequit̄ dis-
positio ultime uolūtatē nō ex lege si
ex ultima uolūtatē sequit̄ effectus i
ēnsit d̄nium. l. foie. C. de. fis. nup.
Itē q̄ndo ex necessitate a lege imposi-
ta seq̄t diuisio nō ex lege si ex sequu-
ta diuisione agit. l. i. §. alienare. ff. fa-
mi herē. l. q̄ romē. §. duo ffes. ff. de.
xbo. ob. l. i. C. coi. utriusq̄. iudi. Ita q̄
erit i p̄posito q̄ licet ex necessitate ul-
time uolūtatē seq̄tur aliena: nō tamē
ex ea si ex uēditione seq̄t alienatio et
Ita ex cā a statuto p̄bita facit. l. adi-
uo pio. ff. de. re. iudi. §. sed si emptor.
viii. facit q̄ retulit. Dal. i. l. si. C.
si aduersus. uen. ubi refert se habuisse
i libro quandā apostillā q̄ fuit. Iaco-
bu. ubi dicebat statutum dictabat q̄
minor nō possit aliquā uenditionem
facere sine cōsensu p̄p̄inquit. an po-
terit uendēti cōsentire i decidit q̄ sic
i allat. d. l. si pater i. si. ff. de. manuf.
iudi. Dec. ob. d. l. si. q̄ ius comune ē

bitur ad filios casus. l. nō possāt. ff. d.
legi. S3 ius municipale ḡrium iuri
comuni nō ēbitur ad filia fm. Iaco.
bu. Ibi. Dal. nō. ibi dicit se nō credē
illud dictū uex q̄ esset cōmittere frau-
de de facili statuto p̄dicto. S3 posi-
to inquit q̄ esset uex dictū. Ia. but.
q̄ si statutū nō loquit̄ d̄ uenditōne
si d̄ alienatione: tūc indubitanē dicit
q̄ nō poterit cōsentire q̄ licet ali9 de-
derit titulū tū minor daret dominiuz
i ab ipso minore directo euelleret al-
lat. d. l. si pater Istud autem non est
aliud q̄ alienare si alienatio est p̄bi-
bita p̄ statutū i ualida. Et sic. bal-
apto ore sentit q̄ ista uēditio nō po-
terit fieri q̄ esset fraudare statutum
Mox est tamē q̄. Dal. nō meminit
d̄ disputatio ne. Ia. bu. i. Oldra. i. de
relatis p̄. Io. an. d̄ quib9 sup̄ d̄m ē
viii. faciat. tex. i. l. si dignū ff. ad.
l. fal. ubi q̄u to testator q̄uat heredes
uendē fundū ualentē. x. p. v. q̄ quq̄
censet̄ esse i legato ut p̄bat ibi. tex.
iūcta. glo. sua i sic p̄bat q̄ fund9 nō
intellr legatus quē. tex. cū. glo. Ang.
ibi iducit ad. q̄ statuti p̄hibētis bo-
na imobilia alienari i forēse ex testa-
mēto int̄ uiuos q̄ si heres dānatur
uendē fundū forēsi q̄ heres nō pote-
rit uendere q̄ ille fūdu nō capitur a
defūcto si ab herede cū ipm uendere
sit i legato i nō ipē fundus. Refert
tamē istā. q̄ tactā. a dy. i. d. §. agri pla-
gā i ēt iouco. tex. i. l. qui. fū. ff. ad. l.
fal. ubi si testa tor q̄uauit herede uen-
dere aliquā rē eatenus legatari9 de-
bet sentire cōmodū ex legato: q̄renus
ualz res q̄uis sit p̄cium taxatū a tes-
tatore i ibi pulchre dixit. Ang. quod
d̄ illo emolumēto tū soluet̄ gabella
si ex dispositiōe statuti gabella ueniat
soluēda d̄ legato. forte sex denariōū
p̄ libra. Et ibidit ibi. Ang. q̄ si fūdu
p̄ legatariū possideat: dicit̄ possideri
ex cā emptionis i nō ex testamento
q̄ i legato uero est simplex factū uen-
ditionis fūdi nō autē ipē fūdu q̄ re-
cipit ex q̄atu uēditionis. Et p̄ h̄ ibi.
Ang. infert ad. q̄. hui9 statuti heres
est q̄uatus uendē nō subiecto stan te
p̄nomiato statuto q̄ nō poterit uen-
dere ex eo q̄ ex dispōne int̄ uiuos ep̄-
tor possideret l3 hoc p̄cederz ab ordia-
tione ultime uolūtatē. Er refert istā
q̄ fuisse disputatā p̄ uarios doctōes i
remittit ad. dy. i. d. §. agri plagā fa-
cit ēt. l. i. rōne. §. uendē. ff. ad. l. fal. ubi
est iōe casus. x. faciat. c. si quis p̄-
biteroz. i. eo. ubi qui nō pōt alienare

nō pōt alienāti dēfēre cū g̃ testatō
non possit alienare int̃ uiuos statuto
p̃fato g̃ nō poterit dare licentiā here
di ut uēdat. it̃ uiuos. Et sup̃iōibz
diebz iduxi illū. tex. q̃ doctrinā. Iaco.
bu. uide q̃ ibi dixi. xi. si quispiam
opponat amice iste emptor non capit
ex g̃ctu si ex ultima uolūtate q̃ testatō
unico cōfessu fieri debet: et nihil exneā
i eo cōmiseri debz. l. heredes palā. §.
si. ff. de. testa. si act⁹ uendēdi est exne⁹
a testamēto. l. xba gesserūt. ff. de. xba.
ob. g̃. Quia ad hoc respōdeo q̃ imo
g̃ctus uēditionis fieri pōt i testamen
to ista est. glo. singl. et nō alibi ita cla
ra i. d. l. heres palam. §. si. dicit enim
testator i testamēto dixit uendo tibi
talē rē p̃ cētū. et tu cōfenti. q̃ ualē g̃ct⁹
uenditiōis et allat. l. assignare. ff. d. as
signa. liber. et eā seq̃t̃ ibi. Bar. dicens
q̃ q̃libet actus t̃nlic⁹ i finē g̃ctus fie
ri pōt i testamēto. Ifacit. l. tam is. ff.
d. do. cā. mor. et l. ex snia. ff. d. testa. tu.
et l. uxori. ff. de. fal. §. qui. se. et q̃d. nō.
Bar. i. l. stipulatio hoc mō. ff. d. xba.
ob. et l. cū quis decedēs. §. codicill. de
le. iij. et l. si quis i p̃n. testamēti. eo. ti.
et l. Dy. i regula q̃d semel li. vi. Bal. i
l. sc̃timus et i. l. cū ariquitas. C. d. re
sta. et i. l. ex testamēto. C. d. fideio. et i
c. i. de. seu. da. iui. l. cōmī. Ego allego
glo. ualde singl. de q̃ exclamat. Ray. d.
fozli. i. l. cōsequēt. §. si cū monumētū
ff. fami. hercl. q̃ dicit q̃ orit̃ actio p̃s
criptis xbis int̃ testatōrē et heredem
Et de illa. glo. fecit festum. Bal. i. l. i
ca. C. quibz. res. iudi. nō. no. dixit t̃n
ibi. Bal. q̃ orit̃ quasi g̃ct⁹ it̃ heredes
aduentē et defunctū sicut orit̃ int̃ he
redem et legatarios. Et si aliquis s̃bi
lit̃ opponat hoc esse ip̃ossibile q̃ ad
hoc ut oriat̃ q̃si g̃ctus est necessarium
q̃ extrema sint habilia vñ dicit. Aris.
in p̃. de anima Actus actiuoz sūt in
pacietē bene disposito. Ifacit q̃ bēt
i. l. aurea. §. bonoz. ff. re. ra. ba. Cum
g̃ i p̃posito nō sit dare s̃biectum su
sceptiū obligatiōis q̃ iā testator
est defunctus quo g̃ colore dici potest
int̃ herede et defunctū oriri q̃si g̃ctus
Ifacit. singl. dictū. Immo. i. e. cū dilect⁹
d. succel. ab intel. ubi dixit i epla me
cōstitui s̃bitōrē tuū et destinaui eplaz
tibi anteq̃ recipere in fatum incidi
meū quis post recipias eplam: non
t̃n acquiratur obliuio q̃ non est dare
s̃biectum susceptiue obligatiōis
de quo dicto facit festum. D. an. in. c.
si. de. confes. Et iō pondera q̃. Bal.
male ponderauit illam. glo. que. glo.

dicit q̃ bēt q̃si g̃ctus int̃ testatōrem
et heredem. Possit dici et erit no
ua cōsideratio q̃ dispositiue oriat̃ q̃si
g̃ctus int̃ uiuū et heredem si p̃fectiue
et cōpletiue orit̃ mortuo defuncto p̃ he
redis aditionē. Et sic g̃ctus fieri po
tuit i ultima uolūtate. Et iō dicebat
Bal. i. d. l. heredes palā. §. si. q̃ legat
testator ticio dimidiā fūdi corneliani
et aliā dimidiā uendat p̃ centū ip̃i ti
cio p̃nti et acceptanti. ualebit utrūq̃
legatū. l. et uēditio Et ex istis sequit̃
q̃ ista uēditio fieri nō poterit obstā
te statuto p̃fato Et h̃ ista sat. colo
rata fore uideāt: nihilo in⁹ g̃ria pars
uiderē sustentabilior. et sic arguo ubi
ex dispositiōe defuncti heres aliq̃d fac
it̃ exequit̃ q̃d facere necesse habebat
tūc a defuncto p̃cedere dicit̃ nō ab he
rede. l. adoptiuum. §. i. ff. d. iure. deli.
l. unū ex familia. §. si defalcidia. d. le.
ij. ubi nominatus ab eligēte uñ nomia
tus a dante p̃ratem eligēdi. Et sic of
ficialis electus p̃ h̃ntem potestatem
a cōsilio generali intelligit̃ electus ab
ip̃o cōsilio. Ifacit. l. itē eoz. §. si decu
riones. ff. quoz cuiusq̃ uniuersi. no. de
quo p̃. Bar. i. l. i. ff. d. opri. le. Et ideo
si testator mādauit aliq̃ bona distri
bui i p̃as causas ad declarationē suo
rum exequutoz q̃ si declarāt p̃ fabri
ca ecclesię uñ s̃ilibz alijs de quibus
nō cōsueuit ep̃us habere quartam iux.
nō. i. c. si. d. testa. nō habebat hoc cāū
sicut si cā fuisset exp̃ssa p̃ testatōrem
d̃ quo uide p̃. Jo. d. ymo. in. d. §. si. de
falcidia. S̃ i casu n̄ro imponit̃ neces
sitas uēdendi heredi ex uolūtate de
fūcti ut i. auē. d. here. et fal. §. si quis
autē nō ip̃les et i. auē. b̃ ampl⁹. C. d.
fideio. g̃ 2. si sequētia a p̃ncipijs
t̃berent necessitatē et si p̃ se possent
sustineri ex p̃ncipijs iudicant̃ et fm
eoz tēpus. ff. qui po. in. pig. ba. l. qui
balneū et l. porior. S̃ ita est i p̃posi
to q̃ uēditio t̃bit necessitatē a uolū
tate defūcti. g̃ 3. q̃i duo sūt unus
p̃pt̃ aliud nō attendimus quo ad eo
rum effectum illud q̃d p̃pter aliud ē
l. ita stipularis et l. cum enī. ff. d. no
uati. si p̃pter ultimā uolūtatem est il
ta uenditio g̃ Quarto q̃i due cāz
occurrunt ad eundē effectū: attēdit̃ cā
que respicitur et non causa sp̃iciens
l. legitima. ff. d. pac. l. si pupilli. §. item
querit̃. ff. d. neg. gesti. l. ex placito. C.
de rez. p̃mu. h̃ hic occurrūt due causę
ultima uolūtatis que respicit̃: et uen
ditio que respicit g̃ 5. quoniens
duo occurrentia h̃nt aliquo p̃ficere

effectus ex eis pcedens non recte alti
eorz ascribitur saltem rōne. l. ita nul
neratus ad. fi. ff. ad. l. acqui. l. in lege
celsoria 7 i. l. recte dicim. ff. d. xbo. sig.
licet g i pposito ultima voluntas et
ueditio uelut duz cās currant: 7 ex
eis pcedat alienatio non tñ pōt soli
alienationi ascribi si ex utroq pcedet
dicitur 7 p csequens nō inter uiuos

vi. qñdo unus gctus pcedit ut cau
satus ab alio non cōsideratur causatus
sed causas. l. i. §. item pōponimus 7. §.
si rem. ff. de po. Et uide pulchra xba
quz dixi p die. i. de po. i. l. i. l. i. si iste g
ctus uenditionis causatur ab ultima
uolūtate: g sequit q uenditio potest
fieri non obstāte p̄fato statuto tanq
ex ultima uolūtate. vij. faciat q
habet i. l. penul. 7 ibi. glo. E. qñdo. de
cre. opus non est. viij. i. ista causa
currunt cā emptionis p̄hibita a sta
tuto 7 causa ultimz uolūtati. que nō
est p̄hibita a statuto ut. l. pater. §. sū
dum. de le. iij. g sufficit alteram causa
rū ad esse ut dispositio sumat effectuz
ex q illa d p̄se est sufficiens. Insti. de
nup. §. affinitati. l. liberosum. §. notā
ter. ff. de. his. g. nō. infra. 7 quod. nō.
Dy. 7. Bar. in. d. §. agri plagam ubi
dicunt q soluto p̄cio ante ueditioez
competit rei uendicatio legatario uel
emptori quod nō esset ex solo cōtractu
emprionis. l. traditionibz. E. de. pac.

vij. faciat statu tū loquēs i sim
plici nō habet locū i mixto qñdo est
exorbitans. l. uim passam. §. p̄scriptio
ne. ff. d. adul. c. quod dilectio d. c. san. 7
affi. S; iste casus est mixtus 7 est qd
dam participium capiens partem ab
ultima uolūtate 7 partem a gctū in
ter uiuos: g sequitur q statutū illud
exorbitans p̄hibitum uenditionis
int uiuos non cōprehendit uendi
tionē que paritū est int uiuos 7 par
tū ex ultima uolūtate. Ultimo
faciat illud quod scribit. Dal. Jo. de.
imo. 7 alij i. d. l. heredes palā. §. si. et
etiā. Lo. ro. i. d. l. stipulatio h mo
do ubi dicunt quod gctus q nō est de
p̄tinentibz ad testamentū nō pōt fie
ri i testamēto 7 dānant illam. glo. in
quārum uoluit q gctus uenditionis
potest fieri i testamento. S; ego ha
beo casū exp̄ssum q testator potest i
suo testamento grauare heredem ad
uendendum. l. si fideiussor. §. si. ff. de.
le. i. 7. d. l. si uignum 7. l. qui funoum
7. l. i. rōne. §. uendēre 7. l. i. extimatōe
pall. ergo sequit necessario q manda
tum d uendendo nō est gctus d testa

mento factus si est species ultimz uo
luntatis 7 p csequēs nō obstāte sta
tuto p̄fato poterit heres uendēre. Et
hoc mō poterit sustētari opinio. Ja.
bu. 7. Jo. an. 7 sequatium. Et ex istis
nō possum ificiari quin iste pass⁹ sit
dubitissimus 7 i eum turbabit p
claros i iure uiros 7 ut ita dixerim d
plebe deos. Et ideo tremebundi
dei sūma cū deuotione implorato p̄si
dio possit hic dubitata questio decideri
hoc mō saluo tñ semp iudicio sanio
ri ea eim quz scim⁹ sūt minima pars
respectu eoz quz ignoramus ut scrip
sit ille glosus Hieronimus i plogo
biblie 7 uoluit thernistius ut refert
alber. sanfon. in pñ. libri p̄bicozum
7 p̄hs i p libro methasifice. Intellec
tus noster ita se habebat ad manifest
tissima nature sicut oculus noctū ad
lumen diei. Et iō distigue sic. Aut ē
heres gūatus a testatore uendēre rem
forensi nec est facta mentio de p̄cio:
7 tūc dico q est mera ueditio 7 ipm
emere 7 ipa res uēdenda capit ut ex
gctū int uiuos q tunc uidet testator
mādasse ut heres uendat uero 7 ius
to p̄cio. Nec emptor dicitur aliquis
gctis habere. hoc pbat. tex. i. d. l. si
de iussor. §. si. Et h mō salubit. glo
singulari. i. l. in extimatione 7 dōtri
nā. Ang. 7 iura supius allata. Et iō
dicas si testator specificasset uex p̄e
ciū: tūc enim ut uera dispositio int
uiuos 7 facta i fraudem statuti q nō
lo alio respectu testator uideret mo
tus ad grauandū heredem uendē uō.
p̄cio nō sūbito nisi ut habilitet istū
nō suboitum ad acquirendū rem pro
hibita. Et iō hoc facere nō pōt. Et
ad hoc adduco nouum dictū nec tae
tum p aliquē nisi a solo. bal. i. l. p̄diuz
E. qñdo dcre. opus. nō est ubi. glo. di
cit p illum. tex. q cōmissarij possunt
uēdere ex cōmissione testator. adeo q
tunc nō est opus decreto. Et subdit
ibi. Dal. forte illum. tex. intelligi de
bere qñdo testator habebat etatem le
gitimam: secus si erat adultus. q tūc
licet ualeat testamētum i alijs nō tñ
ualet quārum ad ipam p̄tatem alie
uati. quod mirabile est 7 i auditum.
Ita dicamus i pposito cum g testa
tor nō haberet p̄tatem alienādi int
uiuos stāte p̄fato statuto: g non pōt
i testamēto dare p̄tatem heredi uen
dēdi rez p̄hibita nō sūbito. Quod
dictū tempero qñdo mandauit uendi
pro p̄cio iusto. Suboit etiā ibi. Dal.
ut dicas Aut p̄mittit minor i testam

to alienationem p uiam gatus: tunc
nō ualet. Aut p executionem ultime
uoluntati: tunc ualet q censetur ius
re maioris ad testatum. laurelius. §.
fi. ff. d. liber. lega. Et istum passum di
cit. Val. ibi non fore tatum ab aliq.
Aut testator gaudet heredem aliana
re minus iusto p̄cio puta res ualebat
x. mōdū uenit. p. quinq: tunc par
tim ille emptor partim legatarius
d. l. si dignum cum. sy. tunc q act⁹
est mixtus nō comprehenditur a stat⁹
exorbitante loquente de uenitione
simplici. ar. d. l. uim passa. §. p̄scriptio
ne t istomō pcedit doctrina. Ia. bu.
t sequatū t p̄sta sit expeditus istud
quintum dubiū nōbile. Et ad il
lud quod dicebat q gatus non potest
fieri i ultima uoluntate. est materia q̄
quirens altiorē investigationem t
eā tetigit. Lo. ro. i. d. l. stipulatio hoc
mō si eā i complete tetigit sed meli⁹
tetigit eam. Jo. d. imo. post. Val. i. d.
l. heredes palam. §. fi. ff. d. testa. uide
Asp. all. ior. t. Lo. ro. i. d. l. i. d. l. i.
cipiente p̄ ditione cōsultationis p
posit⁹ t in consilio. cclxxvii. incipie
te p̄supposito q dictum legatum.

Et inquantū supius dixi q gra
uatus a defūcto uendere certo p̄cio
non pōt intentare remediū. l. ij. C. d.
rescin. uē. t allam. sing. tex. i. l. fideius
sor. §. fi. de le. i. Adde q illum. tex. ad
hoc considerauit. Lo. ro. i. l. si qz
aliter. ff. d. x. bo. ob. Et pondera quis
ille. tex. hoc non pbat. Dicit enī he
redem comēdātum uendere a testa
toze p̄ certo p̄cio: oportet uendere p
illo p̄cio nec dicit q̄ minori p̄cio ulē
dimidiā nec infra dimidiā nec de
maiori p̄cio ultra uerū p̄ciū unde ui
det q̄ intelligi deberet qm dispōnez
d. l. ij. t. c. cum dilecti de emp. t. uen.
ar. l. si hui ueltri. C. d. nora. Et sic nō
uidet bene dictū. Et posito q̄ ille. tex.
intelligeretur q̄ p̄cio ultra dimidiā
iusti p̄cij nihilominus ppter hoc non
limitaret. d. l. ij. q̄ illud quod ualere
ultra dimidiā iusti p̄cij testator uidē
tur legare ut est casus i. d. l. si dignum
t i. d. l. si fundum. ff. ad. l. fal. Et i
quantū supius dixi q̄ illa uictio pos
tea denotat inuallum adde. nō. glo.
i. l. pacta ouenta. ff. de. d. trahen. emp.

Et i quantū supius dixi in p̄mo
dubio de colono parciario an sit so
cius ad eo q̄ successor non teneatur
stare colono parciario. Adde. Lo. ro.
d. l. i. c. c. incipiente uidet q̄ p̄ma fa
cie dicendū ubi fuit dubitatum in fa

cto utrum emptor fundi esset obliga
tus fructus fundi empti diuidere cum
colono parciario. Et uidet q̄ sic q̄ co
lonus parciarius est q̄ si socius fundi
i fructibus. l. si merces. §. ius maior. ff.
loca. Societas enim gatus etiam i sin
gularem successorem enit. l. idemqz.
§. fi. ff. p. socio. l. i. hoc iudicio. §. si in
tra. ff. col. diu. q̄ rōne dicunt quidam
qm cum iura uolētia singularem suc
cessore regule non teneri stare colono
locum nō habere i colono parciario
rōne p̄dicta ipse uero dicit q̄ si fūdu
i quo est parciarius colonus alienat⁹
p̄ dominū pendente fructibus illi iu
re integro sunt emptori. q̄ singularis
successor est Qd hoc mō pbat Ipi
fructus pendentes sequunt⁹ ipius fū
di alienationem ita dixit nō. tex. in. l.
fi. §. fructus. ff. que. ifrau. credi. l. iulian
us. §. si fructibus. ff. d. acti. emp. si ipse
fundus alienationis ius integraliter
p̄tinet ad emptorem: ergo t eiusdem
fundi fructus pendentes. Secūdo
ipsi fructus pendentes sunt pars ip
sius fundi. l. fructus pendentes. ff. d.
rei. uenit. si integer fundus p̄tinet ad
ipsum emptorem: ergo t fructus pen
dentes quia sunt eius pars. Ter
tio nō ē dubiū q̄ huic parciario colo
no p̄ mediate fructuum eiusdem fū
di competit actio p̄sonalis pro socio
uelut ut ita dixerim ex conuicto. Qz
personalis actio que pro aliqua parte
fructuum fundi competebat adūsua
tenditorem non enit aduersus sin
gularem successorem. i. emptorem. Ca
sus est exp̄ssus i. l. fi. ad. fi. ff. d. conē
hen. emp. ergo. Nec refragat illa ra
tio supradicta. s. q̄ i ipsis fructibus inē
parciarium colonum uidet⁹ q̄ta socie
tas que i singularem successorem en
situm facit q̄ ipse respondet illud es
se uerū in ut i fructibus separis a solo
colonus parciarius ius habeat non
autem cum ad huc sunt solo annexi
In his enim adhuc pendentebus so
cietas non esse censetur cum pars
fundī sint ut. d. l. fructus in quo qui
dem fundus parciarius colonus nul
lum ius habet respectu societatis
allegat simile quod dicit⁹ in usufruc
tuario q̄ fructus quem terra tenet ad
suum heredem non enitmittit quasi
pars fundi sit cuius dominium est p
prietarij. Licet bene illos enitmittat
quos a terra percipit. l. si fructuari⁹
inellm. ff. qui. mo. usufru. amitt. cum
similibus. Et ista tene menti quia
nō. digna Laus deo clementissimo.

OSTENDO

uenio ad ultimā dubi
rationē stante statuta
prefato an mulier mu
nicipij posset dari mari
to forefī dote cōfistētē i rebo imo
bilibo: Et sic dubitatio erit i h
utx dispō. aut. res que. C. coi.
de le. 7. tex. i corpore rñ sumit uendi
cet sibi locū i phibitione alienatio
nis exp̄s facta a statuto: ul defūcto
ul ḡhente. i hoc cōfictu ego homū
cio dubius sū. Et ut dicentū q nē
lomō posset cōfistū nec. d. aut. locum
hēt i allo. glo. i. l. nulla. C. d. iur. do.
que dicit q si res est phibita aliena
ri nō pōt dari i dotem i subdit q si
aliquid est datum ea. l. ut nō alienet
nō pōt dari i dotem. Et ille Iherō
iur. fons. Dal. qrit pone inquit ego
donauī medee fundū ea lege ne possit
alienari i uallauī istū pactū cautelis
impedientibz alienationē traditis in
lea. l. C. d. ob causam utx possit
medea ip̄a tradere ipsum fundum in
suaz dotem tictio: i allat q sic. d. aut.
res que. i. l. mulier. s. cum pponeret
ff. ad trebell. Et ibidit q. glo. ibi dīc
hūm i est. nō. glo. fm eum q actus
int uiros nō recipit int̄p̄tationem
illius. aut. res que. Et magna animi
fui abūdatia dicit illam. glo. non pon
deratam nec ab antiqua nec a moder
na i r̄p̄udentia nisi a se. i sic uidet
nouū dīctū i mā. ḡ sequit q posita
q possit dari i dotem res subiecta re
f̄tutioni ex dispōne stat. d. aut. res q
nō tamen poterit dari i dotem res
quā testator i testamento suo exp̄se
alienari phibuit. quod est bene men
ti tenendū ad ruborē illoz patrū qui
totam eentem suā cōf̄pserunt ad de
clarandā. d. aut. res que. i. de. d. glo.
i dicto Dal. ibi mentionē aliquā nō
fecerūt. Et ponderabis bene illam
glo. q sentit q res si sui nā phibet
alienari nō potest dari i dotem. Et
pone exemplū i lapud iulianū. s. fi.
de le. i. Sentit etiā. glo. illa. q si res
sui nā est alienabilis si dat̄ hac. l. ut
alienari nō possit: tunc nō posset da
ri i dotem. Et pondera q forte illa.
glo. nō sentit illud quod dicit. Dal.
Nam. tex. ibi dicit q mulier nō phib
et uniuersa bona sua dare i dotem i
nō pōt dare i dotem uniuersa bona
que habet. Et glo. ibi dicit nisi nā
illū rei esset phibita alienari ul hac
lege data fuisset ne alienet unde non
loquit̄ eo casu. glo. quo res a patre si

liq ul filio ut non alienet. q tunc po
terit eam dare i dotem ut est. tex. i. d.
aut. res que. i. loquat̄ i phibita alie
natione rei tacite i sit. glo. illa nō sen
tit exp̄se q disposito. d. aut. res que
nō habet locum i ḡctu int̄ uiuos. Et
etiā erit accurate ponderandū si dispo
sitio statuti accedat ad dispositionem
ḡctu int̄ uiuos. Quia bellissime dicit
Dal. i. l. ḡtus. C. d. fide. istru. q xba
statuti debet ita intelligi ut xba sti
pulationis q statutū sit ad istar sti
pulationis p̄ iutrogationem i r̄sio
nem. l. i. ff. d. legi. An magis accedat
ad ultimā uoluntatē p̄ id quod dicit.
Dal. i. ti. d. pace. cōf̄s. in p̄n. ubi dicit
q statuta iſeroris cōfirmata p̄ supio
rem pōt reuocari p̄ inferiorē q magis
ad nām ultimę uolūtatis q ad nām
ḡtus accedunt. Et uoluit hoc. Dal.
i. l. omniū. C. d. testa. i. fi. Et facit q
nō Dal. i. Sal. i. l. si ut pponis. C.
de nup. Sal. i. l. fi. C. de iur. o. iudi.
i. Dabb. i. ibi dicit i. c. cū accessissent
d. cōf̄s. i. i hoc pendet magna uis i de
cidendo hāc arduā dubitationē. z.
facit q pulchre uoluit idem. Dal. i. c.
i. s. donare i. ti. qualr olim. seu aliea.
pos. in p̄n. ubi opponendo de illa. aut.
res que soluit q nō habet locum in
re que est phibita sui nā alianari ut
i feudo. ul exp̄sa dispositione testato
ris. ul ḡhentis est phibita alienatio
Et dicit q dū tarat i casu p̄po suo
illa. aut. est suanda i nō t̄benda ad
cōsequētia Cū ḡ ibi sit sp̄al casus ḡ
i ḡrium erit ius comune. l. ius singu
lare. l. quod uō. ff. de. ll. Et sic exp̄se
sentit ibi. Dal. q. d. aut. nō habet lo
cum i exp̄sa phibitione testatoris ul
ḡhentis nel si res sui nā non poterit
alienari. Licet quidam imperiti i. d.
aut. res que attribuant sibi hoc dic
tum tacito auctore. Dal. qd nō est bñ
factum apppare maiorū ingenia
i eoz tacere nomina. Tamen. dal. in
o. l. nulla largius loquutus est q di
xit q. d. aut. res que nō habet locum
i actū int̄ uiuos. quo casu cōphendi
tur statutū disponēs rem nō alianari
i forensem tenēdo q statutū magis ac
cedat ad nām ḡtus q ultimę uolūta
tis i erat h̄ ualde quotidianum i co
mune fm moderna tempora testato
res i suis eulogijs cōfistūnt i ḡuant
d̄ restituēdo si sine liberis institutus
cedat iāterim phibent omnē alie
nationē q tunc non habet locum. d.
aut. res que. i. faciat q uoluit. D.
pe. de anch. i. c. statutum. s. cum autē

de. rescripti. li. vi. q. i. comento. c. cano/
nu. de. offi. ubi refert se consuluisse de fa
cto Triuinij ubi statutū disponebat
q. forenses non poterāt acquirere bo
na imobilia i ciuitate Alio statuto ca
uebatur q. mortua uxorē i matrimo
nio uir lucretur dotem. *¶* Dodo triui/
fina h̄xit cum forensi q. dedit sibi bo
na imobilia i dotem mortua uxorē in
matrimonio fuit i contingentia fac
ti non i merito dubitarum an ille fore
sis possit lucrari illā dotē consistēte in
rebo imobilibz q. consulit q. sic quia
unū m. statutum debet intelligi q. li
mitari p. aliud ut non habeat locum
i forense q. hente cum triuiniana matri
monium q. sic sentit q. si non esset il
lud fm. statutū non potuisset ille fo
rensis lucrari dotem illā consistētem i
rebo imobilibz non tū ibi. *¶* Decidit
p. d. anch. an potuerit illa res imo
bilis dari i dotem illi forensi: nihil o
ius p. ista uidet q. illa triuiniana nō
potuit dare illa imobilia i dotem nō
subdito q. ppter hoc si non fuisset il
lud statutū non potuisset lucrari: sic
censetur verisimilr fuisse incapax lu
cri ille forensis si non emanasset illā
statutū q. fuit incapax accipere in dotez

Quarto faciat alienatio est insla
tio dominij ut satis dictum fuit in p.
dubio. Sed p. dationem dotis insler
tur dominium i maritum adeo q. cen
set dominus rex dotalium constante
inrimonio ut. nō. i. d. l. dote ancillam
C. de. rei. uendi. q. i. l. i. rebo q. l. si. do
tis. C. de. iur. doti. q. i. l. si. constante.
q. si maritus. so. ma. g. sequit q. non
poterit dari i dotem res imobilis fo
rensi quia fit q. dispositionem statuti.

5. faciat exp̄ssa phibitio testato
ris de non alienādo est fortior quam
tacita phibitio legalis. resultans ex
eo q. res subiaceat restitutioni pmo
enī reddit alienationem ipso iurē nul
lam q. alienantem tanq. indignum iu
dicio defuncti repellit a reuocādo alie
nationē q. eorum neutrum est i secun
da alienatione ut. nō. i. l. si. cum patē
q. libertas. ff. de. le. ij. p. glo. q. doc. i. l.
fu. o. legato in pn. de. le. i. *¶* 3. auct. res
que q. tex. i. corpore ur. de. sumitur lo
quit i rebo subiacentibz restitutioni
quibz p̄dominat phibitio tacita et
legalis. Nos uero loquimur i rebus
exp̄ssis phibitis alienāi in quibz nō
habemus. tex. exp̄ssum q. ex causa do
tis cesset phitio g. i. c. vi. faciat p.
uilio hominis potentior est puilioe
legis q. mitius agitur cum lege quaz

eum homine. l. cellus. ff. de. arbi. q. fa
cit q. nō. Saly. i. l. i. q. exact. ff. de. rei.
uro. acti. *¶* Licet ergo ex puisione legi
posito q. ex puisione legis tacita po
sita q. phibitus alienare potest dare
i dotem nihilominus phibitus alie
nare ex puisione exp̄ssa hominis nō po
terit alienare. vij. faciat istud statu
tum emanauit ppter fauorem publicū
q. comune bonū statuentiū ut eis bo
na imobilia q. territoria cseruent vñ
ista rō militat siue dent i dotem siue
i aliam causam non subdito ergo se
quitur q. non potest dari in dotem.

vij. non est dubium q. dñs potest
imponere legem rei sue ut non possit
illa res alienari etiā i ecclesia ut. nō.
i. l. si. ita quis i. q. ea lege. de. pac. inter
uen. q. emp. q. si id potest fieri pacto
m̄to fortius statuto. l. generali. C. de.
fidei iur. *¶* Car. i. l. omnes populi. ff. de.
iur. i. iur. q. i. l. nō. possibile. ff. de. pac.
q. Bal. i. l. de. quibz. ff. de. ll. ergo mul
to fortius statutū populi poterit dis
ponere q. res imobiles nō dent i do
tem nō subdito. viij. faciat ratio
dotis est alienatio ut est. tex. i. d. auct.
res que. *¶* Sed istud statutum phibet
alienationes ficti i nō subditum: g. p
hibet dationem dotis consistētis in
re imobili dari non subdito. x. si
dicatur res subiecte restitutioni sunt
phibite alienari. l. si. q. si q. nostra et
i. d. auct. res que. C. de. le. Sed ca
sus est i iure exp̄ssus q. res subiecte
restitutioni possūt dari i dotem. tex. e.
i. l. cum mulier. q. cum pponeret. ff.
ad. trebel. q. i. l. a filia. eo. ti. q. i. d. auct.
res que q. i. corpore unde si mit ergo
q. ad hoc facile responderetur q. iura
illa loquunt i phibitione tacita sed
non loquunt in phibitione exp̄ssa
q. m̄to plus operatur exp̄ssum q. ta
citum. l. si. C. de. pacti. con. cum. sy. et
m̄to magis operabitur phitio exp̄s
sa a statuto populi. xi. faciat q. nō.
Bal. i. l. ea lege. C. de. condi. ob. cau.
ubi dixit q. ubicunq. est phibita alie
natio ut rei publice p̄spiciat. puta p
hibet statutum ne p̄dia ex quibz res
publica p̄cipit aliquo alienent i non
allibzatum ut i eum q. non potest sol
uere: q. tunc talis alienatio non p̄t
fieri etiā cum uniuersitate. l. i. C. nō.
li. habi. me. li. xi. *¶* Sed ista phibitō
huius alienationis facta ē huiusmōi g.
xii. faciat phibita alienatione: iur
phibitus omnis actus p. quem alti
querit ius i re. l. si. C. de. re. alie. non
ali. sed p. dationem dotis querit domi

num marito. l. vote scillam cum. sy.
C. de rei. uendi. g. xiiij. faciat. sol.
tex. l. l. licet. §. si debitor. x. si i dotem
dedit recte hoc casu uendisse uidet
ff. quibus. mo. pi. ul. ypo. sol. ubi est.
nō. casus q datio i dotem recte dicit
uenditio g eo ipso q mulier subdita
dat rem immobilem i dotem: non sub
dito uidet uendere non subdito rem
immobilem quod ē contra omnem me
tem statuentium. Et ille tex. imposit
securim hinc certamini. xiiij. faciat
nō. dictum. Val. l. l. imperialem i. etia
col. x. siculo quero an uassallus pro fi
lia posset dari feudum i dotem cuz fō
te non habeat unde daret filiam suā
in. ti. d. pbi. alie. seu. p. ff. de. i. ufi.
feudo. respondet q sic favore doti. al
legat. d. auē. res que postea allegat in
grum casum expsum q non possit i
dotem dare sine uoluntate doini. tex.
est i. c. i. §. donat qualr olim. seu. pos
ali. Et ad. auē. res que respondet nō
obstare q ibi erat pphibita alienatio
non rōne psonę sed rōne rei q non
erat i pleno dominio dotantis. Inde
pater nō pōt dar d alieno. Et si tu di
cas saltem emponemata sunt sua res
pondet ibi. Val. q non statur per se
ita uidet dicendum i pposito q sicut
nō potest dare feudum i dotem ne p
i. uidet domino feudi: ita non potest
dāi i dotē res immobilis scāte dicto sta
tuto ne p iudicetur publice utilitati.
xv. faciat quod dixit. Val. l. d. c. i.
pialem i quarta. col. x. quero an ex
suetudine que disponit q uir lucret
tertiam partem bonorum uxoris ha
beat locum i feudis: et tenet q nō al
legat. nō. i. c. i. §. si. i. glo. de quarta
i titulo de. inue. de. re. alie. fac. i. ufi.
seu. ita dicamus i pposito q si nō po
test rem immobilem lucrari i dotē g nō
erit capax ad capiendū illā in dotem
xvi. faciat quod dixit. Salp. l. l. fi.
C. de. re. alie. n. alie. i penultima gōne
ubi querit an pphibitus alienare pos
sit dare i dotem: et concludit q si nō
habet aliunde potest allat. d. auē. rea
que. 7. d. l. filia 7. d. l. muliē. §. cum p
poneretur 7 idem. Salp. l. l. uoluntas
C. de. fideicom. i ultima questione ubi
querit an pphibitus alienare: possit da
re i dotem si nō habet aliunde unū do
tet filiam suam. 7 allat. Ja. de. are. q
sic p. d. §. cum pponeretur 7 iura su
perit. s. allata 7 remittit ad dicta p se
i. d. auē. res que. Ibi. uero nihil dixit
more legentium 7 sic refert. Salp. q
regulariter non pōt dare rem imobi

lem non subdito nisi i subsidium q
non habet unde daret. Ultimo di
co fore casum formale d ista. q. i. d. l.
i. C. nō. li. habi. me. li. xi. i. v. ut nulli
ex eo illi quoquo mō possidendi li
centia tribuatur 7 in. x. non licere ei
p quencūq; gctum terrarum suarum
dominium 7 possessionem transferre.
Et i. x. huic negotio imisceri ul illic
possidere tentauerit. ubi uidet casus
aperi q nec possessionem: nec domi
nium quis transferre potest in mari
tum non subditum g uidet q stante
huiusmōi stat^o pphibita est datio rei i
mobilis i dotem non subdito. Et ista
erant que huiusmōi hesitationez res
debant ualde dubiam. Et quanq;
ista colorata 7 apparentia satis uideā
tur esse nihilominus nō erit ponere
os ad coelum si uinis rationibz conē
riam partem i pientiarum aggrediar
7 arguo sic formale Ratio uia 7 ue
ra illius. auē. res que. 7. tex. i corpore
unde sumitur est obligatio qua pater
et quisq; alius asringetur filiā suam
nuptui collocare sicut filius 7 dare p
eo dōtione ppter nuptias sicut pro
filia dotem. et bona sua p dote resti
tuenda obligare iux. nō. p. Dar. in. l.
si cum dotem. §. transgrediamur. ff. so
ma. siue dicamus illā esse obligatio
ne siue officium iudicis iux. nō. m. l.
obligamur. §. lege. ff. d. ac. 7. ob. 7 in.
l. quero. ff. de. iur. do. 7 i. l. qui liberos.
ff. de. ritu. nup. unde sicut non potest
huic actioni uel ascriptioni derogare
subiciedo res suas restitutioni qm
nō ad dictas cās possit fieri diminu
tur i dictis iuribz ita pphibendo earum
alienationē. q est eadem rō cum non
debeat esse i potestate debitoris se ab
obligatione eximere. l. sicut. C. d. ac.
7. ob. l. i. §. si uenit. ff. de. po. Cum g
hoc pcedat ex defectu potestati. non
est fienda illa differentia int casus p
dictos si quādo defectus non est i po
testate: tunc esset fienda dicta différe
tia. Ita pcedant. nō in. l. cum pater
§. liberris. de. le. ij. Illud autē con
stat q illa obligatio q pater tenetur
dare filiā: liberet bonis eius 7 cūc
tis ad quēcūq; uadat quasi a pari iu
dicentur iux. nō. i. d. auē. res que iunc
tis his que. nō. Cy. i. l. alimenta. C.
de. nego. ges. p. l. si quis a liberis. §.
idem. rescriptum. ff. de. liber. agno. Et
ideo sicut si patē obligasset bona sua
pro restitutione dotis filij non possit
illam obligationem tollere pphiben
do postea alienationem ul obligatio

nem: ita et si non obligauerit cum po-
test obligare. ar. l. si finita. §. elegant
ff. de damp. infec. et ff. de. eucti. l. ij. ubi
promissio que necessario est fieri ha-
betur p facta quo ad effectum emp-
tionis. Si ergo pater non potest ita p-
hibere alienationem bonorum quin
ex illis filiis non possit dotem consti-
tuere suis liberis: §. Ita dicamus i
in statuto populi phibente generali-
ter q forensis acquirat imobilia qm
in ipsis bonis imobilibus potest ip-
sa dos constitui vanda p filia mari-
to forensi. Secundo faciat res sbe
de restitutionis: sunt phibite alinari
l. si. C. comuni. de le. si in casu dotis
constitui possunt ut in. au. res que
eo. ti. et in. l. mulier. §. cum pponere-
tur et i. l. a filia. ff. ad. trebell. ubi licet
quis sit rogatus restituere bona he-
reditatis per fideicommissum si sine li-
beris decesserit nihilominus poterit
de illis bonis filiam suam dotare et in
actu int viuos ut ibi singulat dicit
Bar. se habuisse de facto q licet illo
casu pater uiuus non dotet et illis bo-
nis filiam suam i actu int viuos: tñ
potest i testamento relinquere filie do-
tem allat. d. l. mulier. §. cum. pponet-
tur. Nam si res que subiaceat restitua-
tioni possunt i causa dotis alienari i-
ter viuos multo fortius i ultima uo-
luntate que est fauorabilior aliena-
tio. l. quida ita. §. si filiu. ff. ad. trebel.

Faciat quod uoluit idem. Bar. i
l. filius fa. §. diui. de le. i. i. tercia. col.
x. qro an hic fud? prohibet alieari co-
templatione cerie psonę possit aliena-
ri in causam dotis: et refert Ia. d. are.
tenere quod sic allat i. ar. dictum. §.
cum proponeretur et d. l. a filia i prin-
cipio. Faciat etiam quod uoluit
subtilis doctor. Nico. d. alexandria ge-
nere. Bar. i consilio incipiente Sta-
tuto communis tuderti cauetur. q non
subditus nō possit ul nō debeat eme-
re aut habere i comitatu tuderti ali-
quam peciam terre. Ad tudertinus
dedit sorori suę quandam possessionē
quam sororem tradidit nuptui cuiusdā
forensi. fuit dubitatum an habeat lo-
cum istud statutum: et consuluit ille
uir sollēnis q posito q alienatio do-
tis esset uera donatio tñ tale statutū
uēdicat sibi locum illo casu. Nam li-
cet alienatio dotis semp uidetur excepta
q potest fieri i cam dotis et ad hoc
allauit tria iura v. d. au. res que et.
d. §. cum proponeretur et d. l. a filia.

Faciat quod uoluit. Bal. i. d. l. uo-
luntas. C. de. fideicom. ubi querit fra-
ter est phibitus alienare p testatores
i cōneos. an possit dar i dotem illam
rem phibitam pro sorore sua uiro et
neo: Et ridet q sic quia pncipalr vi-
detur donare sorori ut i. l. i. §. cōneus
C. d. rei. uxo. ac. et ipsam uxorem do-
nar uiro suo. l. cum pater. §. quinde-
cim de le. iij. et allat. Ia. de. are. in. l. si
mus. §. si. de le. i. Et idem. Bal. in. d.
l. uoluntas i secūda. col. i. x. qro an
filia phibita alienare ex familiā pōt
p se ipsa dar i dotem et cludit q sic
allat. d. §. cum pponeret. Faciat
quod uoluit. soll. doc. d. dionisius d
perusio i. l. benignius. ff. d. l. ubi tan-
git istam. q. et inclinauit ad hanc par-
tem allegat. d. au. res que et d. §. cum
pponeretur et allegat nō bilem rōne
q dos est causa pia ut est nō. tex. in. l.
cum is mulier. ff. de. condi. in. de. alle-
gat etiā q dotatas esse foeminas ex-
pedit rei. p. l. i. ff. so. ma. Et istā partē
etiā tenuit. Saly. i. d. l. uoluntas cum
distinctione supius all. Faciat et
quod uoluit. d. pau. d. ca. d. filio. xij.
quod incipit in xpi nomine Quia p
suprascripuz Eximium doctore. In
quo d. filio d. filuit bellissime q. a. au.
res que habet locum etiā i phibitio-
ne testatoris exp̄sa qd ē nō dignū p
decisione huius hesitationis Sz mi-
rū est q non allauerit dictū. Bal. in.
c. i. §. donare et d. l. nulla ubi damna-
uit istā doctrinam ex toto ut supius
retuli. Faciat etiā istud statutū re-
cipit limitationem et restrictionem v3
salua excepta utilitate publica unde
si utile esset rei publice celebrare vic-
tā rex uenditionē seu alienationem
tūc nō obstatē stat ipso possz fieri alie-
natio Faciat. tex. melior. d. iur. i. l.
si quis igravi. §. hi quoq. ff. ad. fil. le.
i. l. iubemus la i. de. sacro. sanc. eccle. i.
l. nullus. C. d. cursu publico. li. xij. in
l. iubemus. C. d. nauis. non. excusā. li.
xi. Et quod pulchre. nō. Bal. in. l. i. ca.
C. g. accu. et Bar. i. d. §. hi quoq. Et
Saly. in comento. l. ij. C. d. nora. et
Lo. ro. i. l. si uero. §. de uiro. ff. so. ma.
ubi late accumulāt sup isto Sz dos
dat mulieri ppter utilitatem publi-
cam. l. i. ff. solu. ma. ergo tale statutū
non habet locum in datione dotis
Faciat quod uoluit. Albe. d. rosa
i pma parte statutorum. q. cxlvij. ubi
dicit Statuto incliti regni aragonie
iurato p ipm regem cauebatur q ali-
qua imobilia dicti regni alienari nō

possint exceptis inclitis infatibis nar-
tis nostris posset tñ ex cā necessita-
tis et utilitatis regni donare. **Ado**
rex donavit reginē multa et magna
et etiam filiis suis post statutū natis
Primo genitus regis mortuo rege
dicebat se succedere i regno et donatō
nes p̄dictas nō valuisse nec valere ob-
stantibus statuto et iuramento p̄dic-
tis. **Orta** fuit questio multum venti-
lata in curia romana. Et in quantū
ad q. nostram actinet dicit ibi. **Albe.**
donationem factam uxori valuisse et i-
ter alias rationes ibi p̄ eum adductas
relata est ista. s. q. ppter matrimoniu
contrahendum conceduntur alienari
ppter dotem et donationes ppter nup-
tias constituendas res alienari p̄hibe-
re allegat ad hoc. d. auē. res que. Et
sic sentit ibi. **Albe.** q. dispositio dicta
auē. res que habet locum i p̄hibitio-
ne alienationis exp̄sse facte ne dum a
testatore sed etiam a statuto. Et indu-
bitanter est mirabile dictū et miror q̄
istis patribus sup̄ius relatis quod h̄
dictum non viderint. Et tene mēti
quia communiter ignoravit et videtur
apponere gladium ad istam q̄onem.

Facit statutum p̄hibens aliena-
tionem fieri non subito intelligitur
de alienatione voluntaria non neces-
saria. l. alienationes. ff. fami heres. Et
sup̄ hoc multa pulchra retuli i p̄mo
enbio huius dubitationis. Sed p̄t
est necessitatus a iur̄ dotare filiam. l.
lege. §. obligamur ff. de actio. et obli.
l. quēro. de iure. do. l. qui liberos de-
ritu. nup. g. tale statutum non comp̄-
hendit istum casum alienationis in
dotem unde. **Albe.** de rosa. i. secunda
parte statutorū. cōsuluit in q̄one secūda
Comūiter i civitatibz est statutum
q̄ res imobilis nō possit alienari in
nō s̄bitum. dicit non habere locum
i alienatione necessaria allegat. l. ij. ff.
de fun. dora. et nō ibi p̄ se. Dicit tñ
h̄ p̄cedere qñ ista alienatio fit i solutu
puta q̄ res datur i solutum credito-
ri habet locum qñ fuit debitor exae-
tus i iudicio. **Idem.** **Albe.** i. p̄ma p̄-
te statutorū. q. xxiij. Statuto inquit ca-
uetur q̄ si quis alienaverit rem imo-
bilem ex. parentela possit aliquis de
parentela. i. annū oblato p̄cio recupe-
rare de quo i. c. cōstitutus. de i. i. i. i. i. i.
restit. q̄ si debitor det rem imobilem
i solutum q̄ ille de parentela poterit
recuperare allat. spe. i. ti. de emptio. et
ven. i. ultimo folio i. x. si pone statu-
tum. **Idem** tenet. **Doctre.** i. q. quāvis

putavit que incipit i aliqua p̄vincia
Idem sequit. **Albe.** i. l. statu liberoz
a ceteris. §. quintus. ff. de sta. libero.
Et refert se tetigisse i. d. §. quintus q̄
idem est si i dotem dedit. **Sz** i. ḡrium
allat. l. senatus. §. i. ff. de le. i. ubi plen̄
loquutus est refert tñ quosdam tenet
ḡrium in simili v̄z statuto cauetur q̄
equi scripti pro comuni uēdi nō pos-
sint sub certa pena et aliquis dedit i
solutum equū scriptū p̄ comuni q̄ i
cidit i penā. Sed p̄ p̄ma opinione
facere dicit. l. fi. C. de fun. pa. li. xi. et
q̄ ex necessitate hoc facit et q̄ statu-
tum intelligitur de alienatione volun-
taria non necessaria ut dictum ē. **Id**
reducitur ad concordiam ista discepta-
tio quando debitor fuit exactus i iu-
dicio et ideo dedit in solutum. Et fm̄
hoc requiritur i ista questione q̄ p̄t
non deberet dare dotem voluntarie si
coactus i iudicio a filia. Facit si
opponatur de. p. l. senatus. §. i. ubi he-
res non evitat penam si detrahat affi-
ra edibus ut uendat et soluat legatū
relictum a defuncto. Et ita. **Val.** dicit
illum. tex. facere ad q. Statuto p̄bi-
betur rem alienari i forensem s̄b pe-
na q̄ non excusatur heres si de p̄cep-
to testatoris alienaverit sic dicit fuisse
disputatum p̄. **Ja. bu.** quod dicit facē
ad q̄onem p̄cedentem ita dicamus in
casu nostro q̄ posito q̄ pater dotet fi-
liam i rebo imobilibus ut satisfaciāt
debito nihilominus non excusat. q̄
respondeo ad hoc q̄ hoc p̄cedit in ca-
su in q̄ loq̄t ille. tex. Loquit̄ eiz i ad
utilitatem rei publice et satisfactio le-
gati fieri debet cōt̄ publicā utilitatē
de re affira edibus. Sed i casu n̄ro da-
tio i dotē fit p̄t̄ publicā utilitatē ḡ

Faciat rō posita i. d. §. cum pro-
poneretur. x. q̄ pudicitie et uoto p̄ris
congruit ubi testatō disposat bōa sua
restituēdū ricio si filia sine liberis de-
dat unde uelle q̄ filia se dotet de illis
bonis p̄hibet. alienari ppter cōser-
uandā pudicitia ista rō militat mltō
magis i isto statuto q̄ rei. p̄ ant̄ est
dotatas et pudicas esse feminas. l. i. so-
lu. ma. ḡ. d. auē. res que militat tā in
tacita p̄hibitionē quam in expressa.

Faciat etiā non obstat. l. fi. C. de
re. alie. non. alie. ubi non potest res
p̄hibita alienari p̄testatorum p̄ de-
bentem et p̄ legem donari nec tñsser-
ri eius dominium nec in ista consti-
tūi usufructus q̄ limitatur non ha-
bere locum in cā coti. q̄ fit ex iuris
necessitate et p̄t̄ utilitatem publicā

et propter seruandam pudiciam mulierum
Et pondera unum quod mihi est
nouum nam. d. aut. res que procedit
tam in prohibitione expressa quam tacita
ut dictum est in dictam. l. si. que eg
perat prohibitionem testantis et con
trahentis et legis. g. sequit. p. d. aut.
habet locum necum in rebus prohibi
tis alienari per testatorem sed etiam per
pactum contrahentium quod esset. sig.
contra. glo. i. d. l. nulla et contra. bal.
Et in ista materia est nouum. Et
ad allegata superius in contrarium
apparet responsio ex superius dictis
et cum dicebatur quod statutum magis
accedit contractui quam ultime volunta
ti dicat non esse uerum per. l. omnia
et quod ibi. Bar. C. de testa. Et ad
dictum. Bal. i. d. l. contractus respon
de quod dictum eius preedit quo ad
ba statuti. Sicut enim uerba. posita
in stipulatione apponitur cum mini
sterio operandi ita apposita in statuto
sed ipsum compositum et ipsum sta
tutum accedit magis ultime volunta
ti ut uoluit. Bal. i. ti. de. pace. costan.
superius allegato. Et ideo cum adiu
torio altissimi puro sic dicendum. Quod
aut mulier aut pater aut quis alius
cui incumbit onus dotandi ex iuri. dis
positione iux. no. i. l. si. C. de. doti. p.
mis. habet alia bona quam immobilia ut
dotet filiam et tunc non possit appo
nere manus ad immobilia. Si uero non
habet nisi bona immobilia et tunc licet
te poterit dare de immobilibus ut uoluit
Salp. et ad hoc alio. d. aut. res que i.
x. si liberis portio legitima non suffi
cit ad dotes seu ad nuptias uel ante
nuptias donationis dilationem pitti
tur res pocias in ea causa alienare dum
modo dotet eam pro modo congruo boni
stati personarum quod mulier si meret mil
le in dotem poterit constituere dotem in
rebus immobilibus pro mille et non ultra
et ad hoc faciat. ter. i. d. aut. res que et
in simili. Bal. i. l. eam quam i. xii. col.
C. de. fidei. com. si pater legat spurio
magnum portionem propter alimenta quod non
ualet legatum. nisi ad concurrentem su
mam alimentorum. Ideo uoluit i. d. lid.
quod pauperibus. C. de. epi. et cle. et ba.
i. l. si. C. de. his. qui. ut. indig. Item
dicas si pater uellet ponere filiam in mo
nasterio uel ipsa uellet intrare mona
sterium quod poterit dotare de rebus im
mobilibus stante dicto statuto quod ingressus
monasterii est fauorabilior dote. aut.
nisi rogati. C. ad trebel. et hoc per ele
gatem doctrinam. Bar. in. d. aut. res

que. Item dicas quod stante dicto sta
tuto poterit dotare ecclesiam de rebus
immobilibus. Dotanda est enim eccle
sia de rebus immobilibus ut. no. Immo.
et. hosty. in. c. maioribus de. pben. Et
si aliter diceremus sequeretur quod ecclesie
reducerentur ad nihilum uel ad paucita
tem cessantibus redditibus si de nouo
non possent acquirere dotes. xvi. q. i. g.
sicut hoc uoluit. Albe. de. ro. i. secunda
parte statutorum. q. prima ad finem.
Quare patres uenerandi nemo sit
uester qui arbitretur me per superius
dicta adequari uoluisse studiis ac inge
nijs maiorum nostrorum qui mirum
in modum claruerunt. Fuerunt enim
antiqui nobis longe superiores pon
dere numeros et mensura. Sed quia
omnes uigilias nostras et curas denique
ad bonum publicum libenter sumemus
conueni. Ita cum ipsum ingenium sit
ens diuinum ut scilicet scriptum est in
illo uirgiliano i. vi. eney. Igneus est il
lis uigor et celestis origo et apud Ci
ceronem in libro de alicia. Tu tibi siue
des siue ut ita dixeris non omnium mensura
rit animum quod nihil est prestantius nihilque di
uini sit sic te ipse arbitreris ut nihil
inter te et quadrupedem putas interesse
puta ipsum datum homini non solum ad
perfectionem anime sed ad quadam comu
nionem cum angelis. Si quid ueri
boni dixerim laudet deus clementis
simus si quid uero. insulte aut inepte
aut minus canonicè dixeris ut humani mos
est pedibus queso terat rationibus ener
uet et eradatur a farragine nisi libelli
hoc enim maiores nostri facere conueniunt
Ite si qua sint que appime et apte in sco
lastico hoc documeto dicta sint deo
tremendo et unico uiuenti in secula secu
lorum et triumphantissimo Iesu Christo
origo primus deinde sacerdotibus eius
atque ministris a quibus si quod disciplina
in me didici quod sua clementissima digne
tur effundere super nos pluuia spiritualium
hoc uoluit Hieronimus super malachiam
prophetam 2. c. relatu a Gratiano nostro
i. c. fuerit mini. xvi. q. i. Protesto tamen me
tenere quod tenet sacra catholica ecclesia
in principio in medio et fine per nunc et sepe.

Deo gratias.

Repetita est prius R. i. c. in hac figura
et dicta urbe Bononi. quod studioz om
nium diuina est prius et legum et canonum
sacrarum quoddam ingeniosissimum per me An
drea Siculum Medense Adri. iur.
interpretrem ante penultima decem
bris in scholis nouis sancti petronij.

Hain * 2434.
JW 3369